

ADRIATIC BANK A.D. PODGORICA

Finansijski iskazi za 2020. godinu

i

Izvještaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 5
FINANSIJSKI ISKAZI	
Bilans uspjeha	6
Iskaz o ukupnom ostalom rezultatu	7
Bilans stanja	8
Iskaz o promjenama na kapitalu	9
Iskaz o novčanim tokovima	10
Napomene uz finansijske iskaze	11 - 70
IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA	1 - 26

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Adriatic bank AD, Podgorica

Izveštaj o reviziji finansijskih iskaza

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza “Adriatic bank” a.d., Podgorica (u daljem tekstu: “Banka”), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2020. godine i bilans uspjeha, iskaz o ukupnom ostalom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske iskaze koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijsku poziciju Banke na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji (“Službeni list Crne Gore”, br. 001/17) i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku našeg izvještaja *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza*. Mi smo nezavisni u odnosu na Banku u skladu sa Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (“IESBA Kodeks”) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih iskaza u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom rasuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih iskaza za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih iskaza u cjelini i formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne izražavamo zasebno mišljenje o ovim pitanjima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Adriatic bank AD, Podgorica (Nastavak)

Izveštaj o reviziji finansijskih iskaza (Nastavak)

Ključna revizijska pitanja (Nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Primijenjene procedure revizije
1. Adekvatnost obezvrjeđenja plasmana po kreditima i vanbilansnih izloženosti Napomene 3.8, 10, 13.2, 22. uz finansijske iskaze	
<p>Odmjeravanje troškova umanjenja vrijednosti kredita i rezervisanja za vanbilansne izloženosti smatra se ključnim revizijskim pitanjem jer određivanje pretpostavki za očekivane kreditne gubitke zahtijeva značajan nivo profesionalnog rasuđivanja od strane rukovodstva Banke.</p>	<p>Na osnovu naše procjene rizika i poznavanja poslovanja bankarskog sektora, ispitali smo troškove obezvrjeđenja kredita i rezervisanja za vanbilansne izloženosti, i procijenili primijenjenu metodologiju, kao i korišćene pretpostavke, a u skladu sa opisom ključnog revizijskog pitanja.</p>
<p>Potraživanja po kreditima i plasmanima dužnicima su, na dan 31. decembra 2020. godine, iznosila EUR 28.701 hiljada (EUR 10.377 hiljada na dan 31. decembra 2019. godine), dok je ukupan iznos ispravke vrijednosti ovih potraživanja iznosio EUR 611 hiljada na dan 31. decembra 2020. godine (EUR 334 hiljada na dan 31. decembra 2019. godine). Ova rezervisanja za gubitke predstavljaju najbolju procjenu rukovodstva u pogledu očekivanih gubitaka za kreditni portfolio na datum bilansa stanja.</p>	<p>Naše revizorske procedure su obuhvatile sljedeće elemente:</p>
<p>Ključne oblasti rasuđivanja uključuju tumačenje zahtjeva za obračun obezvrjeđenja u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izveštavanja 9: Finansijski instrumenti, što se odražava na model očekivanih kreditnih gubitaka Banke, identifikaciju izloženosti kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika (za koje se očekivani kreditni gubitak računa tokom cijelog životnog vijeka finansijskog instrumenta), parametre i pretpostavke koje se koriste u modelu očekivanih kreditnih gubitka, kao što je finansijsko stanje druge ugovorne strane i očekivani budući novčani tokovi, kao što je obelodanjeno u Napomenama 3.8, 10, 13.2, 22 kao i procjene i pretpostavke očekivanih ishoda u scenarijima pri obračunu obezvrjeđenja za individualno procijenjene plasmane.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Procjena ključnih kontrola nad pretpostavkama koje se koriste u modelima očekivanog kreditnog gubitka (ECL) za procjenu kreditnog rizika vezanog za izloženost i očekivane buduće novčane tokove dužnika;• Prikupljanje i detaljno testiranje dokaza koji potkrepljuju pretpostavke korišćene u modelima očekivanog kreditnog gubitka koji su primjenjeni u alokaciji faza, pretpostavke koje se primjenjuju da bi se dobila dvanaestomjesečna i cjeloživotna vjerovatnoća neispunjavanja obaveza (PD) i metode primijenjene za dobijanje vjerovatnoće gubitaka po osnovu nemogućnosti naplate potraživanja (LGD);• Prikupljanje i detaljno testiranje dokaza koji podržavaju odgovarajuće određivanje pretpostavki za troškove obezvrjeđenja kredita i rezervisanja za vanbilansne izloženosti, uključujući vrednovanje sredstava obezvrjeđenja i pretpostavke budućih novčanih tokova na pojedinačno procijenjene izloženosti umanjene vrijednosti kredita;• Procjena ključnih kretanja portfolia visokog rizika iz prethodnog perioda u odnosu na industrijske standarde i istorijske podatke;• Procjena adekvatnosti određenih odluka rukovodstva Banke u poređenju sa određenim makro prognozama primijenjenim u modelima očekivanog kreditnog gubitka;• Evaluacija primijenjenih metodologija korišćenjem našeg znanja i iskustva u industriji;• Procjenu tačnosti i potpunosti objelodanjivanja u finansijskim iskazima.
<p>Mogući ishodi zasnivaju se na diskontovanim novčanim tokovima za individualno procijenjene plasmane i uključuju procjenjivanje i druge kompleksne oblasti, kao što su indikatori obezvrjeđenja, vjerovatnoće relevantnih scenarija za očekivane buduće novčane tokove i prognoze samih novčanih tokova, uključujući realizaciju sredstava obezvrjeđenja.</p>	<p>Na bazi sprovedenih revizijskih procedura, nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na adekvatnost obezvrjeđenja kreditnih plasmana, kao i rezervisanja za vanbilansne izloženosti, na dan 31. decembra 2020. godine</p>

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Adriatic bank AD, Podgorica (Nastavak)

Izvještaj o reviziji finansijskih iskaza (Nastavak)

Ostala pitanja

Finansijski iskazi Banke za 2019. godinu bili su predmet revizije od strane drugog revizora, koji je u svom izvještaju od 27. aprila 2020. godine izrazio pozitivno mišljenje na ove finansijske iskaze.

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 52/2016) i propisima Centralne banke Crne Gore koji regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Banku ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je sticanje uvjeravanja u razumnoj mjeri o tome da finansijski iskazi, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjeravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz, ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ukoliko se može u razumnoj mjeri očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih iskaza.

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Međunarodnim standardima revizije, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procjenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljam revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Adriatic bank AD, Podgorica (Nastavak)

Izvještaj o reviziji finansijskih iskaza (Nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza (Nastavak)

- Vršimo procjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Banke da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u našem izvještaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća objelodanjivanja u finansijskim iskazima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Banka prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih iskaza, uključujući i objelodanjivanja, kao i da li su u finansijskim iskazima prikazane osnovne poslovne promjene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Takođe, mi dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i, gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih iskaza za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Milovan Popović.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Adriatic bank AD, Podgorica (Nastavak)

Izveštaj o reviziji finansijskih iskaza (Nastavak)

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje i tačnost priloženog godišnjeg Izveštaja menadžmenta u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu. U skladu sa Zakonom o reviziji, naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti godišnjeg Izveštaja menadžmenta Banke za 2020. godinu sa finansijskim iskazima za tu poslovnu godinu koji su bili predmet revizije. Naši postupci u tom pogledu su bili ograničeni samo na ocjenu usaglašenosti finansijskih informacija sadržanih u godišnjem Izveštaju menadžmenta sa revidiranim finansijskim iskazima.

Po našem mišljenju, finansijske informacije objelodanjene u godišnjem Izveštaju menadžmenta Banke za 2020. godinu usklađene su, po svim materijalno značajnim pitanjima, sa finansijskim iskazima Banke za 2020. godinu koji su bili predmet revizije.

Podgorica, 15. april 2021. godine

Milovan Popović
Ovlašćeni revizor

BILANS USPJEHA ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2020. GODINE

U hiljadama EUR	Napomena	2020.	2019.
Prihodi od kamata i slični prihodi	3.1, 5.1	1.259	896
Prihodi od kamata na obezvrjeđene plasmane	3.1, 5.1	13	20
Rashodi kamata i slični rashodi	3.1, 5.2	(255)	(172)
NETO PRIHODI OD KAMATA		1.017	744
Prihodi od naknada i provizija	3.1, 6.1	820	201
Rashodi od naknada i provizija	3.1, 6.2	(379)	(282)
NETO PRIHODI/(RASHODI) OD NAKNADA		441	(81)
Neto dobiti od kursnih razlika		350	3
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine		(5)	-
Ostali prihodi		3	-
Troškovi zaposlenih	8	(1.240)	(1.123)
Opšti i administrativni troškovi	9	(783)	(720)
Troškovi amortizacije	10	(327)	(249)
Troškovi rezervisanja		(4)	-
Ostali rashodi		(1)	(4)
Neto prihodi/rashodi po osnovu obezvrjeđenja finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	3.8, 10	(435)	(33)
OPERATIVNI GUBITAK		(984)	(1.463)
Porez na dobit	3.4, 11.1	-	10
NETO GUBITAK		(984)	(1.453)

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 31. mart 2021. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Adriatic bank A.D., Podgorica:

Đorđe Lukić
Glavni izvršni direktor

Miroslav Vuković
Direktor sektora računovodstva i finansijskog kontrolinga

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM OSTALOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine
(Iznosi u hiljadama EUR)

	Napomena	2020.	2019.
Neto gubitak		(984)	(1.453)
Ukupan ostali rezultat za tekuću godinu		(984)	(1.453)
UKUPAN OSTALI REZULTAT		(984)	(1.453)

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 31. mart 2021. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Adriatic bank A.D., Podgorica:

Đorđe Lukić
Glavni izvršni direktor

Miroslav Vuković
Direktor sektora računovodstva i finansijskog
kontrolinga

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2020. GODINE

U hiljadama EUR	Napomena	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	3.6, 12	22.054	9.533
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti		59.505	15.455
Kredit i potraživanja od banaka	3.6, 13.1	6.256	3.401
Kredit i potraživanja od klijenata	3.7, 13.2	28.090	10.043
Hartije od vrijednosti	3.7, 13.3	25.149	2.001
Ostala finansijska sredstva		10	10
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.9, 3.10, 14	1.067	217
Nematerijalna sredstva	3.9, 3.10, 15	121	237
Ostala sredstva	16	279	94
UKUPNA SREDSTVA		83.026	25.536
OBAVEZE			
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti		72.560	19.364
Depoziti klijenata	17.1	71.701	18.885
Kredit klijenata koji nijesu banke	17.2	859	479
Rezerve	18	205	147
Odložene poreske obaveze	11.2	2	2
Ostale obaveze	19	888	167
UKUPNE OBAVEZE		73.655	19.680
KAPITAL			
Akcijski kapital	20	16.480	11.980
Akumulirani gubitak		(6.125)	(4.671)
Gubitak tekuće godine		(984)	(1.453)
UKUPAN KAPITAL		9.371	5.856
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE		83.026	25.536
VANBILANSNA EVIDENCIJA	22	43.129	19.579

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 31. mart 2021. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Adriatic bank A.D., Podgorica:

 Đorđe Lukić
 Glavni izvršni direktor

 Miroslav Vuković
 Direktor sektora računovodstva i finansijskog
 kontrolinga

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2020. GODINE

U hiljadama EUR	<u>Akcijski kapital</u>	<u>Akumulirani gubitak</u>	<u>UKUPNO</u>
Stanje na dan 1. januar 2019. godine	<u>11.980</u>	<u>(4.671)</u>	<u>7.309</u>
Gubitak tekuće godine	-	(1.453)	(1.453)
Stanje na dan 31. decembra 2019. godine	<u>11.980</u>	<u>(6.124)</u>	<u>5.856</u>
Emisija akcija	4.500	-	4.500
Ostalo	-	(1)	(1)
Gubitak tekuće godine	-	(984)	(984)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	<u>16.480</u>	<u>(7.109)</u>	<u>9.371</u>

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 31. mart 2021. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Adriatic bank A.D., Podgorica:

Đorđe Lukić
Glavni izvršni direktor

Miroslav Vuković
Direktor sektora računovodstva i finansijskog
kontrolinga

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA GODINU KOJA SE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2020. GODINE

U hiljadama EUR	2020.	2019.
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi po osnovu kamata i slični prihodi	1.091	873
Odlivi po osnovu kamata i slični rashodi	(220)	(145)
Prilivi po osnovu naknada i provizija	783	201
Odlivi po osnovu naknada i provizija	(379)	(282)
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenim i dobavljačima	(2.108)	(1.809)
Odlivi po osnovu povećanja kredita i ostale aktive	(18.335)	2.446
Prilivi po osnovu depozita i ostalih obaveza	52.782	586
Neto prilivi/(odlivi) gotovine iz poslovnih aktivnosti	33.614	1.870
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Kupovina nekretnina i opreme	(312)	(2)
Kupovina nematerijalnih ulaganja	(21)	(1)
Državni zapisi i obveznice	(23.060)	-
Prilivi od prodaje materijalne i dugotrajne imovine	1	-
Neto prilivi/(odlivi) gotovine iz aktivnosti investiranja	(23.392)	(3)
Tokovi gotovine iz finansiranja		
Emisija običnih akcija	4.500	-
Prilivi (odlivi) od pozajmica	380	421
Odlivi za obaveze po lizingu - glavnica	(73)	-
Neto prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	4.807	421
Efekti kursnih razlika	350	3
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	15.379	2.291
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	12.949	10.658
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda (napomena 12 i 13.1)	28.328	12.949

Napomene čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Podgorica, 31. mart 2021. godine

Odobreno od strane i potpisano u ime Adriatic bank A.D., Podgorica:

Đorđe Lukić
Glavni izvršni direktor

Miroslav Vuković
Direktor sektora računovodstva i finansijskog kontrolinga

1. OSNIVANJE I POSLOVANJE BANKE

Adriatic bank A.D., Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”) osnovana je 2016. godine izdavanjem odobrenja za rad od strane Centralne Banke Crne Gore. Na osnovu člana 44, stav 2, tačka 7 Zakona o Centralnoj banci (Sl. list CG br. 40/10, 46/10, 6/13 i 70/17) i člana 23, stav 2 Zakona o bankama (Sl. list CG br. 17/08, 44/10 i 40/11) Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 26. februara 2016. godine donio je rješenje kojim izdaje dozvolu za rad Banci.

Banka je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata pod brojem 4-0009471 dana 13. aprila 2016. godine kao Azmont Banka A.D., Podgorica. Pod registracionim brojem 4-0009471/003 dana 9. septembra 2016. godine Banka je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata kao Nova Banka A.D., Podgorica. Pod registracionim brojem 4-0009471/012 dana 5. marta 2020. godine Banka je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata kao Adriatic bank A.D., Podgorica.

Banka je osnovana od strane kompanije Azmont Investments d.o.o., Herceg Novi, koja posluje u Crnoj Gori od 2012. godine, sa ciljem izgradnje luksuznog turističkog kompleksa „Portonovi” u Kumboru, opština Herceg Novi. Dana 15. januara 2020. godine izvršena je kupoprodaja 299.511.761 običnih akcija Banke čime je izvršen prenos svih akcija u vlasništvu Azmont Investment DOO sa sjedištem Kumbor, Herceg Novi, na kupca Adriatic Capital LLC sa sjedištem Wilmington, Delaware, Sjedinjene Američke Države.

Aktivnost Banke uključuje kreditne, depozitne i garancijske poslove, kao i poslove platnog prometa sa inostranstvom, depo poslove, usluge čuvanja u sefovima, izdavanje, obradu i evidentiranje platnih instrumenata.

Sjedište Banke je u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona br. 98/8 .

Na dan 31. decembra 2020. godine Banku čini Centrala sa sjedištem u Podgorici i jednom filijalom na adresi Cetinjska 9/1, Podgorica.

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka ima 35 zaposlenih radnika (31. decembar 2019. godine: 30 zaposlenih).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA**2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja**

Banka ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore („Sl. list CG”, br. 52/2016) koji podrazumijeva primjenu Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja i odlukama Centralne banke Crne Gore koje regulišu finansijsko izvještavanje banaka, kao i Zakonom o bankama („Sl. list CG”, br.17/08, 44/10, 40/11, 73/17) i odlukama Centralne banke Crne Gore koje regulišu finansijsko izvještavanje banaka.

Finansijski izvještaji Banke su pripremljeni su u skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka ("Sl. list CG", br. 15/2012, 18/2013 i 24/2018).

Prilikom sastavljanja ovih finansijskih izvještaja Banka je primijenila politike koje su u skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, ali koji se u formatu prezentacije finansijskih izvještaja, razlikuju od zahtjeva Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) primjenjivih na dan 31. decembra 2020. godine. Dodatno, primjena MSFI 16- Lizing je odložena za 1.januar 2020. godine, u skladu sa dopisom Centralne banke Crne Gore broj 03-105-1/2019 od 9.januara 2019. godine.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MRS i MSFI zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji zvanični prevodi su objavljeni za dio MRS koji su u primjeni od 1. januara 2009. godine, odnosno dio MSFI u primjeni od 1. januara 2013. godine, a koji obuhvata samo osnovni tekst standarda i interpretacije i ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrativne primjere, uputstva za primjenu, komentare, mišljenja i ostali materijal objašnjenja. Dodatno, navedeni prevod ne sadrži prevod Osnova za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja. Takođe, izmjene i poboljšanja MRS-a nakon 1. januara 2009. godine, odnosno MSFI-a nakon 1. januara 2013. godine nisu prevedeni niti objavljeni.

Imajući u vidu efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na prezentaciju pojedinačnih finansijskih iskaza Društva, priloženi finansijski iskazi se u tom dijelu razlikuju i odstupaju od MSFI i MRS i ne mogu se tretirati kao finansijski iskazi sastavljeni u saglasnosti sa MSFI i MRS.

Banka je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim, bankarskim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i funkcionalna i izvještajna valuta Banke je euro (EUR). Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u hiljadama EUR.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)**2.2. Korišćenje procjenjivanja**

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza, objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Ipak, stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procjena. Najznačajnije procjene i pretpostavke se odnose na sledeće::

- Obezvređenje po kreditima i potraživanjima
- Obezvređenje za kredite i potraživanja od banaka
- Obezvređenje za hartije od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti
- Rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi
- Korisni vijek trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme
- Rezervisanje za otpremnine i neiskorišćene dane godišnjeg odmora
- Rezervisanje za sudske sporove

Ostvareni rezultati mogu odstupati od ovih procjena.

2.3. Kontinuitet poslovanja

Finansijski izvještaji sa stanjem na dan 31. decembar 2020. godine i za godinu koja se završila 31. decembra 2019. godine, pripremljeni su u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

Bilans uspjeha Banke za godinu koja se završila 31. decembra 2020. prikazuje gubitak u iznosu od EUR 984 hiljada, dok ukupan akumulirani gubitak na taj dan iznosi EUR 7.109 hiljada što je u skladu sa biznis planom Banke. Koeficijent adekvatnosti kapitala na dan 31. decembra 2020. godine iznosi 26,30% dok je propisani minimum 10% (napomene 4.7. i 21)).

Dana 15. januara 2020. godine, izvršena je promjena vlasnika banke čime je prenijeto učešće u vlasništvu od 100% sa prodavca Azmont Investment DOO sa sjedištem Kumbor, Herceg Novi, na kupca Adriatic Capital LLC sa sjedištem Wilmington, Delaware, Sjedinjene Američke Države. U skladu sa usvojenim budžetom za naredne tri godine, planira povećanje profitabilnosti i pozitivan rezultat od 2021. godine. Takođe, izvršena je dokapitalizacija banke od strane novog vlasnika već aprilu i decembru 2020. godine u ukupnom iznosu od EUR 4.500 hiljada.

2.4. Usaglašenost potraživanja i obaveza

U skladu sa važećom zakonskom regulativom, Banka je izvršila usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa povjeriocima i dužnicima Banke na dan 31.12.2020. godine.

2.5. Uporedni podaci

Uporedni podaci u ovim finansijskim izvještajima predstavljaju podatke iz finansijskih iskaza Banke za 2019. godinu.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata i naknada*****Prihodi i rashodi po osnovu kamata***

Prihodi i rashodi kamata se iskazuju u bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa predstavlja stopu koja tačno diskontuje buduće prilive i odlive tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta na:

- Bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili
- Amortizovanu vrijednost finansijske obaveze.

Pri obračunu efektivne kamatne stope za finansijske instrumente, izuzev za kupljena ili odobrena kreditno-obezvrijeđena sredstva, Banka pri procjeni budućih novčanih tokova uzima u obzir sve ugovorene uslove, ali ne i očekivane kreditne gubitke (ECL). Za kupljena ili odobrena kreditno-obezvrijeđena finansijska sredstva, kreditno-korigovana efektivna kamatna stopa se obračunava uz uzimanje u obzir očekivanih novčanih tokova, uključujući ECL.

Pri obračunu efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir transakcioni troškovi i sve naplaćene ili plaćene naknade, koje su dio efektivne kamatne stope. Transakcioni troškovi su inkrementalni troškovi koji se mogu direktno pripisati emitovanju ili otuđenju nekog finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Amortizovana vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze predstavlja iznos po kome su finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza vrednovani u trenutku inicijalnog priznavanja umanjena za otplate glavnice i uvećana ili umanjena za kumulativnu amortizaciju, obračunatu korišćenjem efektivne kamatne stope, razlike između inicijalnog iznosa i iznosa na dospjeću, i za finansijska sredstva, korigovana za očekivani kreditni gubitak.

Bruto knjigovodstvena vrijednost finansijskog sredstva je amortizovana vrijednost finansijskog sredstva prije umanjavanja za očekivani kreditni gubitak.

Efektivna kamatna stopa za finansijska sredstva i obaveze se obračunava pri inicijalnom priznavanju finansijskog sredstva ili obaveze. Pri kalkulaciji prihoda i rashoda kamata, efektivna kamatna stopa se primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost sredstava (ukoliko sredstvo nije kreditno-obezvrijeđeno) ili amortizovanu vrijednost obaveza. Za finansijske instrumente sa promenljivom kamatnom stopom, efektivna kamatna stopa se mijenja usled periodičnih procjena tokova gotovine, kako bi refletovala tržišno kretanje kamatnih stopa.

Za finansijska sredstva koja su postala kreditno-obezvrijeđena nakon inicijalnog priznavanja, prihod od kamata se obračunava primjenom metode efektivne kamatne stope na amortizovanu vrijednost finansijskog sredstva. Ukoliko finansijsko sredstvo nije više kreditno-obezvrijeđeno, obračun prihoda od kamata se ponovo vrši na bruto bazi tj. kamata se obračunava primjenom efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva.

Za finansijska sredstva koja su kreditno-obezvrijeđena u trenutku inicijalnog priznavanja, prihod od kamate se obračunava primjenom kreditno-prilagođene kamatne stope na amortizovanu vrijednost finansijskog sredstva. Obračun prihoda od kamata se ne vraća na bruto osnovicu ni kada se kreditni rizik poboljša.

Prihodi i rashodi po osnovu naknada

Prihodi i rashodi od naknada i provizija nastali po osnovu pružanja, odnosno korišćenja bankarskih usluga priznaju se u bilansu uspjeha u momentu nastanka, tj. u momentu kada je usluga pružena, odnosno primljena.

Prihodi i rashodi od naknada koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu ili obaveze se razgraničavaju i priznaju kao dio efektivne kamatne stope.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija obuhvataju takođe naknade po osnovu izdavanja garancija i akreditiva od strane Banke, domaćih i međunarodnih plaćanja i transakcija u stranim valutama, posredničkih i drugih usluga Banke.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.2. Preračunavanje deviznih iznosa**

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan. Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspjeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u EUR po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

3.3. Lizing

Na dan zaključenja ugovora Banka procjenjuje da li ugovor predstavlja ugovor o lizingu, odnosno da li sadrži elemente lizinga. Ugovor predstavlja ugovor o lizingu, odnosno sadrži elemente lizinga ukoiko se njime ustupa pravo kontrole nad korišćenjem određene imovine tokom datog perioda uz naknadu.

Na dan početka lizinga Banka priznaje imovinu sa pravom korišćenja i obaveze po osnovu lizinga. Izuzeci od priznavanja lizinga se odnose na ugovore o zakupu kraće od 12 mjeseci i ugovore o zakupu sredstava male vrijednosti. Početno priznavanje imovine sa pravom korišćenja se vrši po nabavnoj vrijedosti koja uključuje:

- Iznos početno odmjerene obaveze po osnovu lizinga (MSFI 16, paragraf 26),
- Sva plaćanja po osnovu lizinga na dan ili prije prvog dana trajanja lizinga, umanjeno za sve primljene podsticaje u vezi sa lizingom,
- Sve početne direktne troškove koje je uzrokovala Banka, kao korisnik lizinga, i
- Procjenu troškova koje će Banka imati prilikom demontaže i uklanjanja imovine koja je predmet lizinga, obnavljanja lokacije na kojoj se imovina nalazi ili vraćanja imovine u stanje određeno uslovima ugovora o lizingu.

Imovina sa pravom korišćenja se amortizuje u toku vijeka trajanja ugovora o zakupu.

Na dan početka lizinga Banka priznaje obavezu po osnovu lizinga po sadašnjoj vrijednosti svih plaćanja u vezi sa lizingom koja nijesu izvršena na taj dan. Ova plaćanja se diskontuju kamatnom stopom sadržanom u lizingu ako ta stopa može lako da se utvrdi. Ako se ova kamatna stopa ne može lako utvrditi primjenjuje se inkrementalna kamatna stopa pozajmljivanja za Banku.

Prva primjena MSFI 16

Za bankarski sektor Crne Gore prva primjena MSFI 16 „Lizing” odložena je za 01.01.2020 godine u skladu sa saopštenjem Centralne banke Crne Gore od broj 03-105-1/2019 od 9.januara 2019. godine.

Banka je izvršila procjenu uticaja primjene standarda na ugovor o zakupu poslovnog prostora koji je važio na dan 01.01.2020. godine korišćenjem retrospektivnog pristupa u skladu sa paragrafom C5(b). pri čemu se neće vršiti korekcija uporednih podataka. Diskontna stopa koja se koristi je inkrementalna stopa zaduživanja za banku. Efekti primjene standard na dan 01.01.2020.godine su prikazani u tabeli koja slijedi:

	<u>01.01.2020</u>
Imovina sa pravom korišćenja	62
Kratkoročne obaveze za lizing	63
Dugoročne obaveze za lizing	-
Profit/Kapital	<u>(1)</u>

Banka je priznala pod 01.01.2020. godine imovinu sa pravom korišćenja i kratkoročne obaveze za lizing u iznosu od 62 hiljade EUR i nije izvršila knjiženje korekcije na kapital kao posledica prve primjene standarda.

Banka je izmjerila efekte primjene standarda na 01. januar 2020., uz izuzeće ugovora o zakupu čiji je period kraći od 12 mjeseci. U skladu sa izmijenjenim zahtjevima standarda MSFI 16, u djelokrug njegove primjene uključen je samo ugovor o zakupu poslovne zgrade Banke i ostvareni efekti su:

- Uticaj na bilans stanja: povećanje sredstava i obaveza u iznosu od EUR 62 hiljada,
- Uticaj kapital: negativan efekat EUR 1 hiljada.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.4. Porezi i doprinosi****Porez na dobit***Tekući porez na dobit*

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list CG”, br. 80/2004, 40/2008, 86/2009, 14/2012, 61/2013 i br. 55/2016).

Iznos oporezive dobiti se utvrđuje usklađivanjem rezultata objelodanjenog u bilansu uspjeha za iznose prihoda i rashoda, na način definisan poreskim propisima. Rashod poreza na dobit se obračunava primjenom proporcionalne stope od 9% na iznos oporezive dobiti.

Kapitalni gubici mogu se prebijati sa kapitalnim dobicima ostvarenim u istoj godini. Ako se i poslije izvršenog prebijanja sa kapitalnim dobicima ostvarenim u istoj godini pojavi kapitalni gubitak, poreski obveznik može prenijeti kapitalni gubitak na račun budućih kapitalnih dobitaka u narednih pet godina.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle iz razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobit. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva se priznaju za sve odbitne privremene razlike i poreske gubitke i kredite, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će vjerovatno postojati oporeziva dobit od koje se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odloženi porezi koji se odnose na ponovno odmjeravanje fer vrijednosti ulaganja raspoloživih za prodaju obračunavaju se direktno na teret ili u korist kapitala i istovremeno evidentiraju u bilansu uspjeha sa razgraničenim dobicima ili gubicima.

Porezi, doprinosi i druge dažbine koje ne zavise od rezultata poslovanja

Porezi, doprinosi i druge dažbine koji ne zavise od rezultata poslovanja uključuju poreze na imovinu i druge poreze, naknade i doprinose koji se plaćaju prema raznim republičkim i lokalnim poreskim propisima.

3.5. Zarada po akciji

Banka izračunava i objavljuje zaradu po akciji u skladu sa MRS 33. Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem dobiti koja pripada akcionarima Banke sa ponderisanim prosječnim brojem redovnih akcija za period.

Banka nema druge potencijalno umanjujuće obične akcije kao što su konvertibilni dug i opcije na akcije.

3.6. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju novčana sredstva u blagajni (EUR i devizna), novčana sredstva u trezoru (EUR i devizna), sredstva kod Centralne banke Crne Gore, uključujući i obaveznu rezervu i sredstva na računima kod drugih banaka u zemlji i inostranstvu, kao i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospeljećem do tri mjeseca.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti u bilansu stanja.

3.6.1. Obavezna rezerva

Obračun, izdvajanje i korišćenje sredstava obavezne rezerve kod CBCG je propisano Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore („ Službeni list Crne Gore”, br. 40/10, 46/10, 06/13, 70/17, 88/17 i 43/20) na osnovu koje se obavezna rezerva obračunava primjenom stope 5,5% na dio osnovice koju čine depoziti po viđenju i depoziti ugovoreni sa ročnošću do jedne godine, odnosno do 365 dana, 4,5% - na dio osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana. Na depozite koji su ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana, koji imaju klauzulu o mogućnosti razroćenja u roku kraćem od jedne godine, odnosno kraćem od 365 dana, primjenjuje se stopa 5,5%.

Obračunatu obaveznu rezervu banke izdvajaju na račun obavezne rezerve u zemlji i/ili na račune Centralne banke u inostranstvu i ne mogu je izdvajati i držati u drugom obliku. Banke mogu za održavanje dnevne likvidnosti da koriste do 50% izdvojenih sredstava obavezne rezerve.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Finansijska sredstva****3.7.1. Klasifikacija**

MSFI 9 se osvrće na tri glavna dijela računovodstva finansijskih instrumenata: klasifikacija i mjerenje, obezvrjeđenje i računovodstvo zaštite (hedging).

Klasifikacione kategorije u skladu sa MSFI 9 su sljedeće:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanom trošku,
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupan rezultat (FVOCI) i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVTPL).

Banka klasifikuje finansijska sredstva kao naknadno mjerena po amortizacionom trošku, fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat i fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i to na osnovu:

- a) poslovnog modela Banke za upravljanje finansijskom imovinom,
- b) i karakteristika ugovorenih novčanih tokova.

Finansijska imovina koja se mjeri po amortizovanom trošku

Finansijsku imovinu treba mjeriti po amortizovanom trošku ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje poslovne imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova i
- b) ugovornim uslovima se predviđa isključivo plaćanje glavnice i kamate.

Ovaj poslovni model može uključivati određeni nivo prodaje finansijskih sredstava, ali su one jako rijetke.

Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat

Finansijsku imovinu treba mjeriti po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) finansijska imovina se drži unutar poslovnog modela čiji je cilj postignut naplatom ugovorenih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine i
- b) ugovornim uslovima se predviđa isključivo plaćanje glavnice i kamate.

Za ovaj poslovni model čiji je cilj i naplata ugovornih novčanih tokova i prodaja finansijskih sredstava, tipično je da uključuje češće prodaje kao i prodaje veće vrijednosti u odnosu na prethodni model.

Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijsku imovinu treba mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ako se ista ne mjeri po amortizovanom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat.

Ovaj poslovni model uključuje:

- a) upravljanje sredstvima sa ciljem ostvarenja novčanog toka od prodaje;
- b) upravljanje portfoliom, čije performanse se ocjenjuju na bazi procjene fer vrijednosti;
- c) portfolio koji ispunjava uslov da se drži radi prodaje.

Banka radi reklasifikaciju finansijske imovine kada mijenja poslovni model dok se reklasifikacija finansijskih obaveza ne vrši.

Banka je definisala svoj poslovni model kao „hold to collect“, odnosno držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih novčanih tokova. Portfolio Banke se posmatra u cjelini, s obzirom na veličinu, uz činjenicu da je poslovni model Banke isti za cijeli portfolio. Preklasifikacija finansijskih sredstava po MSFI 9 zahtijeva se samo kada entitet mijenja svoj poslovni model za upravljanje finansijskim sredstvima i nije dozvoljena za finansijske obaveze; prema tome, očekuje se da će reklasifikacija biti vrlo rijetka. Na području klasifikacije i mjerenja, Banka nije utvrdila značajan rizik da bi dio svog kreditnog portfelja morala da mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, s obzirom na ugovorne karakteristike novčanog toka finansijskih instrumenata u portfelju Banke (SPPI test).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.7. Finansijska sredstva (nastavak)****3.7.2. Priznavanje i odmjeravanje**

Banka priznaje finansijsko sredstvo u svojim finansijskim izvještajima onda kada postane jedna od ugovornih strana u samom instrumentu.

Pri početnom priznavanju Banka odmjerava finansijsko sredstvo po fer vrijednosti korigovanoj za nastale zavisne troškove transakcije koji se mogu direktno pripisati sticanju ili emitovanju finansijskog sredstva.

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva se naknadno vrjednuju po amortizovanoj vrijednosti ili po fer vrijednosti. U slučaju odmjeravanja po fer vrijednosti, dobiti i gubici se u cjelosti priznaju u bilansu uspjeha (fer vrijednost kroz bilans uspjeha) ili se priznaju u ostalom sveobuhvatnom rezultatu (fer vrijednost kroz ostali ukupni rezultat).

Cijena transakcije - tj. fer vrijednost nadoknade date ili primljene za finansijski instrument - obično predstavlja najbolji dokaz o fer vrijednosti finansijskog instrumenta prilikom inicijalnog priznavanja. Međutim, mogu postojati slučajevi u kojima Banka može utvrditi da je fer vrednost pri inicijalnom priznavanju drugačija od cijene transakcije. U tom slučaju, Banka u momentu inicijalnog priznavanja priznaje dobitak ili gubitak kao razliku između fer vrijednosti prilikom početnog priznavanja i cijene transakcije.

Naknadno mjerenje

Sredstva klasifikovana u aktivu koja se mjeri po amortizovanoj vrijednosti

Amortizovana vrijednost predstavlja iznos po kome se finansijsko sredstvo odmjerava prilikom početnog priznavanja uz uvećanje ili umanjenje kumulirane amortizacije primjenom metoda efektivne kamatne stope za sve razlike između početnog iznosa i iznosa pri dospjeću, umanjen za sve isplate i korekcije po osnovu obračunatih očekivanih kreditnih gubitaka. Gubici koji proizilaze iz obezvrjeđenja priznati su u bilansu uspjeha.

Inicijalna efektivna kamatna stopa za potrebe MSFI 9, predstavlja stopu koja tačno diskontuje procijenjene buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili na amortizovanu vrijednost finansijske obaveze.

Sredstva klasifikovana u aktivu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali rezultat

Za imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali rezultat, prihod od kamate, očekivani kreditni gubici i dobiti odnosno dobiti i gubici po osnovu kursnih razlika se priznaju kroz račun dobitka/gubitka. Ostali dobiti odnosno gubici koji se odnose na ponovno mjerenje instrumenta na fer vrijednost, priznaju se u ostali sveobuhvatni rezultat. U trenutku prestanka priznavanja kumulativni dobitak/gubitak priznat u ostalom rezultatu se reklasifikuje sa kapitala na račun dobitka odnosno gubitka.

Instrumente kapitala koji se ne drže radi trgovanja, Banka može inicijalno neopozivo klasifikovati u imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali rezultat. Za ove finansijske instrumente dividenda se priznaje kroz bilans uspjeha, dok se svi ostali dobiti/gubici priznaju kroz ostali rezultat. U trenutku prestanka priznavanja, iznosi priznati na ostalom rezultatu po osnovu instrumenta se ne reklasifikuju na bilans uspjeha.

Sredstva klasifikovana u aktivu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Ako se finansijski instrument mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha nakon početnog priznavanja, razlika između knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti, ako postoji, odmah se priznaje kroz račun dobitka ili gubitka.

3.7.3. Prestanak priznavanja

Priznavanje finansijskog sredstva prestaje po isteku prava na novčani priliv od finansijskog sredstva, odnosno kada Banka prenese sve rizike i koristi od vlasništva nad sredstvima.

Priznavanje finansijske obaveze prestaje kada je obaveza ispunjena tj. kada je dug isplaćen, storniran ili istekao. Priznavanje knjigovodstvene vrijednosti finansijske obaveze isknižene na osnovu konverzije duga u kapital prestaje emitovanjem akcijskog kapitala u vrijednosti ekvivalentnoj tržišnoj vrijednosti akcija Banke na crnogorskoj berzi.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.8. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja*****Obračun obezvrjeđenja finansijskih sredstava i rezervisanja za vanbilansne stavke***

U skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list CG“, br. 22/12, 55/12, 57/13, 44/17, 82/17, 86/18 i 42/19), Banka je dužna da za bilansne i vanbilansne stavke po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku, najmanje jednom kvartalno, vrši procjenu obezvrjeđenja (za stavke bilansne aktive), odnosno procjenu vjerovatnog gubitka (za vanbilansne stavke). Stavke aktive po osnovu kojih je Banka izložena kreditnom riziku čine krediti, pozajmice, kamate, naknade, depoziti kod banaka i avansi i druge stavke bilansne aktive kod kojih je Banka izložena riziku neispunjenja obaveze dužnika, kao i vanbilansne izloženosti: izdate garancije, date kreditne obliigacije, ostala jemstva, otvoreni akreditivi, kao i druge vanbilansne stavke koje predstavljaju potencijalne obaveze Banke. Takođe, Banka je dužna da utvrdi internu metodologiju za klasifikaciju, mjerenje i umanjenje vrijednosti aktive u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 9 (MSFI 9).

Za svrhe procjene obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive, odnosno procjenu vjerovatnog gubitka za vanbilansne stavke, Banka je usvojila Metodologiju za obračun ispravke vrijednosti u skladu sa MSFI 9. Metodologija je usklađena sa Smjernicama Centralne banke u vezi sa korišćenjem očekivanog modela kreditnih gubitaka. Budući da Banka nema odgovarajuću vremensku seriju svojih podataka (najmanje pet godina) u skladu sa Smjernicama CBCG može koristiti spoljne podatke ili kombinaciju svojih i spoljnih podataka. Polazna osnova u Metodologiji su istorijske migracione matrice na nivou cijelog bankarskog sektora Crne Gore (generisane iz Regulatornog kreditnog registra CBCG). Matrice se odnose na cijeli portfolio, a PD-evi (probability of default) se obračunavaju posmatrajući godišnje migracije klijenata iz rejting kategorija A, B1, B2 u kategoriju default-a (po broju) za period od 31. januara 2014. godine do 31. decembra 2019. godine.

Kod početnog priznavanja finansijskih instrumenata priznaje se obezvrjeđenje u iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestmjesječnim kreditim gubicima (finansijska sredstva u nivou 1).

Ukupni očekivani gubitak će se priznati za sve instrumente čiji se kreditni rizik povećao nakon početnog priznavanja. Dakle, obezvrjeđenje se priznaje u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom živornog vijeka, ukoliko je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvrjeđenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3).

Na osnovu procjene kreditnog rizika, svi instrumenti se klasifikuju u:

Nivo 1: Nema značajnih promjena kreditnog rizika od datuma inicijalnog priznavanja sredstva (obračunavaju se očekivani kreditni gubici u narednih 12 mjeseci)

Nivo 2: Značajna promjena kreditnog rizika od momenta odobravanja kredita (obračunavaju se očekivani kreditni gubici u periodu vijeka trajanja),

Nivo 3: Obezvrijeđena sredstva (problematici klijenti, obračunavaju se očekivani kreditni gubici u periodu vijeka trajanja).

Za potrebe analize, Banka je identifikovala niz kriterijuma koje koristi za potrebe procjene i koje koristi radi poređenja sa stanjem u momentu inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta u skladu sa MSFI 9 i ovom Metodologijom. Identifikacija jednog ili više od navedenih indikatora može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika:

- Kretanja u internom rejtingu:
 - Klasifikovanje klijenta u sledeću, goru klasifikacionu kategoriju u skladu sa Odlukom CBCG.
- Urednost u izmirenju obaveza:
 - Materijalno značajno kašnjenje od 30 i više dana
 - Restrukturiranje usled finansijskih poteškoća, ukoliko je dužnik u kašnjenju od 30 do 60 dana.
 - Blokada računa od strane Banke ili drugih povjerilaca duže od 30 dana
- Ponašanje dužnika i drugo:
 - Intervencija po izdatoj garanciji ili drugim vanbilansnim izloženostima,
 - Nedostavljanje ugovorenih instrumenata obezbeđenja u rokovima u skladu sa ugovorima.

Banka je identifikovala i listu indikatora sa ciljem identifikovanja nekvalitetne aktive:

- Klasifikacija klijenta u C, D i E klasifikacionu kategoriju
- Materijalno značajno kašnjenje od 90 i više dana
- Blokada računa od strane Banke ili drugih povjerilaca duže od 90 dana u kontinuitetu ukoliko je dužnik u kašnjenju 30 i više dana;
- Restrukturiranje usled finansijskih poteškoća, ukoliko je dužnik u kašnjenju duže od 60 dana;
- Jednostrani raskid ugovora od strane Banke
- Brisanje dužnika iz CRPS
- Oznaka u stečaju ili likvidaciji iz CRPS

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.8. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (nastavak)*****Obračun obezvrjeđenja finansijskih sredstava i rezervisanja za vanbilansne stavke (nastavak)***

Procjena obračuna ispravke vrijednosti u skladu sa Metodologijom za izloženosti koje se nalaze u nivou 3 se vrši za:

- sve izloženosti sa identifikovanim statusom neizmirenja obaveza, tj. statusom default-a;
- sve finansijske instrumente koji ispunjavaju definiciju POCL u skladu sa MSFI 9;
- sve izloženosti za koje je Banka definisala individualan pristup uzimajući u obzir specifičnost konkretnog finansijskog sredstva.

Banka vrši procjenu obezvrjeđenja stavki bilanse aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki na pojedinačnoj osnovi za:

- finansijske instrumente u nivou 3, koji prelaze prag materijalnosti od EUR 50.000;
- finansijske instrumente koji prelaze prag materijalnosti od EUR 50.000 za fizička i pravna lica, ukoliko Banka ima informacije o očekivanim tokovima gotovine na osnovu kojih će adekvatnije procijeniti očekivane kreditne gubitke.

Procjena obezvrjeđenja stavki bilansne aktive i vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki na pojedinačnoj osnovi vrši se na bazi više mogućih scenarija naplate prilikom procjene očekivanih budućih tokova gotovine na osnovu kojih se definišu očekivani kreditni gubici.

Pri obračunavanju iznosa obezvrjeđenja stavki bilansne aktive, odnosno vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki, na pojedinačnoj osnovi Banka uzima u obzir novčane tokove iz primarnih izvora, kao i novčane tokove po osnovu realizacije kolaterala kroz nekoliko scenarija koja su primjenjiva za konkretno potraživanje. Tom prilikom, scenariji koji se uzimaju u obzir su realizacija kolaterala, restrukturiranje i reprogramiranje, stečaj, prodaja potraživanja, namirenje i sve ostalo što smatra relevantnim.

Za sve ostale izloženosti u nivou 3 primenjuje se grupni pristup u zavisnosti od broja dana u docnji.

Za dužnike koji se nalaze u docnji do 3 godine, obračun očekivanih kreditnih gubitaka vrši se poređenjem agregirane bruto knjigovodstvene vrijednosti svih instrumenata u okviru određene grupe sa ponderisanim prosjekom realizovane vrijednosti dobijene iz narednih scenarija:

- sa vjerovatnoćom od 85% scenario naplate iz svih raspoloživih kolaterala diskontovanjem prosječnom ponderisanom inicijalnom efektivnom kamatnom stopom, kao i uzimanjem u obzir naplate mimo sredstava obezbeđenja na preostali iznos (1-LGD unsecured)
- sa vjerovatnoćom od 10% scenario namirenja u iznosu od 5% bruto knjigovodstvene vrijednosti
- sa vjerovatnoćom od 5% scenario prodaje potraživanja po 2% bruto knjigovodstvene vrijednosti.

Za dužnike koji se nalaze u docnji preko 3 godine, obračun očekivanih kreditnih gubitaka vrši se poređenjem agregirane bruto knjigovodstvene vrijednosti svih instrumenata u okviru određene grupe sa ponderisanim prosjekom realizovane vrijednosti dobijene iz narednih scenarija:

- sa vjerovatnoćom od 85% scenario naplate iz svih raspoloživih kolaterala
- sa vjerovatnoćom od 10% scenario namirenja u iznosu od 5% bruto knjigovodstvene vrijednosti
- sa vjerovatnoćom od 5% scenario prodaje potraživanja po 2% bruto knjigovodstvene vrijednosti.

Banka na kvartalnom nivou obračunava obezvrjeđenje u skladu sa Metodologijom za obračun ispravke vrijednosti u skladu sa MSFI 9 u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog vijeka, ako je finansijski instrument u nivou 2 ili 3, odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomjesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente u nivou 1.

Banka obračunati iznos obezvrjeđenja stavki bilansne aktive knjigovodstveno evidentira na teret rashoda, a u korist obezvrjeđenja tih stavki aktive. Obračunati iznos vjerovatnog gubitka po osnovu vanbilansnih stavki Banka knjigovodstveno evidentira na teret rashoda, a u korist rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

U skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br. 22/12, 55/12, 57/13, 44/17, 82/17, 86/18 i i 42/19) Banka je dužna da na mjesečnom nivou vrši klasifikaciju stavki bilansne aktive i vanbilansnih stavki po kojima je izložena kreditnom riziku i da obračunava rezervacije za procijenjene gubitke. Odlukom su definisani kriterijumi za klasifikaciju stavki aktive i vanbilansa, kao i način utvrđivanja rezervacija za potencijalne gubitke.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.8. Rezervisanja i obezvrjeđenje vrijednosti nenaplativih potraživanja (nastavak)

Obračun rezervacija za potencijalne gubitke

U skladu sa navedenom Odlukom, krediti i druga aktiva izložena riziku klasifikuju se u sljedeće kategorije:

- kategorija A (dobra aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje se procjenjuje da će u skladu sa ugovorom biti u cjelosti naplaćene;
- kategorija B (aktiva sa posebnom napomenom) sa podgrupama B1 i B2, u koje se klasifikuju stavke za koje postoji niska vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, ali koje zahtijevaju posebnu pažnju, jer bi potencijalni rizik ukoliko ne bi bio adekvatno praćen, mogao da dovede do slabijih perspektiva u pogledu naplate;
- kategorija C (substandardna aktiva) – sa podgrupama C1 i C2 za koje postoji visoka vjerovatnoća ostvarivanja gubitka, zbog jasno utvrđenih slabosti koje ugrožavaju naplatu;
- kategorija D (sumnjiva aktiva) – u koju se klasifikuju stavke za koje je naplata u cjelosti, imajući u vidu kreditnu sposobnost zajmoprimca, vrijednost i mogućnost realizacije sredstava obezbjeđenja, malo vjerovatna;
- kategorija E (gubitak) – u koju se klasifikuju stavke koje će biti u potpunosti nenaplative, ili će biti naplative u neznatnom iznosu.

Na osnovu klasifikacije stavki bilansne aktive i vanbilansne stavke, na mjesečnom nivou, Banka obračunava rezervacije za potencijalne gubitke, primjenom procenata iz sljedeće tabele:

Kategorija Rizika	Na dan 31. decembra 2020. godine		Na dan 31. decembra 2019. godine	
	% Rezervisanja	Dani kašnjenja	% Rezervisanja	Dani kašnjenja
A	0,5	<30	0,5	<30
B1	2	31-60	2	31-60
B2	7	61-90	7	61-90
C1	20	91-150	20	91-150
C2	40	151-270	40	151-270
D	70	271-365	70	271-365
E	100	>365	100	>365

Banka je dužna da utvrđuje razliku između iznosa rezervacija za potencijalne gubitke, obračunatog u skladu sa gore navedenom tabelom i zbira iznosa obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke, izračunatog u skladu sa odredbama Odluke kojima se propisuje način vrednovanja stavki aktive primjenom MSFI 9.

Pozitivna razlika između obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke, predstavlja potrebne rezerve za procijenjene gubitke.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.9. Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja***Nekretnine, postrojenja i oprema*

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrijednosti i obezvrjeđenje. Nabavna vrijednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za zavisne troškove po osnovu nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Amortizacija se ravnomjerno obračunava na nabavnu vrijednost sredstava, s ciljem da se u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog vijeka trajanja. Ulaganja u tuđe nekretnine se amortizuju u skladu sa periodom trajanja ugovora o zakupu. Obračun amortizacije počinje kada se sredstva stave u upotrebu.

	<u>Stopa u %</u>
Nekretnine	3,3
Kompjuterska oprema	20,0
Namještaj i druga oprema	15,0
Klimatizacioni sistem	10,0
Vozila	15,0

Period amortizacije počinje od prvog u mjesecu nakon mjeseca u kome su sredstva raspoloživa za upotrebu. Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u bilansu uspjeha u okviru 'Ostalih prihoda/(rashoda)'.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i obezvrjeđenje. Amortizacija se priznaje u bilansu uspjeha proporcionalnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka.

	<u>Stopa u %</u>
Nematerijalna ulaganja	20,0-33,3

3.10. Obezvrjeđenje materijalne i nematerijalne imovine

Na dan bilansa stanja, rukovodstvo Banke analizira vrijednosti po kojima je prikazana nematerijalna i materijalna imovina Banke. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvrjeđeno, nadoknativ iznos te imovine se procjenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvrjeđenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procijenjen kao niži od vrijednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrijednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrijednosti.

Gubitak po osnovu obezvrjeđenja vrijednosti imovine priznaje se kao rashod tekućeg perioda i iskazuje se u okviru ostalih poslovnih rashoda. Ako naknadno dođe do situacije da gubitak zbog obezvrjeđenja priznat u ranijim godinama ne postoji ili se smanjio, vrijednost sredstva se povećava do revidirane procjene o njegovoj naknativoj vrijednosti, ali tako da povećana vrijednost po kojoj se sredstvo vodi ne bude veća od vrijednosti po kojoj bi se sredstvo vodilo da nije bio u prethodnim godinama priznat utvrđeni gubitak zbog obezvrjeđivanja sredstava.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.11. Rezervisanja**

Rezervisanja se priznaju kada Banka ima važeću zakonsku ili izvedenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja, kada je u većoj mjeri vjerovatno da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv sredstava i kada se iznos obaveza može pouzdano procijeniti.

Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti izdataka potrebnih za izmirenje obaveza.

Rezervisanja se revidiraju na datum svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ukoliko više nije vjerovatno da će odliv sredstava koji generišu ekonomske koristi biti potreban za izmirenje date obaveze, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspjeha.

3.12. Naknade zaposlenima**Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih**

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Banka je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Banka je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se evidentiraju na teret rashoda perioda na koji se odnose.

Obaveze po osnovu otpremnina ili drugih dugoročnih naknada zaposlenima

U skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom ("Sl. List CG" br. 14/14), Banka je u obavezi da prilikom odlaska u penziju zaposlenom isplati otpremninu u visini 3 minimalne neto zarade. Pravo na navedenu naknadu je obično uslovljeno preostaloj dobi zaposlenog u radu do penzionisanja i/ili završetku minimalnog perioda rada. Očekivani troškovi tih naknada su nastali u periodu od zapošljavanja.

U finansijskim izvještajima Banke na dan 31. decembra 2020. godine izvršeno je rezervisanje za otpremnine na osnovu procijenjene sadašnje vrijednosti sredstava za otpremnine zaposlenima za odlazak u penziju nakon ispunjenja uslova.

3.13. Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrijednosti umanjenoj za nastale troškove transakcije. Finansijske obaveze se naknadno iskazuju po amortizovanoj vrednosti primenom metode efektivne kamatne stope. Razlika između ostvarenog priliva (umanjenoj za troškove transakcije) i vrijednosti otplata, priznaje se u bilansu uspjeha u periodu korišćenja kredita primjenom metode efektivne kamatne stope.

3.14. Finansijske garancije

U redovnom poslovanju, Banka daje finansijske garancije, koje se sastoje od garancija, činidbenih garancija i mjenica. Finansijske garancije početno se priznaju u finansijskim izvještajima po fer vrijednosti, sa primljenom naknadom. Naknadno vrjednovanje obaveze banke, po svakoj garanciji vrši se po većoj od amortizovane naknade i najbolje procjene troška potrebnog za izmirenje obaveze koja može nastati kao rezultat date garancije.

Svako povećanje obaveze po osnovu finansijskih garancija se prenosi u bilans uspjeha. Primljena naknada je priznata u bilansu uspjeha po pravolinijskoj metodi, tokom čitavog perioda za koji je data garancija.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.15. Pravična (fer) vrijednost**

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Određivanje fer vrijednosti finansijske imovine i obaveza za koje ne postoji uočljiva tržišna cijena zahtjeva korišćenje različitih tehnika vrjednovanja. Za finansijske instrumente kojima se ne trguje često i koji imaju nisku cjenovnu transparentnost, fer vrijednost je manje objektivna i zahtijeva određene stepene varijacije u procjenjivanju koji zavise od likvidnosti, koncentracije, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnih pretpostavki i ostalih rizika koji utiču na određeni instrument.

Po procjeni rukovodstva Banke, knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza objelodanjenih u finansijskim izvještajima aproksimira fer vrijednost na dan bilansa, usljed toga što su finansijska sredstva i finansijske obaveze nastale nakon počeka rada Banke sto predstavlja relativno kratak period.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI**4.1. Upravljanje rizicima**

Banka je u svom poslovanju najviše izložena kreditom riziku i time je najveći fokus dat na upravljanju i kontinuiranom razvoju i unaprjeđenju upravljanja kreditnim rizikom, ali ne zanemaruje se uticaj drugih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju kao što su rizik likvidnosti, operativni rizik, tržišni rizik, rizik zemlje i slično.

Strategija upravljanja rizicima predstavlja sveobuhvatan opšti dokument kojim se uređuje oblast upravljanja rizicima u Banci. Strategija ima za cilj da uspostavi opšti okvir za predostrožno i kontinuirano upravljanje rizicima kojima Banka u svom poslovanju može biti izložena. U cilju efikasnijeg upravljanja rizicima, na operativnom nivou, Banka je razvila posebne politike i procedure za upravljanje rizicima koje su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike, da definišu odgovarajuće limite i kontrole za upravljanje rizicima, kao i da prate izloženost Banke pojedinim rizicima. Shodno Zakonu o bankama, Banka je dužna da periodično, a najmanje jednom godišnje, preispituje adekvatnost usvojenih politika i procedura za upravljanje pojedinim rizicima.

Odbor direktora je usvojio sledeće politike upravljanja rizicima:

- Kreditna politika
- Politika upravljanja kreditnim rizikom
- Politika upravljanja operativnim rizikom
- Politika upravljanja rizikom zemlje
- Politika upravljanja rizikom likvidnosti
- Politika upravljanja rizikom kamatne stope iz bankarske knjige i tržišnim rizicima
- Politika procenjivanja internog kapitala

Pored politika, Odbor direktora je usvojio druga interna dokumenta (procedure, metodologije) koje bliže uređuju pojedina područja upravljanja i praćenja rizika.

Odbor direktora ima sveobuhvatnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor nad okvirom za upravljanje rizicima. Odbor direktora je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), Kreditni odbor i Odbor za reviziju.

Sektor za upravljanje rizicima je odgovoran za praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima o čemu mesečno izveštava Odbor direktora.

4.2. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Banka odobrava kredite u saglasnosti sa poslovnim politikom, usaglašavajući rokove dospeljeća odobrenih kredita i politiku kamatnih stopa sa namjenom kredita i kreditnom sposobnošću dužnika.

Politika upravljanja kreditnim rizikom polazi od zakonske obaveze Banke propisane Zakonom o bankama i podzakonskim aktima, ali i od opšteprihvaćenih međunarodnih načela za upravljanje kreditnim rizikom i pozitivne prakse za procjenu kreditnog rizika.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**4.2. Kreditni rizik (nastavak)**

Cilj politike je uspješno ostvarivanje Kreditne politike i Strategije upravljanja rizicima na način što će se preciznije utvrditi oblasti u kojima se vrši identifikacija izvora kreditnog rizika, metode za identifikaciju, metode i vremenski okviri za mjerenje kreditnog rizika, limiti i postupci kontrolisanja pojedinačnih i ukupnih izloženosti kreditnom riziku uz uvažavanje veličine Banke i složenosti proizvoda, način i dinamika izvještavanja i informisanja Odbora Direktora i Uprave Banke o upravljanju kreditnim rizikom, kao i metode i vremenske okvire naknadne provjere kvaliteta upravljanja kreditnim rizikom.

Upravljanje izloženosti kreditnom riziku vrši se redovnom analizom sposobnosti korisnika kredita i potencijalnih korisnika kredita da otplaćuju obaveze po osnovu kamate i glavnice.

Upravljanje kreditnim rizikom obuhvata sve aspekte procjene rizika prije odobravanja plasmana, kao i praćenje plasmana do konačne otplate.

4.2.1. Upravljanje kreditnim rizikom

Konkretno, upravljanje kreditnim rizikom pokriva dva glavna aspekta kreditnih aktivnosti:

- 1.) Prethodnu procjenu rizika koji se preuzima - prethodnom analizom, koja se formalizuje kreiranjem kreditnog fajla koji odobravaju nadležni organi;
- 2.) Redovno praćenje plasmana, odnosno preuzetog rizika. Nakon odobrenja plasmana, Banka je izložena rizicima koji stalno evoluiraju u zavisnosti od stanja klijenta ili drugih internih ili eksternih faktora. Stoga je potrebno redovno pratiti rizike sa ciljem zaštite interesa Banke.

Banka je uspostavila sistem za praćenje plasmana na pojedinačnom i na portfolio nivou, kao i sistem za adekvatno rezervisanje i izdvajanje ispravki vrijednosti za kreditni rizik. Na ovaj način na vrijeme se identifikuju potencijalno problematični krediti i omogućava blagovremeno preuzimanje aktivnosti za naplatu.

Preuzete i potencijalne obaveze po osnovu kredita

Primarna svrha ovih instrumenta je da se obezbijedi da sredstva budu dostupna klijentu na zahtjev. Garancije i akreditivi predstavljaju neopozivu pisanu obavezu Banke da će izvršiti plaćanje prema trećoj strani u slučaju da klijent ne može da ispuni svoje obaveze, i stoga nose isti kreditni rizik kao i krediti. Dokumentarni i komercijalni akreditivi – koji predstavljaju pisanu izjavu o obavezi Banke preuzetog u ime klijenta, a kojom se trećem licu daje ovlašćenje da kod Banke vuče mjenice do iznosa dogovorenog posebnim uslovima – su obezbijedeni osnovnom isporukom robe na koju se odnose, te stoga, nose manji rizik nego direktna pozajmica.

4.2.2. Rezervisanja za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti u skladu sa MSFI 9

U skladu sa Odlukom Centralne banke, Banka je dužna da za bilansne i vanbilansne stavke po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku, najmanje jednom kvartalno, vrši procjenu obezvrjeđenja (za stavke bilansne aktive), odnosno procjenu vjerovatnog gubitka (za vanbilansne stavke). Za svrhe procjene obezvrjeđenja za stavke bilansne aktive, odnosno procjenu vjerovatnog gubitka za vanbilansne stavke, Banka je usvojila Metodologiju za obračun ispravke vrijednosti u skladu sa MSFI 9.

Banka na kvartalnom nivou obračunava obezvrjeđenje u skladu sa Metodologijom za obračun obezvrjeđenja u skladu sa MSFI 9 u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom životnog vijeka, ako je kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno porastao od početnog priznavanja, ili postoji identifikovan objektivni dokaz obezvrjeđenja (finansijska sredstva u nivou 2 i 3), odnosno po iznosu koji je jednak očekivanim dvanaestomjesečnim kreditnim gubicima za sve finansijske instrumente kod kojih kreditni rizik nije značajno porastao od početnog priznavanja (finansijska sredstva u nivou 1).

Za potrebe analize, Banka je identifikovala niz kriterijuma koje koristi za potrebe procjene i koje koristi radi poređenja sa stanjem u momentu inicijalnog priznavanja finansijskog instrumenta u skladu sa MSFI 9 i ovom Metodologijom. Identifikacija jednog ili više indikatora može ukazivati da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.3. Maksimalna izloženost kreditnom riziku po bilansnim i vanbilansnim stavkama

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku bilansnih i vanbilansnih pozicija:

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.		31. decembar 2019.	
	Bruto	Neto	Bruto	Neto
Bilansne stavke				
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	22.054	22.054	9.533	9.533
Kredit i potraživanja od banaka	6.274	6.256	3.416	3.401
Kredit i potraživanja od klijenata	28.702	28.090	10.377	10.043
Hartije od vrijednosti	25.262	25.149	2.010	2.001
Ostala finansijska sredstva	10	10	10	10
Ostala sredstva	279	279	95	95
	82.581	81.838	25.440	25.082
Vanbilansne stavke				
Plative garancije	544	507	510	472
Činidbene garancije	5.359	5.322	340	338
Ostale garancije	100	95	100	95
Nepovučene kreditne linije	3.209	3.194	414	413
	9.212	9.118	1.364	1.318
Maksimalna izloženost kreditnom riziku	91.793	90.956	26.804	26.400

U skladu sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore, granska koncentracija kredita je predmet kontinuiranog praćenja.

Izloženost kreditnom riziku se djelimično kontroliše pribavljanjem instrumenata obezbjeđenja i garancija pravnih i fizičkih lica. Upotreba i upravljanje sredstvima obezbjeđenja je jedna od osnovnih komponenti upravljanja kreditnim rizikom. Zajedno sa sagledavanjem finansijskog stanja dužnika, sredstva obezbjeđenja se smatraju veoma važnom determinantom za određivanje izloženosti kreditnom riziku jer se izloženost kreditnom riziku djelimično kontroliše pribavljanjem instrumenata obezbjeđenja i garancija pravnih i fizičkih lica.

Tipovi instrumenata obezbjeđenja su:

- depoziti;
- pravo hipoteke na nepokretnostima;
- pravo zaloge na opremi, hartijama od vrijednosti, zalihama, vozilima i potraživanjima;
- mjenice;
- ovlašćenja;
- administrativne zabrane;
- žiranti i solidarni jemci;
- garancije i jemstva;
- polise osiguranja.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA I HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

31.12.2020.	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravka vrijednosti	Neto
Kreditni i potraživanja od banaka	6.274	-	-	6.274	(18)	-	-	(18)	6.256
Stambeni i hipotekarni krediti	1.327	-	187	1.514	(2)	-	(45)	(47)	1.467
Gotovinski krediti	999	65	76	1.140	(43)	(6)	(50)	(99)	1.040
Potrošački krediti	43	3	-	46	(1)	(1)	-	(2)	44
Minusi po tekućim računima	9	-	-	9	-	-	-	-	9
Kartice fizička lica	4	-	-	4	-	-	-	-	4
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	5.024	1.219	249	6.492	(98)	(33)	(3)	(134)	6.358
Kreditni dati državnim privrednim društvima	498	-	-	498	-	-	-	-	498
Kreditni dati državnoj upravi	4.997	-	-	4.997	(23)	-	-	(23)	4.974
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	10.812	3.189	-	14.001	(142)	(164)	-	(306)	13.696
Kreditni i potraživanja od klijenata	23.713	4.476	512	28.701	(309)	(204)	(98)	(611)	28.090
Hartije od vrijednosti	25.262	-	-	25.262	(113)	-	-	(113)	25.149
Ukupno	55.249	4.476	512	60.237	(440)	(204)	(98)	(742)	59.495

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA I HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

31.12.2019	S1	S2	S3	Ukupno	Ispravka vrijednosti S1	Ispravka vrijednosti S2	Ispravka vrijednosti S3	Ukupno ispravka vrijednosti	Neto
Kreditni i potraživanja od banaka	3.416	-	-	3.416	(15)	-	-	(15)	3.401
Stambeni i hipotekarni krediti	1.452	-	36	1.488	(3)	-	(14)	(17)	1.471
Gotovinski krediti	833	66	49	948	(10)	(6)	(32)	(48)	900
Potrošački krediti	30	3	-	33	(1)	-	-	(1)	32
Minusi po tekućim računima	9	-	-	9	-	-	-	-	9
Kartice fizička lica	4	-	-	4	-	-	-	-	4
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	1.839	670	33	2.542	(9)	(18)	(3)	(30)	2.512
Kreditni dati državnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati državnoj upravi	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	3.422	1.596	335	5.353	(127)	(91)	(20)	(238)	5.115
Kreditni i potraživanja od klijenata	7.589	2.335	453	10.377	(150)	(115)	(69)	(334)	10.043
Hartije od vrijednosti	2.010	-	-	2.010	(9)	-	-	(9)	2.001
Ukupno	13.015	2.335	453	15.803	(174)	(115)	(69)	(358)	15.445

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE - STAGE 1

31.12.2020.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Docnja preko 90 dana	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	6.274	-	-	-	-	6.274
Stambeni i hipotekarni krediti	1.312	15	-	-	-	1.327
Gotovinski krediti	968	31	-	-	-	999
Potrošački krediti	43	-	-	-	-	43
Minusi po tekućim računima	9	-	-	-	-	9
Kartice fizička lica	4	-	-	-	-	4
Kredit i potraživanja od srednjim i malim privatnim privrednim društvima	4.239	785	-	-	-	5.024
Kredit i potraživanja od državnim privrednim društvima	498	-	-	-	-	498
Kredit i potraživanja od državnoj upravi	4.997	-	-	-	-	4.997
Kredit i potraživanja od velikim privatnim privrednim društvima	8.541	2.271	-	-	-	10.812
Kredit i potraživanja od klijenata	20.611	3.102	-	-	-	23.713
od čega: restrukturirani:	-	-	-	-	-	-

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE- STAGE 2

31.12.2020.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Docnja preko 90 dana	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	6.274	-	-	-	-	6.274
Stambeni i hipotekarni krediti	-	-	-	-	-	-
Gotovinski krediti	29	17	19	-	-	65
Potrošački krediti	-	1	2	-	-	3
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od srednjim i malim privatnim privrednim društvima	897	235	87	-	-	1.219
Kredit i potraživanja od državnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od državnoj upravi	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od velikim privatnim privrednim društvima	2.416	270	-	503	-	3.189
Kredit i potraživanja od klijenata	3.342	523	108	503	-	4.476
od čega: restrukturirani:	-	271	-	-	-	-

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE- STAGE 3

31.12.2020.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Docnja preko 90 dana	Ukupno
Kredit i potraživanja od banaka	6,274	-	-	-	-	6,274
Stambeni i hipotekarni krediti	137	33	-	-	17	187
Gotovinski krediti	10	2	5	-	59	76
Potrošački krediti	-	-	-	-	-	-
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od srednjim i malim privatnim privrednim društvima	-	-	-	-	249	249
Kredit i potraživanja od državnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od državnoj upravi	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od velikim privatnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	147	35	5	-	325	512
od čega: restrukturirani:	-	-	-	-	-	-

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE - STAGE 1

31.12.2019.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Docnja preko 90 dana	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka	3.416	-	-	-	-	3.416
Stambeni i hipotekarni krediti	1.452	-	-	-	-	1.452
Gotovinski krediti	813	20	-	-	-	833
Potrošački krediti	28	2	-	-	-	30
Minusi po tekućim računima	9	-	-	-	-	9
Kartice fizička lica	4	-	-	-	-	4
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	1.597	242	-	-	-	1.839
Kreditni dati državnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati državnoj upravi	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	2.913	509	-	-	-	3.422
Kreditni i potraživanja od klijenata od čega: restrukturirana	6.816	773	-	-	-	7.589

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE -STAGE 2

31.12.2019.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Docnja preko 90 dana	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Stambeni i hipotekarni krediti	-	-	-	-	-	-
Gotovinski krediti	45	-	21	-	-	66
Potrošački krediti	-	2	1	-	-	3
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	-	85	408	177	-	670
Kreditni dati državnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati državnoj upravi	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	1.098	498	-	-	-	1.596
Kreditni i potraživanja od klijenata od čega: restrukturirana	1.143	585	430	177	-	2.335

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA PO DANIMA DOCNJE - STAGE 3

31.12.2019.	Nije u docnji	Docnja do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Docnja preko 90 dana	Ukupno
Kreditni i potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Stambeni i hipotekarni krediti	-	-	-	-	69	69
Gotovinski krediti	-	4	-	-	45	49
Potrošački krediti	-	-	-	-	-	-
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati državnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati državnoj upravi	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	-	-	-	-	335	335
Kreditni i potraživanja od klijenata od čega: restrukturirana	-	4	-	-	449	453

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

UČEŠĆE PROBLEMATIČNIH KREDITA I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA – STAGE 3 U UKUPNIM KREDITIMA

31.12.2020.	Bruto izloženost	Ispravka vrijednosti	S3 potraživanja	Ispravka vrijednosti S3	Restruktuirana S3 potraživanja	Ispravka vrijednosti restrukturirana S3 potraživanja	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti
Kredit i potraživanja od banaka	6.274	18	-	-	-	-	0%
Stambeni i hipotekarni krediti	1.514	47	187	45	-	-	12%
Gotovinski krediti	1.140	99	76	50	-	-	7%
Potrošački krediti	46	2	-	-	-	-	0%
Minusi po tekućim računima	9	-	-	-	-	-	0%
Kartice fizička lica	4	-	-	-	-	-	0%
Kredit i dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	6.492	134	249	3	-	-	4%
Kredit i dati državnim privrednim društvima	5.495	23	-	-	-	-	0%
Kredit i dati velikim privatnim privrednim društvima	14.001	306	-	-	-	-	0%
Kredit i potraživanja od klijenata	28.701	611	512	98	-	-	2%
31.12.2019.	Bruto izloženost	Ispravka vrijednosti	S3 potraživanja	Ispravka vrijednosti S3	Restruktuirana S3 potraživanja	Ispravka vrijednosti - restrukturirana S3 potraživanja	Učešće S3 potraživanja u bruto izloženosti
Kredit i potraživanja od banaka	3.416	15	-	-	-	-	0%
Stambeni i hipotekarni krediti	1.488	17	36	14	-	-	2%
Gotovinski krediti	948	48	49	32	-	-	5%
Potrošački krediti	33	1	-	-	-	-	0%
Minusi po tekućim računima	9	-	-	-	-	-	0%
Kartice fizička lica	4	-	-	-	-	-	0%
Kredit i dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	2.543	30	33	3	-	-	1%
Kredit i dati državnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-	0%
Kredit i dati velikim privatnim privrednim društvima	5.352	238	335	20	-	-	6%
Kredit i potraživanja od klijenata	10.377	334	453	69	-	-	4%

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

UČEŠĆE PROBLEMATIČNIH KREDITA I POTRAŽIVANJA OD BANAKA I KLIJENATA – STAGE 3 U UKUPNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

	Bruto 31.12.2019.	Novi S3 klijenti	Smanjenje S3 klijenata	Druge promene	Bruto 31.12.2020.	Neto 31.12.2020.
Kredit i potraživanja od banaka	-	-	-	-	-	-
Stambeni i hipotekarni krediti	36	170	18	-	187	142
Gotovinski krediti	49	31	5	-	76	26
Potrošački krediti	-	-	-	-	-	-
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	33	223	7	-	249	246
Kreditni dati državnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	335	-	335	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	453	424	365	-	512	414

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

Kvalitet kredita i potraživanja od banaka i klijenata izloženih kreditnom riziku prikazan je kako slijedi:

	Neobezvrijeđeni nedospjeli	Neobezvrijeđeni dospjeli	Grupno procijenjeni	Individualno procijenjeni	Ukupno bruto	Ukupno obezvrijeđenje	Ukupno neto
Stambeni i hipotekarni krediti	748	15	597	154	1.514	(47)	1.467
Gotovinski krediti	52	12	1.076	-	1.140	(99)	1.040
Potrošački krediti	1	-	45	-	46	(2)	44
Minusi po tekućim računima	-	-	9	-	9	-	9
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	1.535	509	4.422	26	6.492	(134)	6.359
Kreditni dati državnim privrednim društvima	498	-	-	-	498	-	498
Kreditni dati državnoj upravi	-	-	-	4.997	4.997	(23)	4.974
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	2.202	265	9.112	2.421	14.001	(306)	13.695
Kartice fizička lica	-	-	4	-	4	-	4
	5.035	801	15.265	7.798	28.701	(611)	28.090
Kreditni i potraživanja od banaka	-	-	6.274	-	6.274	(18)	6.256
31. decembar 2020.	5.035	801	21.539	7.798	34.975	(629)	34.346
Stambeni i hipotekarni krediti	643	-	824	22	1.489	(17)	1.472
Gotovinski krediti	96	-	852	-	948	(48)	900
Potrošački krediti	-	1	31	-	32	(1)	31
Minusi po tekućim računima	-	-	9	-	9	-	9
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	873	383	1.076	210	2.542	(30)	2.512
Kreditni dati državnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati državnoj upravi	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	549	-	4.469	336	5.353	(238)	5.115
Kartice fizička lica	-	-	4	-	4	-	4
	2.161	384	7.265	568	10.377	(334)	10.043
Kreditni i potraživanja od banaka	-	-	3.416	-	3.416	(15)	3.401
31. decembar 2019.	2.161	384	10.681	568	13.793	(349)	13.444

Neobezvrjeđena nedospjela finansijska sredstva uključuju plasmane kod kojih ne postoji kašnjenje u plaćanju, na dan 31. decembra 2020. godine.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

a) Dospjeli ali neobezvrjeđeni krediti i plasmani

	Do 30 dana kašnjenja	Od 31 do 60 dana kašnjenja	Od 61 do 90 dana kašnjenja	Od 91 do 180 dana kašnjenja	Od 181 do 365 dana kašnjenja	Od 1 do 5 godina kašnjenja	Preko 5 godina kašnjenja	Ukupno
Stambeni i hipotekarni krediti	15	-	-	-	-	-	-	15
Gotovinski krediti	12	-	-	-	-	-	-	12
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	287	-	-	-	-	222	-	509
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	265	-	-	-	-	-	-	265
31. decembar 2020.	579	-	-	-	-	222	-	801
Potrošački krediti	-	1	-	-	-	-	-	1
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	3	380	-	-	-	-	-	383
31. decembar 2019.	3	381	-	-	-	-	-	384

b) Fer vrijednost sredstava obezbjeđenja

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Depozit	3.231	657
Hipoteke	27.027	16.017
Zaloga	3.410	1.310
Polise osiguranja	212	218
Ukupno	33.880	18.202

Nekretnine koje se uzimaju kao kolateral su stambeni prostori, porodične stambene zgrade, poslovni prostori, industrijski objekti, građevinsko zemljište i ostalo zemljište zavisno od lokacije i njegove buduće namjene.

c) Restrukturirani krediti i plasmani

Banka zajmoprimcu restrukturira kredit ako, zbog pogoršanja dužnikove kreditne sposobnosti, omogući:

- produženje roka otplate za glavnice ili kamatu,
- smanjenje kamatne stope na odobreni kredit,
- smanjenje iznosa duga, glavnice ili kamate ili
- druge slične pogodnosti koje olakšavaju finansijsku poziciju zajmoprimca.

U slučaju potrebe za restrukturiranjem kredita Banka vrši finansijsku analizu zajmoprimca i procjenjuje mogućnosti zajmoprimca, nakon restrukturiranja kredita, da ostvari novčane tokove koji će biti dovoljni za otplatu glavnice i kamate kredita.

Banka na 31. decembar 2020. godine ima jedan restrukturirani kredit ukupne izloženosti EUR 271 hiljada.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

c) Restrukturirani krediti i plasmani (nastavak)

Banka je u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistema (Sl.list 80/20 od 4.08.2020, 105/20 od 29.10.2020) odobrila moratorijum ili druge mjere restrukturiranja klijentima koji su u najvećoj mjeri pogođeni pandemijom. Banka je, u skladu sa Odlukom, odobrila povoljnosti za 8 pravnih lica i jedno fizičko. Povoljni se ogledaju u odobrenju moratorijuma, kao i produženju otplate plasmana uz grejs period.

Ukupna izloženost ovih plasmana iznosi EUR 1.654 hiljade. U skladu sa Odlukom navedene izloženosti se ne tretiraju kao restrukturirane. Ipak, Banka ih je klasifikovala u B1 i gore klasifikacione kategorije i u stage 2.

MORATORIJUM za sektor turizma i sektor poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Klasifikacija	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
B1	-	507	-
Ukupno	-	507	-

RESTRUKTURIRANI KREDITI za sektor turizma i sektor poljoprivrede, šumarstva i ribarstva iz tačke 4 važeće Odluke o privremenim mjerama

Klasifikacija	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
B1	-	318	-
B2	-	520	-
Ukupno	-	838	-

RESTRUKTURIRANI OSTALI KREDITI iz tačke 5 važeće Odluke o privremenim mjerama

Klasifikacija	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
B1	-	172	-
C1	-	-	137
Ukupno	-	172	137

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

d) Geografska koncentracija

Geografska koncentracija neto izloženosti Banke kreditnom riziku za kredite i potraživanja od klijenata i banke je prikazana u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	Crna Gora	Rusija	Bosna i Herceg.	Azerb-ejdžan	Srbija	Make-donija	SAD	Kina	Evropska unija	Ukupno
Krediti i potraživanja od banaka	170	1.602	866	-	1.071	-	1.246	248	1.053	6.256
Krediti i potraživanja od klijenata	26.084	4	-	-	514	-	202	-	1.286	28.090
31. decembar 2020. godine	26.254	1.606	866	-	1.585	-	1.448	248	2.339	34.346
Krediti i potraživanja od banaka	-	1.132	433	-	995	-	-	-	841	3.401
Krediti i potraživanja od klijenata	9.445	-	-	3	14	1	-	-	580	10.043
31. decembar 2019. godine	9.445	1.132	433	3	1.009	1	-	-	1.421	13.444

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

e) Industrijska koncentracija

Koncentracija po djelatnostima neto izloženosti Banke kreditnom riziku za kredite i potraživanja od banaka i klijenata, prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR	Finansije	Prerađ. indus.	Snabdij. el.energ.	Snabdi vodorr	Građe v.	Trgovi na	Saob račaj	Smje štaj ishr.	Admi nistr acija	Infor. i komu nik.	Poslo vanje nekr.	Držav. uprava	Sport	Usluge	Polopr ivreda	Fizička lica	Ukupno
Krediti i potraživanja od banaka	6.256	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.256
Krediti i potraživanja od klijenata	-	2.038	1.779	803	2.897	4.046	327	3.185	1.897	1.546	213	4.977	492	713	614	2.563	28.090
31. decembar 2020.	6.256	2038	1779	803	2897	4046	327	3185	1897	1546	213	4977	492	713	614	2563	34.346
Krediti i potraživanja od banaka	3.401	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.401
Krediti i potraživanja od klijenata	-	464	545	257	433	1.472	270	2.524	137	443	352	-	-	731	-	2.415	10.043
31. decembar 2019.	3.401	464	545	257	433	1.472	270	2.524	137	443	352	-	-	731	-	2.415	13.444

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.4. Kvalitet finansijskih plasmana (nastavak)

KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA POKRIVENA KOLATERALIMA

31.12.2020.	S1 klijenti				S2 klijenti				S3 klijenti			
	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno
Stambeni i hipotekarni krediti	3.335	8	143	3.486	-	-	-	-	125	-	38	163
Gotovinski krediti	53	121	31	205	-	22	-	22	-	-	-	-
Potrošački krediti	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	6.507	2.164	294	8.965	3.675	-	-	3.675	1.243	-	-	1.243
Kreditni dati državnim privrednim društvima	1.137	-	-	1.137	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	8.100	526	2.116	10.742	2.851	384	1.001	4.236	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	19.132	2.825	2.584	24.541	6.526	406	1.001	7.933	1.368	-	38	1.406

31.12.2019.	S 1 klijenti				S 2 klijenti				S 3 klijenti			
	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno	Nekretnine	Depoziti	Ostali kolaterali	Ukupno
Stambeni i hipotekarni krediti	1.336	28	-	1.364	-	-	-	-	29	-	-	29
Gotovinski krediti	6	88	23	117	-	22	-	22	-	-	-	-
Potrošački krediti	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-
Minusi po tekućim računima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kartice fizička lica	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati srednjim i malim privatnim privrednim društvima	1.705	2	-	1.707	378	-	-	378	33	-	-	33
Kreditni dati državnim privrednim društvima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni dati velikim privatnim privrednim društvima	1.219	250	138	1.607	999	-	400	1.399	330	-	-	330
Kreditni i potraživanja od klijenata	4.266	368	161	4.795	1.377	23	400	1.800	392	-	-	392

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.2. Kreditni rizik (nastavak)

4.2.5. Vanbilansna evidencija

Ročnost vanbilansnih stavki po kojima je Banka izložena kreditnom riziku je sljedeća:

	<u>Nepovučene kreditne linije</u>	<u>Garancije</u>	<u>Ukupno</u>
Do 1 godine	1.653	792	2.445
Od 1 do 2 godine	255	2.668	2.923
Preko 2 godine	1.301	2.543	3.843
31. decembar 2020. godine	<u>3.209</u>	<u>6.003</u>	<u>9.211</u>
Do 1 godine	309	730	1.039
Od 1 do 2 godine	100	155	255
Preko 2 godine	4	20	24
31. decembar 2019. godine	<u>413</u>	<u>905</u>	<u>1.318</u>

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**4.3. Tržišni rizik**

Banka je izložena tržišnim rizicima. Tržišni rizici se javljaju u slučaju otvorenih pozicija, a zbog promjene kamatnih stopa i promjene kursa valute.

4.3.1. Devizni rizik

Upravljanje deviznim rizikom je definisano Strategijom upravljanja rizicima i Politikom upravljanja rizikom kamatne stopa iz bankarske knjige i tržišnim rizicima. U ovim aktima je definisan način na koji banka identifikuje, mjeri, kontroliše i ublažava te nadzire devizni rizik. Mjerenje deviznog rizika se vrši primjenom GAP analize za devizni rizik, dok je kontrola uspostavljena kroz sistem limitiranja dugih, kratkih i neto pozicija pojedinačno po valutama i agregatno posmatrano. Na dnevnoj osnovi Odjeljenje za upravljanje sredstvima prati i upravlja valutnim pozicijama, vodeći računa o iznosu i karakteru valutnih pozicija. Sektor za upravljanje rizicima na mjesečnoj osnovi izvještava Komitet za upravljanje aktivom i pasivom o bitnim aspektima upravljanja deviznim rizikom.

Finansijska pozicija i novčani tokovi Banke su izloženi efektima promjena kursa valuta. Izloženost deviznom riziku se redovno prati putem usklađivanja sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

Izloženost riziku od promjena kursa valuta prikazana je u sljedećoj tabeli:

<i>U hiljadama EUR</i>	USD	CHF	GBP	Ostalo	Ukupno
Devizna sredstva	3.425	6	11	246	3.688
Obaveze u devizama	3.419	-	-	245	3.664
Neto otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2020. godine	6	6	11	1	24
- 31. decembra 2019. godine	14	3	2	-	19
% osnovnog kapitala:					
- 31. decembra 2020. godine	0,07%	0,07%	0,12%	0,01%	
- 31. decembra 2019. godine	0,26%	0,05%	0,04%	-	
Agregatna otvorena pozicija:					
- 31. decembra 2020. godine	24				
- 31. decembra 2019. godine	19				

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.3. Tržišni rizik (nastavak)

4.3.1. Devizni rizik (nastavak)

Upravljanje izloženosti deviznom riziku, pored analize potraživanja i obaveza Banke iskazanih u stranoj valuti, uključuje i analizu osjetljivosti na promjene deviznog kursa. U sljedećoj tabeli je prikazan scenario promjene deviznog kursa u rasponu od +10% do -10% u odnosu na EUR.

	Ukupno	Iznos u stranoj valuti	U hiljadama EUR Promjena kursa	
			10%	-10%
Sredstva				
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	22.054	64	6	(6)
Kredit i potraživanja od banaka	6.274	3.624	362	(362)
Ukupno sredstva	28.328	3.688	369	(369)
Obaveze				
Depoziti klijenata	71.701	3.664	366	(366)
Ukupno obaveze	71.701	3.664	366	(366)
Neto izloženost deviznom riziku:				
- 31. decembar 2020. godine			2	(2)
- 31. decembar 2019. godine			3	(3)

Na dan 31. decembra 2020. godine, pod pretpostavkom da su svi ostali parametri nepromijenjeni promjenom deviznog kursa EUR u odnosu na ostale valute za +10% odnosno -10%, dobit Banke bi se povećala, odnosno smanjila za iznos od EUR 2 hiljade (31. decembar 2019. godine EUR 3 hiljade). Uzrok male izloženosti Banke riziku promjene deviznog kursa je činjenica da je najveći dio potraživanja i obaveza Banke izražen u EUR i da Banka vodi računa o usklađenosti sredstava i obaveza po valutama.

4.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa

Rizik od promjene kamatnih stopa predstavlja rizik da će budući novčani tokovi finansijskog instrumenta biti podložni oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Kamatni rizik fer vrijednosti predstavlja rizik da će vrijednost finansijskog instrumenta biti podložna oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Banka je izložena efektima promjene važećih kamatnih stopa na tržištu i to po osnovu rizika od promjene kamatnih stopa na novčane tokove. Kao posljedica takvih promjena može doći do povećanja kamatnih marži, međutim, one mogu umanjiti dobit ili dovesti do gubitka u slučaju neočekivanih kretanja. Kamatne stope se zasnivaju na tržišnim stopama tako da Banka redovno vrši ponovno određivanje cijena.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.3. Tržišni rizik (nastavak)

4.3.2. Rizik od promjene kamatnih stopa (nastavak)

Naredna tabela prikazuje kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2020. godine:

U hiljadama EUR	Kamatonosno	Nekamatonosno	Ukupno
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	19.660	2.394	22.054
Kredit i potraživanja od banaka	6.256	-	6.256
Kredit i potraživanja od klijenata	28.090		28.090
Investicione hartije od vrijednosti	25.149		25.149
Ostala finansijska sredstva	-	10	10
Ostala sredstva	100	179	279
Ukupna sredstva	79.255	2.583	81.838
OBAVEZE			
Depoziti klijenata	32.875	38.826	71.701
Pozajmice od ostalih klijenata	859	-	859
Ostale obaveze	-	888	888
Ukupno obaveze	33.734	39.714	73.448
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2020. godine	45.521	(37.131)	8.390
- 31. decembar 2019. godine	7.765	(2.136)	5.629

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Kamatno osjetljiva aktiva						
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	19.660	-	-	-	-	19.660
Kredit i potraživanja od banaka	6.256	-	-	-	-	6.256
Kamatonosne hartije od vrijednosti	-	4.573	-	-	20.576	25.149
Kredit i potraživanja od klijenata	1.898	1.009	6.714	5.985	12.484	28.090
Ostala sredstva	100	-	-	-	-	100
Ukupno	27.914	5.582	6.714	5.985	33.060	79.255
% od ukupne kamatonosne aktive	35,22%	7,04%	8,47%	7,55%	41,72%	100%
Kamatno osjetljiva pasiva						
Kamatonosni depoziti klijenata	13.359	9.507	1.279	6.703	2.027	32.875
Kamatonosne pozajmice	9	19	53	136	642	859
Ukupno	13.368	9.526	1.332	6.839	2.669	33.734
% od ukupne kamatonosnih Obaveza	39,63%	28,24%	3,95%	20,27%	7,91%	100%
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2020.	14.546	(3.944)	5.382	(854)	30.391	45.521
- 31. decembra 2019.	3.486	(322)	1.032	963	2.606	7.765
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2020.	14.546	10.602	15.984	15.130	45.521	
- 31. decembra 2019.	3.486	3.164	4.196	5.159	7.765	

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći obezbijediti dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili rizik da će Banka za izmirenje obaveza morati da obezbijedi novčana sredstava uz troškove koji su veći od uobičajenih.

Usklađenost i kontrolisana neusklađenost dospjeća i kamatnih stopa po osnovu sredstava i obaveza su od velikog značaja za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno da Banka ima kompletno usklađenu poziciju, budući da poslovne transakcije često imaju neodređen rok dospjeća i da su različitih vrsta. Neusklađena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali i povećava rizik od gubitka.

Dospjeća sredstava i obaveza i sposobnost Banke da po prihvatljivim troškovima obezbijedi izvore sredstava po dospjeću obaveza, važan su činilac u procjeni likvidnosti Banke i njene izloženosti promjenama kamatnih stopa i kurseva.

Na dan 31 .decembra 2020. godine Banka je upravljala rizikom likvidnosti u skladu sa usvojenom Strategijom upravljanja rizicima, Politikom upravljanja rizikom likvidnosti i drugim aktima kojima je regulisano upravljanje rizikom likvidnosti. Za mjerenje rizika likvidnosti Banka koristi GAP analizu. Pored dnevnog praćenja rizik likvidnosti se prati na desetodnevnoj i mjesečnoj osnovi kroz sistem izvještavanja supervizora i Komiteta za upravljanje aktivom i pasivom.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po preostalom ugovorenom roku dospjeća sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti:							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	19.875	-	-	-	-	-	19.875
Sredstva izdvojene obavezne rezerve	1.090	-	-	-	1.089	-	2.179
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti:							
Potraživanja od banaka	6.276	-	-	-	-	-	6.276
Potraživanja od klijenata	1.898	1.009	6.714	5.985	12.294	798	28.698
Hartije od vrijednosti	-	4.573	-	-	10.930	9.500	25.003
Ostala finansijska sredstva	10	-	-	-	-	-	10
Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti*	85	219	-	-	(396)	(389)	(481)
Ostala sredstva	171	27	44	5	11	32	290
Ukupno	29.320	5.609	6.758	5.990	24.324	10.330	82.331
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti:							
Depoziti klijenata	14.817	23.317	13.099	8.039	12.299	10	71.581
Kreditni klijenata, koji nijesu banke	9	19	53	136	642	-	859
Kamate i vremenska razgraničenja*	4	53	15	19	28	1	120
Ostale obaveze	190	36	47	35	279	300	887
Ukupno	15.016	23.372	13.199	8.210	13.220	310	73.327
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2020. godine	14.304	(17.763)	(6.441)	(2.220)	11.104	10.020	9.004
- 31. decembra 2019. godine	832	(322)	983	2.969	492	893	5.877
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2020. godine	14.304	(3.459)	(9.900)	(12.120)	(1.016)	9.004	
- 31. decembra 2019. godine	832	540	1.523	4.492	4.984	5.877	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2020. godine	19,50%	-4,71%	-13,50%	-16,52%	-1,38%	12,27%	
- 31. decembra 2019. godine	4,43%	2,78%	7,84%	23,10%	25,63%	30,22%	

*Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravka vrijednosti prikazani su zasebno i ne čine zbir u tabeli za ročnu usklađenost finansijske aktive i finansijske obaveze prema preostalom ugovorenom roku dospjeća, u skladu sa izvještavanjem prema CBCG.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po očekivanom dospjeću sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

U hiljadama EUR

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti:							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	19.875	-	-	-	-	-	19.875
Sredstva izdvojene obavezne rezerve	1.090	-	-	-	1.089	-	2.179
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti:							
Potraživanja od banaka	6.276	-	-	-	-	-	6.276
Potraživanja od klijenata	1.608	1.007	6.711	5.971	12.603	798	28.698
Hartije od vrijednosti	-	25.003	-	-	-	-	25.003
Ostala finansijska sredstva	10	-	-	-	-	-	10
Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti*	85	147	-	-	(709)	(4)	(481)
Ostala sredstva	171	27	44	5	11	32	290
Ukupno	29.030	26.037	6.755	5.976	13.703	830	82.331
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti:							
Depoziti klijenata i banaka	18.552	27.900	4.781	8.039	12.299	10	71.581
Pozajmice od ostalih klijenata	9	19	53	136	642	-	859
Kamate i vremenska razgraničenja*	4	53	15	19	28	1	120
Ostale obaveze	190	36	47	35	279	300	887
Ukupno	18.751	27.955	4.881	8.210	13.221	310	73.327
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2020. godine	10.279	(1.918)	1.874	(2.234)	482	520	9.004
- 31. decembra 2019. godine	862	(322)	983	2.969	492	893	5.877
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2020. godine	10.279	8.361	10.235	8.001	8.483	9.004	
- 31. decembra 2019. godine	862	540	1.523	4.492	4.984	5.877	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2020. godine	14,01%	11,40%	13,95%	10,91%	11,56%	12,27%	
- 31. decembra 2019. godine	4,43%	2,78%	7,83%	23,10%	25,63%	30,22%	

*Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravka vrijednosti prikazani su zasebno i ne čine zbir u tabeli za ročnu usklađenost finansijske aktive i finansijske obaveze prema preostalom ugovorenom roku dospjeća, u skladu sa izvještavanjem prema CBCG.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po preostalom ugovorenom roku dospijeća sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine

U hiljadama EUR

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti:							
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	8.059	-	-	-	-	-	8.059
Sredstva izdvojene obavezne rezerve	737	-	-	-	738	-	1.475
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti:							
Potraživanja od banaka	3.416	-	-	-	-	-	3.416
Potraživanja od klijenata	861	969	2.061	2.734	2.835	903	10.363
Hartije od vrijednosti	-	-	-	2.000	-	-	2.000
Ostala finansijska sredstva	10	-	-	-	-	-	10
Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti*	37	-	-	1	(371)	-	(333)
Ukupno	13.083	969	2.061	4.734	3.573	903	25.323
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti:							
Depoziti klijenata i banaka	12.045	1.273	1.050	1.700	2.720	10	18.798
Kreditni klijenata, koji nijesu banke	9	18	28	65	359	-	479
Kamate i vremenska razgraničenja*	9	38	10	15	12	1	85
Ostale obaveze	167	-	-	-	2	-	169
Ukupno	12.221	1.291	1.078	1.765	3.081	10	19.446
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2019. godine	862	(322)	983	2.969	492	893	5.877
- 31. decembra 2018. godine	(684)	367	1.508	(227)	4.945	1.106	7.015
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2019. godine	862	540	1.523	4.492	4.984	5.877	
- 31. decembra 2018. godine	(684)	(317)	1.191	964	5.909	7.015	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2019. godine	4,43%	2,78%	7,83%	23,10%	25,63%	30,22%	
- 31. decembra 2018. godine	-3,70%	-1,72%	6,45%	5,22%	32,00%	37,99%	

*Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravka vrijednosti prikazani su zasebno i ne čine zbir u tabeli za ročnu usklađenost finansijske aktive i finansijske obaveze prema preostalom ugovorenom roku dospjeća, u skladu sa izvještavanjem prema CBCG.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**4.4. Rizik likvidnosti (nastavak)**

Prilikom obračuna pojedinačnih gapova dospjeća, a samim tim i kumulativnih gapova, ne uzimaju se u obzir: kamatna potraživanja, obaveze za kamate, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti. Imajući u vidu da tabela prikazuje novčane prilive i odlive (cash flow) ispravke vrijednosti i vremenska razgraničenja mogli bi negativno uticati na sliku ročne usklađenosti aktive i pasive po pojedinim periodima dospjeća tako da se iz navedenih razloga ove pozicije isključuju.

Likvidnost Banke, kao njena sposobnost da u roku izvršava dospjele obaveze, zavisi sa jedne strane od bilansne strukture, a sa druge strane od usklađenosti tokova priliva i odliva sredstava.

4.5. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (namjernih i nenamjernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredviđenih eksternih događaja. Operativni rizik obuhvata i pravni rizik, ali isključuje strateški i reputacioni rizik. Pravni rizik je rizik ostvarivanja gubitaka u poslovanju Banke koji može nastati zbog nepoštovanja i kršenja zakona i ostale regulative, vršenja protivpravnih radnji, postupanja koja nisu u skladu sa ugovorenim uslovima, neprimjenjivanja preporuka i dobre bankarske prakse, kao i etičkih standarda.

Banka je usvojila set dokumenata za upravljanje operativnim rizikom: Politiku upravljanja operativnim rizikom, Proceduru prikupljanja podataka o događajima operativnog rizika, Proceduru izdvajanja rezervacija za operativne gubitke, Proceduru sprovođenja procesa samoprocjene rizika i kontrole, Proceduru sprovođenja scenario analize i Proceduru sprovođenja permanentne supervizije.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala, Banka koristi jednostavan metod za izračunavanje potrebnog kapitala za operativni rizik.

Odbor za upravljanje operativnim rizikom kvartalno izvještava Odbor direktora o aktivnostima koje su preduzete u cilju upravljanja operativnim rizikom.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

4.6. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka nema finansijskih sredstava inicijalno klasifikovanih po fer vrijednosti. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza na dan 31. decembar 2020. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama EUR

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	
	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Finansijska sredstva				
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	22.054	9.533	22.054	9.533
Kredit i potraživanja od banaka	6.274	3.401	6.274	3.401
Kredit i potraživanja od klijenata	28.090	10.043	28.090	10.043
Hartije od vrijednosti	25.149	2.001	25.149	2.001
Ostala finansijska sredstva	10	10	10	10
Ostala sredstva	279	94	279	94
Finansijske obaveze				
Depoziti klijenata	71.701	18.885	71.701	18.885
Kredit klijenata koje nijesu banke	859	479	859	479
Ostale obaveze	888	167	888	167

Finansijska sredstva koja se ne vrednuju po fer vrijednosti, prema hijerarhiji fer vrijednosti, data je u narednoj tabeli:

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31.12.2020				
Finansijska sredstva:				
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	-	22.054	-	22.054
Kredit i potraživanja od banaka	-	6.256	-	6.256
Kredit i potraživanja od klijenata	-	-	28.090	28.090
Hartije od vrijednosti po amortizovanom trošku	25.149	-	-	25.149
Ostala finansijska sredstva	-	10	-	10
Ostala sredstva	-	-	279	279
Ukupno	25.149	28.320	28.369	81.838
31.12.2019				
Finansijska sredstva:				
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	-	9.533	-	9.533
Kredit i potraživanja od banaka	-	3.401	-	3.401
Kredit i potraživanja od klijenata	-	-	10.043	10.043
Hartije od vrijednosti po amortizovanom trošku	2.001	-	-	2.001
Ostala finansijska sredstva	-	10	-	10
Ostala sredstva	-	-	94	94
Ukupno	2.001	12.944	10.137	25.082

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**4.6. Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza (nastavak)**

Prilikom procjene fer vrijednosti finansijskih instrumenata za koje se može utvrditi ovakva vrijednost primijenjeni su sljedeći metodi i pretpostavke:

a) *Kredit i potraživanja od banaka*

Potraživanja od drugih banaka obuhvataju međubankarske plasmane i pozicije u procesu naplate.

Pravična vrijednost plasmana sa varijabilnom kamatnom stopom i prekonoćnih depozita je približno jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti ovih finansijskih sredstava iskazanoj na dan izvještaja o finansijskoj poziciji.

b) *Kredit i potraživanja od klijenata*

U cilju utvrđivanja pravične vrijednosti kredita klijentima sa fiksnom kamatnom stopom iskazanih po amortizovanoj vrijednosti, izvršeno je poređenje kamatnih stopa po kojima su krediti odobravani klijentima sa raspoloživim informacijama o preovlađujućim tržišnim kamatnim stopama u bankarskom sektoru Crne Gore, odnosno prosječnim ponderisanim kamatnim stopama po djelatnostima.

Rukovodstvo Banke smatra da kamatne stope Banke ne odstupaju značajno od preovlađujućih tržišnih kamatnih stopa u bankarskom sektoru Crne Gore, te shodno tome pravična vrijednost kredita klijentima obračunata kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova diskontovanih primjenom važećih tržišnih stopa, odnosno prosječnih ponderisanih kamatnih stopa za bankarski sektor, ne odstupa značajno od iskazanih knjigovodstvenih vrijednosti kredita na dan izvještaja o finansijskom položaju.

d) *Depoziti*

Za depozite po viđenju, kao i depozite sa preostalim rokom dospjeća kraćim od godinu dana, pretpostavka je da procijenjena pravična vrijednost ne odstupa značajno od knjigovodstvenih vrijednosti.

Procijenjena fer vrijednost kamatonosnih depozita sa fiksnom kamatnom stopom i preostalim rokom dospjeća preko godinu dana, bez navedene tržišne cijene bazira se na diskontovanom toku gotovine primjenom važeće kamatne stope na nove obaveze sa sličnim preostalim dospjećem. Prema mišljenju rukovodstva kamatne stope Banke su usklađene sa važećim tržišnim kamatnim stopama, i shodno tome iznosi u finansijskim iskazima odražavaju realnu vrijednost koja u datim okolnostima najvjerodostojnije odražava pravičnu vrijednost navedenih finansijskih instrumenata.

4. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)**4.7. Upravljanje kapitalom**

Upravljanje kapitalom ima za cilj:

- usaglašenost sa propisima regulatora,
- zaštitu sposobnosti Banke da održi stalnost poslovanja kako bi bila u mogućnosti da obezbijedi isplate akcionarima i naknade ostalim vlasnicima, i
- obezbjeđenje kapitala za podršku daljeg razvoja Banke.

Rukovodstvo Banke vrši kontrolu adekvatnosti kapitala korišćenjem metodologije i limita propisanih od strane Centralne banke Crne Gore (Sl. list CG, br. 38/11, 55/12 i 82/17). Banka kvartalno dostavlja izvještaje o stanju i strukturi kapitala Centralnoj banci Crne Gore.

Sopstvena sredstva Banke sastoje se od:

- osnovnog kapitala (uplaćeni akcijski kapital, umanjen za akumulirane gubitke i efekte primjene MSFI 9 na 01. januar 2018.);
- umanjenog za nematerijalna ulaganja i
- umanjenog za nedostajuće rezerve.

Iznos sopstvenih sredstava mora uvijek biti jednak ili veći od:

- a) minimalnog novčanog dijela osnovnog kapitala u iznosu od EUR 5 miliona, kao što propisuje Zakon o bankama,
- b) ukupnog iznosa potrebnog kapitala za sve rizike.

Rizična aktiva se sastoji od stavki aktive i kreditnih ekvivalenata vanbilansnih stavki aktive Banke koje su izložene riziku. Kreditni ekvivalenti vanbilansnih stavki aktive predstavljaju iznos koji je rezultat množenja knjigovodstvene vrijednosti vanbilansnih stavki aktive sa propisanim faktorima konverzije. Ukupnu rizikom ponderisanu aktivu čini zbir stavki aktive bilansa i kreditnih ekvivalenata vanbilansnih stavki aktive izloženih riziku (rizična aktiva Banke), klasifikovanih u određene kategorije i pomnoženih sa odgovarajućim propisanim ponderima rizika.

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala, izražen koeficijentom solventnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama i propisima Centralne banke Crne Gore. Na dan 31. decembra 2020. godine, koeficijent solventnosti obračunat od strane Banke u finansijskim izvještajima iznosi 26,30%.

5. PRIHODI I RASHODI KAMATA I SLIČNI PRIHODI I RASHODI

5.1. Prihodi od kamata i slični prihodi

U hiljadama EUR	2020.	2019.
Kreditni:		
- privrednim društvima u privatnom vlasništvu	756	561
- Vlada Crne Gore	16	-
- privrednim društvima u državnom vlasništvu	10	19
- preduzetnicima	5	8
- fizičkim licima	157	169
	944	757
Naknade za odobravanje kredita	59	59
Prihod od kamata na obezvrjeđena finansijska sredstva (napomena 13.2)	13	20
	1.016	836
Hartije od vrijednosti:		
Hartije od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti	256	80
	256	80
	1.272	916

5.2. Rashodi kamata i slični rashodi

U hiljadama EUR	2020.	2019.
Sredstva na računima:		
- ino-banaka	-	1
	-	1
Depoziti:		
- Investiciono-razvojni fond (IRF)	44	44
- privrednim društvima u državnom vlasništvu	-	10
- privrednim društvima u privatnom vlasništvu	20	1
- osiguravajućim društvima	-	1
- fizičkim licima	167	109
	231	165
Lizing - MSFI 16:		
- Capital Plaza (sjedište banke i poslovnica)	13	-
	13	-
Pozajmice:		
- Investiciono-razvojni fond (IRF)	11	6
	11	6
	255	172

6. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA**6.1. Prihodi od naknada i provizija**

U hiljadama EUR	2020.	2019.
Platni promet u zemlji	269	60
Platni promet u inostranstvu	70	56
E-banking	368	31
Odobrene garancije	53	9
Kartice	57	39
Ostalo	3	6
	820	201

6.2. Rashodi od naknada i provizija

U hiljadama EUR	2020.	2019.
Naknade Centralnoj banci Crne Gore	56	40
Naknade za usluge međunarodnog platnog prometa	104	51
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	125	100
Naknade za kartično poslovanje	80	77
Naknade za elektronsko bankarstvo	14	14
	379	282

7. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

U hiljadama EUR	2020.	2019.
Neto zarade	638	629
Naknade odboru direktora	134	-
Porezi, prirezi i doprinosi na zarade	430	432
Ostale neto naknade zaposlenima	1	1
Ugovori o djelu	-	1
Putni troškovi i dnevnice	30	11
Troškovi rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmore (napomena 18)	31	(3)
Troškovi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju (napomena 18)	(25)	50
Obuka zaposlenih	1	2
	1.240	1.123

8. OPŠTI I ADMINISTRATIVNI TROŠKOVI

U hiljadama EUR	2020.	2019.
Troškovi zakupa	23	118
Troškovi obezbjeđenja	23	31
Troškovi električne energije, goriva i komunalnih usluga	14	17
Čišćenje	11	9
Troškovi licenci i održavanja softvera	219	247
Troškovi održavanja objekata, opreme, IT opreme, bankomata	29	13
Advokatske usluge	54	44
Osiguranje	15	14
Troškovi eksternih kontrola	151	129
Konsultantske usluge	29	8
Telefon	12	13
Troškovi komunikacionih mreža	30	18
Kancelarijski materijal	11	4
Troškovi reprezentacije	6	5
Reklamiranje i marketing	71	15
Doprinos udruženju banaka	16	16
Troškovi pretplata	15	13
Troškovi održavanja vozila i registracija	2	2
Troškovi vezani za HOV	25	-
Troškovi otpisa plastike za kartice	16	-
Razni troškovi	11	4
	783	720

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama EUR	2020.	2019.
Nekretnina i opreme (napomena 14)	112	116
Nematerijalnih ulaganja (napomena 15)	137	133
Imovina sa pravom korišćenja (napomena 14)	78	-
	327	249

10. NETO PRIHODI/RASHODI PO OSNOVU OBEZVRJEDJENJA FINANSIJSKIH INSTRUMENATA KOJI SE NE VREDNUJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

U hiljadama EUR	2020.	2019.
Neto povećanje rezervisanja po osnovu:		
- kredita i potraživanja od klijenata (napomena 13.2)	280	5
- krediti i potraživanja od banaka (napomena 13.1)	3	5
- hartija od vrijednosti (napomena 13.3)	104	2
- odobrenih garancija (napomena 22)	34	21
- odobrenih neiskorišćenih kredita (napomena 22)	14	-
	435	33

11. POREZ NA DOBIT

11.1. Komponente poreza na dobit

U hiljadama EUR	2020.	2019.
Obračunati odloženi porez	-	(10)
	-	(10)
U hiljadama EUR	2020.	2019.
Rezultat u bilansu uspjeha prije oporezivanja	(984)	(1.463)
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 9%	(75)	(116)
Nepriznati poreski kredit na ime poreskih gubitaka	75	116
Efekti različitog tretmana stalnih sredstava za poreske svrhe	-	10
Porez na dobit iskazan u bilansu uspjeha	-	10
Efektivna poreska stopa	0,00%	-0,69%

Poreska stopa za 2020. godinu iznosi 9% i primjenjuje se na oporezivu dobit pravnih lica u Crnoj Gori, u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

11.2. Odloženi porez

U hiljadama EUR	Poresko sredstvo	Poreska obaveza	Neto sredstvo/ (obaveza)
Stanje na 31. decembar 2019. godine	-	(2)	(2)
Obračunata obaveza po osnovu privremene razlike između knjigovodstvene i poreske vrijednosti nekretnina, opreme i nematerijalnih sredstava	-	-	-
Stanje na 31. decembar 2020. godine	-	(2)	(2)

Odloženo poresko sredstvo u iznosu EUR 75 hiljada po osnovu prenijetog poreskog gubitka iz 2020. nije priznato (iz 2019 EUR 116 hiljada). U skladu sa Zakonom o porezu na dobit Crne Gore, prenijeti poreski gubitak može da se iskoristi do zaključno sa 2025. godinom (za 2019 zaključno sa 2024. godinom).

12. NOVČANA SREDSTVA I RAČUNI DEPOZITA KOD CENTRALNIH BANAKA

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Gotovina u blagajni:		
- u EUR	1.203	782
- u stranoj valuti	64	155
Žiro račun:		
- u EUR	18.571	7.061
Obavezna rezerva kod Centralne banke Crne Gore	2.180	1.475
Ostalo	36	60
	22.054	9.533

Na prekoćna salda na transakcionom računu kod Centralne banke Crne Gore, primjenjuje se kamatna stopa Evropske centralne banke na depozitne olakšice (ECB Deposit facility rate) umanjena za 10 baznih poena, na godišnjem nivou, i to primjenom stope ne više od nule, na saldo na početku narednog poslovnog dana RTGS sistema.

Obavezna rezerva sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine izdvojena je u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o obaveznoj rezervi banaka kod Centralne banke Crne Gore („Sl. list CG” 88/17), koja propisuje da banke izdvajaju obaveznu rezervu primjenom stope od:

- 5,5% na dio osnovice koju čine depoziti po viđenju, depoziti ugovoreni sa ročnošću do jedne godine, odnosno do 365 dana i depoziti ugovoreni sa ročnošću preko 365 dana ukoliko ne postoji klauzula o nemogućnosti razoročenja prije ugovorom predviđenog roka,
- 4,5% na dio osnovice koju čine depoziti ugovoreni sa ročnošću preko jedne godine, odnosno preko 365 dana, uz klauzulu o nemogućnosti razoročenja prije ugovorenog roka

Na depozite ugovorene sa ročnošću preko jedne godine, odnosno 365 dana, a koji imaju klauzulu o mogućnosti razoročenja tih depozita u roku kraćem od jedne godine primjenjuje se stopa od 5,5%.

Obračunavanje obavezne rezerve vrši se primjenom propisanih stopa na prosječan iznos depozita tokom prethodnog mjeseca, dva dana prije isteka perioda održavanja.

Obračunatu obaveznu rezervu Banka izdvaja na račun obavezne rezerve u zemlji i/ili na račune Centralne banke u inostranstvu. U skladu sa Odlukom, 50% sredstava obavezne rezerve predstavlja kamatonosni dio, na koji Centralna banka isplaćuje do osmog u mjesecu za prethodni mjesec naknadu obračunatu po stopi koja je jednaka EONIA (Euro OverNight Index Average) umanjena za 10 baznih poena na godišnjem nivou, s tim da ova stopa ne može biti manja od nule. Obavezna rezerva se izdvaja u EUR.

13. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI

13.1. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Korespondentni računi kod inostranih banaka	5.289	3.416
Oročeni depoziti kod inostranih banaka	814	-
Računi kod domaćih banaka	171	-
Ispravka vrijednosti	(18)	(15)
	6.256	3.401

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka ima otvoren račun kod sljedećih inostranih banaka odnosno platnih institucija i brokera: VTB Moskva, SberBank Bosna i Hercegovina, AIK Banka Srbija, KT Banka Njemačka, Transkapital bank Rusija, Kentbank DD Hrvatska, Yinzhou Bank Kina, Intercapital Securities Hrvatska i The Reserve Trust Company SAD. Depoziti kod banaka u inostranstvu sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine iznose EUR 5.289 hiljada i predstavljaju avista depozite na koje se obračunava negativna kamata. Limiti za saldo na računu iznad kojih se obračunava negativna kamata su za SberBank Bosna i Hercegovina i VTB Moskva EUR 500 hiljada, za KT Banku Njemačka EUR 1.000 hiljada dok se za sredstva deponovana kod AIK Banke Srbija ne obračunava negativna kamata. VTB Moskva obračunava pozitivnu kamatu na saldo u rubljama.

Oročeni depoziti kod inostranih banaka u iznosu od EUR 814 hiljada (USD 1.000 hiljada) se odnosi na depozit kod SberBank Bosna i Hercegovina po kamatnoj stopi od 0,07% uz rok oročenja od 15 dana.

13. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (nastavak)

13.1. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD BANAKA (nastavak)

Na dan 31. decembra 2020. godine, Banka ima otvorene kastodi i novčane račune za trgovanje i čuvanje HOV, kod sljedećih domaćih banaka: Hipotekarna banka i Erste banka. Depoziti kod domaćih banaka na dan 31. decembra 2020. godine iznose EUR 171 hiljada i predstavljaju avista depozite.

Banka je, u skladu sa zahtjevima MSFI 9, obračunala ispravku vrijednosti kredita i potraživanja od banaka u iznosu od EUR 18 hiljada.

Promjena na računima ispravke vrijednosti kredita i potraživanja od banaka

U hiljadama EUR	Stanje na 31. decembar 2019.godine	Obezvredjenje u toku godine	Uklanjanje obezvredjenja u toku godine	Stanje na 31. decembar 2020.godine
Promjena ispravke vrijednosti gotovine	15	47	(44)	18

13.2. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Dospjeli krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	3.425	2.340
- preduzetnici	93	-
- fizička lica	200	130
Kratkoročni krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	5.142	2.980
- privredna društva nerezidenti	1.499	580
- fizička lica	9	38
Dugoročni krediti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	9.827	1.871
- privredna društva u državnom vlasništvu	500	-
- Vlada Crne Gore, Ministarstvo finansija	5.000	-
- privredna društva nerezidenti	500	-
- preduzetnici	-	113
- fizička lica	2.499	2.308
- kartice fizička lica	4	4
	28.698	10.364
Kamatna potraživanja:		
- krediti	40	22
Vremenska razgraničenja:		
- kamata po kreditima	63	28
- naknade	(100)	(37)
	3	13
Ukupno	28.701	10.377
Minus:		
Obezvredjenje kredita	(611)	(334)
Ukupno	28.090	10.043

13. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (nastavak)

13.2. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA (nastavak)

Promjena kredita i potraživanja tokom 2020. godine je prikazana u tabeli u nastavku:

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Bruto krediti i potraživanja od klijenata 31. decembar 2019. godine	7.589	2.335	453	10.377
Nova potraživanja	24.227	400	-	24.627
Smanjenje/otplata potraživanja	(4.260)	(1.949)	(94)	(6.303)
Prelazak u nivo 1	19	(19)	-	-
Prelazak u nivo 2	(3.661)	3.932	(271)	-
Prelazak u nivo 3	(201)	(223)	424	-
Druge promjene	-	-	-	-
Bruto krediti i potraživanja od klijenata 31. decembar 2020. godine	23.713	4.476	512	28.701

Promjena ispravke vrijednosti kredita i potraživanja po nivoima rizika tokom 2020. godine je prikazana u tabeli u nastavku:

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Ispravka vrijednosti, 31. decembar 2019. godine	150	115	69	334
Nova potraživanja	324	37	-	361
Smanjenje/otplata potraživanja	(56)	(98)	(10)	(164)
Prelazak u nivo 1	-	(3)	-	(3)
Prelazak u nivo 2	(104)	153	(19)	30
Prelazak u nivo 3	(5)	-	61	56
Druge promjene	-	-	(3)	(3)
Ispravka vrijednosti, 31. decembar 2020. godine	309	204	98	611

Kratkoročni krediti privrednim društvima se najvećim dijelom odobravaju za obrtna sredstva uz kamatnu stopu od 2,7% do 9% na godišnjem nivou. Dugoročni krediti odobreni su na period od 14 do 120 mjeseci i uglavnom se odnose na državnu upravu, privredna društva iz oblasti trgovine, prerađivačke industrije i usluge pružanja smještaja i ishrane, građevinarstva itd. Kratkoročni i dugoročni krediti privrednim društvima se najčešće odobravaju uz nominalnu kamatnu stopu u visini od 4% do 10% godišnje.

Kratkoročni krediti stanovništvu se odobravaju na period do 12 mjeseci sa kamatnom stopom u rasponu od 2% do 11,45% na godišnjem nivou. Dugoročni krediti stanovništvu obuhvataju gotovinske kredite, kredite za stambenu izgradnju, adaptaciju stambenog prostora, finansiranje kupovine potrošnih dobara i ostale namjene, odobrene na period od 15 do 300 mjeseci uz kamatnu stopu na godišnjem nivou, u rasponu od 4% do 11,45%.

Promjene na računima ispravke vrijednosti kredita i potraživanja od klijenata su prikazani u tabeli niže:

Stanje 1 januar 2019.godine	347
Obezvrijeđenje u toku godine (napomena 10)	361
Ukidanje obezvrijeđenja u toku godine (napomena 10)	(357)
Kamata obračunata na obezvrijeđene plasmane (Napomena 5.1)	(17)
Stanje 31. decembra 2019.godine	334
Obezvrijeđenje u toku godine (napomena 10)	702
Ukidanje obezvrijeđenja u toku godine (napomena 10)	(422)
Kamata obračunata na obezvrijeđene plasmane (Napomena 5.1)	(3)
Stanje 31. decembra 2020.godine	611

13. FINANSIJSKA SREDSTVA PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (nastavak)

13.2. KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA (nastavak)

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke u kreditnom portfoliju obuhvata najvećim dijelom komitente sa sjedištem na području Crne Gore.

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Crna Gora	26.084	9.479
Azerbejdžan	-	3
Makedonija	-	1
Srbija	514	14
Rusija	4	-
SAD	202	-
Evropska unija	1.286	546
	28.090	10.043

Koncentracija kredita i potraživanja od klijenata po djelatnostima:

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Državna uprava	4.977	-
Trgovina	4.046	1.473
Građevinarstvo	2.897	433
Prerađivačka industrija	2.038	464
Usluge pružanja smještaja i ishrane	3.185	2.523
Snabdijevanje električnom energijom	1.779	545
Snabdijevanje vodom	803	257
Saobraćaj i skladištenje	327	270
Informisanje i komunikacije	1.546	443
Ostale uslužne djelatnosti	713	731
Poslovanje nekretninama	213	352
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1.897	137
Poljoprivreda	614	-
Sport	492	-
Stanovništvo	2.563	2.415
	28.090	10.043

13.3. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

Na dan 31. decembra 2020. godine stanje hartija od vrijednosti se vrednuju po amortizovanom trošku iznosi EUR 25.149 hiljada i sastoji se iz sljedećeg:

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Dugoročni dugovni instrumenti - obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore	-	2.000
Dugoročni dugovni instrumenti - Euro obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore	25.003	-
Neamortizovana premija/diskont	(255)	-
Potraživanja za kamatu	514	10
Ispravka vrijednosti hartija od vrijednosti	(113)	(9)
	25.149	2.001

Dospjeće hartija od vrijednosti je prikazano u tabeli u nastavku:

	Iznos koji dospijeva do 1 godine	Iznos koji dospijeva preko 1 godine	Godišnja kamatna stopa	Datum dospijea
Dugoročni dugovni instrumenti - Euro obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore XS MNE 2021	4.573	-	5.750%	10.03.2021
Dugoročni dugovni instrumenti - Euro obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore XS MNE 2025	-	10.930	3.375%	21.04.2025
Dugoročni dugovni instrumenti - Euro obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore XS MNE 2027	-	3.000	2.875%	16.12.2027
Dugoročni dugovni instrumenti - Euro obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore XS MNE 2029	-	6.500	2.550%	03.10.2029
	4.573	20.430		

U skladu sa zahtjevima MSFI 9 Banka je obračunala ispravku vrijednosti na hartije od vrijednosti koje se vrednuju po amortizovanom trošku.

Promjena na računima ispravke vrijednosti hartija od vrijednosti

U hiljadama EUR	Stanje na 31. decembar 2019.godine	Povećanja	Stanje na 31. decembar 2019.godine
Ispravka vrijednosti hartija od vrijednosti	9	104	113

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Kretanja na nekretninama, opremi i ostalim sredstvima u toku 2020. godine prikazano je u narednoj tabeli:

a) Nekretnine, postrojenja i oprema

U hiljadama EUR	Ulaganje u zakupljene objekte	Namještaj i ostala oprema	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Stanje, 1. januar 2019. godine	97	565	662
Povećanja	2	-	2
Stanje, 31. decembar 2019. godine	99	565	664
Povećanja	68	242	310
Smanjenja	(99)	(14)	(113)
Stanje, 31. decembar 2020. godine	68	793	861
Ispravka vrijednosti			
Stanje, 1. januar 2019. godine	85	245	330
Amortizacija (napomena 9)	14	103	117
Stanje, 31. decembar 2019. godine	99	348	447
Amortizacija (napomena 9)	3	109	112
Smanjenja	(99)	(9)	(108)
Stanje, 31. decembar 2020. godine	3	448	451
Sadašnja vrijednost:			
- 31. decembra 2020. godine	65	345	410
- 31. decembra 2019. godine	-	217	217

Na dan 31. decembra 2020. godine Banka nema imovinu pod zalogom radi obezbjeđenja otplate kredita i drugih obaveza.

Na dan 31. decembra 2020. godine vrijednost nekretnine, postrojenja, opreme i imovine sa pravom korišćenja (napomena 14 b) iznosi EUR 1.067 hiljada (2019: EUR 217 hiljada).

14. NEKRETNINE POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

b) Imovina sa pravom korišćenja

Ugovori o zakupu, odnose se na uzimanje u zakup poslovnih i stambenih prostora. Banka je poslovni prostor uzet u zakup počev od 1. januara 2020. godine tretirala u skladu sa zahtjevima novog MSFI 16, kao i poslovne prostore koje je uzela u zakup nakon preseljenja na novu lokaciju.

Imovina sa pravom korišćenja i dugoročne obaveze po ugovorima o zakupu poslovnih na dan 31. decembar 2020. godine su prikazane u tabeli koja slijedi:

Imovina sa pravom korišćenja (u hiljadama EUR)

	Poslovni prostori
Stanje na dan 1. januar 2020. godine	62
Nove nabavke	692
Amortizacija	(78)
Prestanak ugovora sredstvo	(62)
Prestanak ugovora akumulirana amortizacija	43
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine	657

Obaveze po osnovu lizinga (u hiljadama EUR)

	Poslovni prostori
Stanje na dan 1. januar 2020. godine	63
Nove nabavke	693
Trošak kamate	13
Prestanak ugovora	(18)
Lizing plaćanja	(88)
Stanje na dan 31. decembra 2020. godine (napomena 19)	663

Banka je 31. marta 2020. godine zaključila ugovor o zakupu poslovnog i komercijalnog prostora sa zakupodavcem Capital Plaza d.o.o., Podgorica na period od 10 godina.

Analiza dospjeća obaveza u skladu sa MSFI 16, paragraph 58 je predstavljena u tabeli koja slijedi:

	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Dospjeće obaveza po lizingu	5	10	15	30	260	343	663
Ukupno	5	10	15	30	260	343	663

15. NEMATERIJALNA SREDSTVA

Nematerijalna sredstva se najvećim dijelom sastoje od licenci i softvera. U pregledu koji slijedi prikazana su kretanja na nematerijalnim sredstvima u toku 2020. godine:

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Nabavna vrijednost		
Stanje, 1. januar	620	619
Povećanja u toku perioda	21	1
	641	620
Ispravka vrijednosti		
Stanje, 1. januar	383	250
Amortizacija (napomena 9)	137	133
	520	383
Neotpisana vrijednost na dan	121	237

Nematerijalna sredstva u iznosu od EUR 121 sastoje se od: kompjuterskih programa (softvera) u iznosu od EUR 70 hiljada i ostalih nematerijalnih sredstava u iznosu od EUR 51 hiljada. Ostala nematerijalna sredstva, u najvećem dijelu sastoje se od Visa International licence čija je sadašnja vrijednost na 31. decembar 2020. godine EUR 46 hiljada.

16. OSTALA SREDSTVA

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Unaprijed plaćeni troškovi	192	50
Potraživanja od Poreske uprave	9	13
Zalihe plastike za kartice	15	17
Potraživanja od fondova (porodiljsko odsustvo)	17	8
Potraživanja od zaposlenih	3	1
Potraživanja za naknade	43	5
	279	94

17. FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE ISKAZUJU PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI

17.1. DEPOZITI KLIJENATA

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Depoziti po viđenju:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	28.015	9.953
- privredna društva u državnom vlasništvu	4	22
- privredna društva koja se bave finansijskom djelatnošću	-	7
- Investiciono-razvojni fond (IRF)	1.009	74
- preduzetnici	162	72
- neprofitne organizacije	52	2
- fizička lica	20.747	1.663
	49.989	11.793
Kratkoročni depoziti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	7.616	300
- fizička lica	3.888	1.016
	11.504	1.316
Dugoročni depoziti:		
- privredna društva u privatnom vlasništvu	3.213	180
- Investiciono-razvojni fond (IRF)	2.000	2.000
- fizička lica	4.875	3.510
	10.088	5.690
	71.581	18.799
<i>Obaveze za kamate i ostala pasiva</i>		
Vremenska razgraničenja: obračunata kamata na depozite	120	86
	120	86
	71.701	18.885

Na depozite po viđenju fizičkih lica ne obračunava se kamata, dok je na avista depozite pravnih lica odobrena kamata do 0,15%. Kratkoročno i dugoročno oročeni depoziti fizičkih lica u EUR su deponovani uz kamatnu stopu u rasponu od 0,94% do 3,1% godišnje, dok se za pravna lica kreće od 0,1% do 2,2%.

17. FINANSIJSKE OBAVEZE KOJE SE ISKAZUJU PO AMORTIZOVANOJ VRIJEDNOSTI (nastavak)

17.2. KREDITI KLIJENATA KOJI NIJESU BANKE

Obaveze za pozajmljena sredstva od ostalih klijenata predstavljaju obaveze prema domaćim kreditorima i odnose se na pozajmljena sredstva od Investiciono Razvojnog Fonda koja se odobravaju Banci za finansiranje odobrenih projekata od strane fonda, pri čemu Banka zaračunava svoju maržu za preuzimanje kreditnog rizika. Ove obaveze na 31. decembar 2020. sastoje se od kreditnih zaduženja prema Fondu u iznosu od EUR 859 hiljada.

U hiljadama EUR

Odobreni iznos	Datum odobrenja	Datum dospijeća	Kamatna stopa	Stanje na 31. decembar 2020
84	19.09.2017	30.09.2021	1,50%	16
360	25.12.2018	31.03.2024	1,50%	230
100	12.08.2018	31.08.2024	1,50%	74
50	05.09.2019	30.09.2024	1,50%	39
500	31.07.2020	30.06.2024	2,50%	500
1.094				859

U hiljadama EUR

Odobreni iznos	Datum odobrenja	Datum dospijeća	Kamatna stopa	Stanje na 31. decembar 2019
84	19.09.2017	30.09.2021	1,50%	37
360	25.12.2018	31.03.2024	1,50%	298
100	12.08.2018	31.08.2024	1,50%	94
50	05.09.2019	30.09.2024	1,50%	50
1.094				479

Dospijeće glavnice po godinama je prikazano u tabelama za rizik likvidnosti (napomena 4.4).

18. REZERVE

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Rezervisanja za otpremnine zaposlenima	41	66
Obračunate obaveze za neiskorišćene dane godišnjeg odmora	66	35
Rezervisanja za gubitke po odobrenim garancijama	80	45
Rezervisanja za gubitke za odobrene neiskorišćene kredite	15	1
Rezervisanje za sudske sporove	3	-
	205	147

19. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
Obaveze za lizing (napomena 14 b)	663	-
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	24	120
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	3	4
Obračunati troškovi	191	40
Ostale obaveze	7	3
	888	167

20. KAPITAL

Na dan 31. decembra 2020. godine akcijski kapital Banke čini 412.011.761 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 0,04. U toku 2020. godine došlo je do povećanja akcijskog kapitala u ukupnom iznosu od EUR 4.500 hiljada, od čega EUR 2.500 hiljada 10. aprila i EUR 2.000 hiljada 30. decembra 2020. godine. Komisija za tržište kapitala je evidentirala poslednje uvećanje kapitala dana 30. decembra 2020. godine dok je ova promjena evidentirana u CRPS dana 4. februara 2021. godine.

Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 2020. godine je sljedeća:

Ime i prezime/naziv kompanije	31. decembar 2020.		
	broj akcija	Iznos u EUR	% učešća
Adriatic Capital LLC, Wilmington, Delaware, Sjedinjene Američke Države	412.011.761	16.480.470,44	100%
	412.011.761	16.480.470,44	100%

Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 2019. godine bila je sljedeća:

Ime i prezime/naziv kompanije	31. decembar 2019.		
	broj akcija	Iznos u EUR	% učešća
Azmont Investments d.o.o., Herceg Novi	299.511.761	11.980.470,44	100%
	299.511.761	11.980.470,44	100%

21. USAGLAŠENOST SA PROPISIMA CBCG

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama (Sl. list RCG" br. 17/08, 44/10, 40/11, 73/17) i propisima Centralne banke Crne Gore.

Koeficijent solventnosti Banke je na dan 31. decembra 2020. godine iznosio 26,30% (31. decembra 2019. godine: 42,24%).

Na 31. decembar 2020., godine nivo sopstvenih sredstva Banke je iznad propisanog minimuma od EUR 5.000 hiljada i iznosi EUR 8.849 hiljade (31. decembar 2019. EUR 5.472 hiljade).

Zakon o bankama („Sl. list CG“ br. 17/2008, 44/2010 i 40/2011, 73/2017) definiše minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti od EUR 5 miliona.

Na dan 31. decembra 2020. godine novčani kapital Banke je iznad propisanog minimuma.

R.Br	OPIS	Propisani limiti	2020.	2019.
1	Koeficijent solventnosti	Minimum 10 %	26,30%	42,24%
2	Najveća izloženost banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 25% sopstvenih sredstava Banke	22,40%	20,60%
3	Izloženost prema licima povezanim s bankom	Maksimum 200% sopstvenih sredstava Banke	7,75%	6,82%
4	Zbir velikih izloženosti banke	Maksimum 800% sopstvenih sredstava banke	190,81%	93,77%
5	Ukupan kapital 000 EUR	Minimum EUR 5 miliona	9.371	5.856
6	Sopstvena sredstva 000 EUR	Minimum EUR 5 miliona	8.849	5.472
7	Pokazatelj minimalne likvidnosti	0.9 na dnevnom nivou/1 na dekadnom nivou	3,54	3,29
8	Ukupna rizična aktiva i drugi rizici 000 EUR			
8.1.	Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom		31.853	11.224
8.2.	Potreban kapital za tržišne rizike		-	-
8.3.	Potreban kapital za operativni rizik		100	107
8.4.	Potreban kapital za rizik zemlje		261	151
8.5.	Potreban kapital za druge rizike		535	511
8.6.	Ukupna otvorena devizna pozicija		24	19

22. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama EUR	31.decembar 2020.	31.decembar 2019.
Rizična vanbilasna aktiva		
Neopozive obaveze za davanje kredita	3.209	414
Izdate garancije	6.003	950
	9.212	1.364
Ostala vanbilansna evidencija		
Evidentna kamata	38	12
Kolaterali po osnovu potraživanja	33.879	18.203
	43.129	19.579
U hiljadama EUR	31.decembar 2020.	31.decembar 2019.
Rezervisanja za vanbilansnu evidenciju		
Rezervisanja za neopozive obaveze za davanje kredita	15	1
Rezervisanje za izdate garancije	79	45
	94	46
Stanje 1 januar 2019.godine	25	
Obezvrjeđenje u toku godine	100	
Ukidanje obezvređenja u toku godine	(80)	
Stanje 31. decembra 2019.godine	45	
Obezvrjeđenje u toku godine	124	
Ukidanje obezvređenja u toku godine	(75)	
Stanje 31. decembra 2020.godine	94	

23. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Lica povezana sa Bankom su akcionari Banke, predstavnici rukovodstva i zaposleni Banke.

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
<i>Ostala sredstva:</i>		
- zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	100	-
	100	-
<i>Kredit i potraživanja od klijenata:</i>		
- krediti fizičkim licima - zaposleni Banke	323	302
- kartice - zaposleni Banke	4	4
- Adriatic capital management LLC	202	-
	529	306
Ukupno potraživanja:	629	306
Obaveze		
<i>Depoziti klijenata</i>		
<i>Avista depoziti:</i>		
- Azmont investments*	-	36
- ADC*	-	3
- depoziti fizičkih lica – zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	258	103
<i>Oročeni depoziti:</i>		
- depoziti fizičkih lica – zaposleni Banke	200	385
Obaveze za obračunatu kamatu na depozite zaposlenih	2	4
Ostale obaveze		
Obaveze prema dobavljačima – Azmont investments*	-	101
Ukupno obaveze	460	632
Potraživanja/(obaveze), neto	169	(326)

* Pravna lica na dan 31. decembra 2020. godine nisu više povezana lica sa Bankom usled promjene vlasnika dana 15. januara 2020. godine

Kredit zaposlenima se odnose na odobrene kratkoročne i dugoročne kredite sa kamatnim stopama u rasponu od 4,50% do 6,95% na godišnjem nivou.

Na dan 31. decembar 2020. godine u vanbilansnoj evidenciji postoji izloženost od EUR 7 hiljada, koja se odnosi na odobreni limit zaposlenima banke po kreditnim karticama.

Prihodi i rashodi nastali iz transakcija sa povezanim licima u toku 2020. godine i 2019. godine su sljedeći:

U hiljadama EUR	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
<i>Prihodi od kamata i slični prihodi:</i>		
- Adriatic Capital Management LLC	6	-
- zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	25	19
Ukupno prihodi:	31	19
<i>Rashodi kamata i slični rashodi:</i>		
- zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	3	9
Ukupno rashodi:	3	9
Prihodi, neto	28	10

23. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

U hiljadama EUR

	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
<i>Prihodi od naknada i provizija:</i>		
- zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	1	-
Ukupno prihodi:	1	-
U hiljadama EUR		
	31. decembar 2020.	31. decembar 2019.
<i>Neto dobiti od kursnih razlika</i>		
<i>Pozitivne kursne razlike:</i>		
- fizička lica – zaposleni i članovi organa upravljanja Banke	5	-
Ukupno prihodi:	5	-
<i>Negativne kursne razlike:</i>		
- Adriatic Capital LLC	4	-
Ukupno rashodi:	4	-
Prihodi, neto	1	-

Naknade višem rukovodstvu po osnovu bruto zarada i naknada u 2020. godini iznose EUR 421 hiljada (2019. godine, EUR 246 hiljada).

24. SUDSKI SPOROV I

Na dan 31. decembra 2020. godine protiv Banke se vodi dva prekršajna postupka koji je pokrenula Centralne Banke Crne Gore. Prvi spor je pokrenut jer je Banka plasirala novčana sredstva koja prelaze limit propisanih izloženosti kod AIK banke Beograd, čime je postupila suprotno odredbama člana 58. Zakona o bankama kojim je propisano da ukupna izloženost Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica ne smije biti veća od 25% sopstvenih sredstava. Ishod se ne može sa sigurnošću predvidjeti, ali je pravni sektor mišljenja da je vjerovatnoća 80% da će spor biti riješen u korist banke. Banka je izvršila rezervisanje za potencijalne gubitke po ovom sudskom postupku u iznosu od EUR 3 hiljade. Drugi slučaj je pokrenut jer, po mišljenju Centralne Banke, ugovori o izdavanju i korišćenju kreditnih kartica ne sadrže na jasan i sažet način elemente propisane članom 16. Zakona o potrošačkim kreditima. Pravni sektor smatra da će spor biti riješen u korist Banke sa vjerovatnoćom od 80%.

Pored navedenog, Banka vodi i više postupaka protiv pravnih i fizičkih lica radi naplate potraživanja u ukupnom iznosu od EUR 93 hiljada.

25. UTICAJ PANDEMIJE COVID-19

Početak 2020. godine razvila se epidemija uzrokovana COVID-19 koja je od strane Svjetske zdravstvene organizacije proglašena kao javna zdravstvena prijetnja od međunarodnog značaja. Virus se proširio na globalnom nivou i utiče na sve sektore ekonomije.

Usljed COVID-19, Banka je preduzela sve potrebne mjere kako bi zaštitila zdravlje i bezbjednost svojih zaposlenih, klijenata i poslovnih partnera. Sve poslovne aktivnosti se obavljaju u skladu sa preventivnim mjerama zaštite od širenja virusa i vanrednim stanjem koje je bilo uvedeno. U tom smislu, omogućeno je da se sve usluge klijentima mogu pružiti kako online kanalima, tako i putem filijale što je sve omogućavalo nesmetanu komunikaciju sa klijentima Banke.

25. UTICAJ PANDEMIJE COVID-19 (nastavak)

Od momenta donošenja privremenih mjera za zaštitu građana od virusa u martu 2020. godine, Centralna banka Crne Gore je propisala nekoliko privremenih mjera za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem među kojima su najznačajnije:

- zastoj u otplati obaveza za korisnike kredita (u daljem tekstu „moratorijum“),
- restrukturiranje kredita odobrenih korisnicima kredita iz sektora turizma i sektora poljoprivrede, šumarstva i ribarstva,
- subvencionisanja kamate tokom grejs perioda datog prilikom reprograma postojećih namjenskih kredita za turizam i ugostiteljstvo,
- i niz ostalih olakšica, a sve u cilju ublažavanja efekata pandemije i očuvanja stabilnosti finansijskog sistema.

Na smanjenje negativnih efekata krize u značajnoj mjeri je doprinio moratorijum u otplati obaveza po osnovu kredita za sve korisnike kredita koji to žele, najprije u trajanju od 90 dana sa produženjem roka otplate za period trajanja moratorijuma, a potom još dodatnih 90 dana za klijente koji su to zatražili, a za koje je Banka ocijenila da im je na finansijsko stanje negativno uticala pandemija virusa COVID 19. Moratorijum je obuhvatao privremenu obustavu svih plaćanja obaveza po osnovu kredita. Za vrijeme trajanja moratorijuma banka nije smjela da obračunava zateznu kamatu na dospjela neizmirena potraživanja, pokreće postupke izvršenja odnosno prinudne naplate, obračunava dane kašnjenja niti reklasifikuje kredit u nižu klasifikacionu grupu.

Nakon toga je u avgustu 2020.godine stupila na snagu nova mjera koja se odnosi samo na odgovarajuću grupu klijenata iz senzitivnih industrija koje su pogodjene COVID-19 pandemijom a koja je predviđala obavezu odobravanja moratorijuma na zahtjev klijenata iz sektora turizma, poljoprivrede, šumarstva i ribarstva sa trajanjem najkasnije do 31.08.2021 i produžetak roka otplate za vrijeme provedeno u moratorijumu, ukoliko se drugačije sa klijentima nije ugovorilo. Pravo na korišćenje ove mjere su imali korisnici kredita iz senzitivnih industrija koji na 31.12.2019 godine nijesu imali kašnjenje u otplati kredita duže od 90 dana, a kredit na taj dan nije bio klasifikovan u kategoriju nekvalitetne aktive. Mjera iz avgusta 2020 je dopunjena u oktobru 2020. godine na način što je fizičkim licima, koja su usljed uticaja pandemije virusa COVID 19 ostala bez posla ili im je smanjena zarada, Banka bila u obavezi da na zahtjev odobri moratorijum u trajanju od 6 mjeseci i srazmjerno produži rok otplate ili promjeni strukturu plana otplate ukoliko se sa klijentom ne dogovori drugačije. Pravo na korišćenje ove mjere imala su fizička lica koja na dan 31.12.2019 godine nisu imala kašnjenja u otplati kredita duže od 90 dana, a kredit na taj dan nije bio klasifikovan u kategoriju nekvalitetne aktive.

Mjerom iz avgusta 2020. godine propisano je da Banka koja, na zahtjev korisnika kredita iz senzitivnih industrija, u periodu važenja mjere odobri korisniku kredita jednu ili više pogodnosti koje se odnose na restrukturiranje kredita može taj kredit tretirati kao kredit iz klasifikacione grupe "A".

Za kredite iz ostalih djelatnosti, Banka može usled restrukturiranja taj kredit posmatrati kao novoodobreni kredit ukoliko korisnik kredita:

- nije imao kašnjenja u otplati kredita duže od 90 dana na 31.12.2019 godine i kredit nije bio klasifikovan kao nekvalitetan i kredit nije restrukturiran u 2020 godini
- korisnik kredita može dokazati da je njegova finansijska pozicija pogoršana ili biće pogoršana zbog negativnog uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19
- banka procijeni da će nakon izvršenog restrukturiranja biti poboljšana kreditna sposobnost korisnika kredita.

Za pregled restrukturiranih kredita u skladu sa ovom mjerom CBCG vidjeti napomenu 4.2.4.

Mjerom iz oktobra 2020. godine omogućena je mogućnost restrukturiranje kredita fizičkim licima ako je korisniku kredita nakon 31.03.2020 godine smanjena zarada za najmanje 10% kao posljedica COVID 19.

Banka je ponudila niz mjera podrške klijentima koji su bili pogođeni COVID-19, poput moratorijuma kao i odobravanja kredita za likvidnost. Mjere zastoja u otplati obaveza odobrene su saglasno odlukama Centralne Banke Crne Gore, sa posledičnim produženjem dospijeca plasmana.

Efekti nastali kao rezultat primjene Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem kojom je uveden zastoj u otplati obaveza dužnika na sadašnju vrijednost novčanih tokova pogođenih finansijskih sredstava, nijesu evidentirani u finansijskim izvještajima usljed nematerijalnosti ovog efekta, kao i u skladu sa lokalnom regulativom.

Najveći uticaj na obračun očekivanog kreditnog gubitka je reflektovan kroz promenu stage-a za klijente koji posluju u pandemijom pogođenim industrijama u Stage 2.

Banka je uzela u obzir uticaj COVID-19 prilikom sastavljanja finansijskih iskaza na dan 31. decembra 2020. godine. Uticaj COVID-19 rezultirao je u primjeni daljih prosuđivanja i uključivanju procjena i pretpostavki specifičnih za pandemiju.

Očekivanja su da će u narednom periodu doći do usporavanja pandemije, što bi omogućilo normalizaciju aktivnosti privrednih subjekata, kao i stabilizaciju ekonomskih prilika i tržišta. Na osnovu raspoloživih informacija i procjene ostvarenja planova, rukovodstvo smatra da postojeća situacija neće uticati na pad poslovne aktivnosti Banke, ali može imati potencijalne efekte na tokove gotovine prije svega iz operativnih aktivnosti, a time i na likvidnost Banke, posebno do kraja 2021. godine, ali ne u mjeri da ugrozi nastavak poslovanja Banke u narednom periodu.

26. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji izračunava se dijeljenjem godišnje neto dobiti koja pripada vlasnicima običnih akcija sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija koje su bile u opticaju tokom perioda.

	2020.	2019.
Neto gubitak (u hiljadama EUR)	(984)	(1.453)
Prosječan ponderisani broj akcija	345.025.460	299.511.761
Zarada/(gubitak) po akciji u EUR	(0,003)	(0,005)

27. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični kursevi valuta koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u EUR na dan 31. decembar 2020. godine i 2019. godine bili su:

	31.decembar 2020.	31.decembar 2019.
USD	0,8143	0,8937
CHF	0,9211	0,9199
GBP	1,1073	1,1736
RUB	0,0109	-

28. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon datuma bilansa stanja nije bilo značajnih događaja koje bi bilo neophodno objelodaniti u finansijskim izvještajima.

29. OPŠTI PODACI O BANCIMA

U skladu sa Odlukom o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja banaka ("Sl. list CG", br. 15/2012, 18/2013 i 24/2018) opšti podaci o Banci su prezentirani kako slijedi:

Naziv Banke: Adriatic bank AD, Podgorica;
 Adresa: Bulevar Džordža vašingtona br.98/8, 81000 Podgorica;
 Matični broj: 03087158
 Telefon/Fax: Tel: + 382 (0)20 680 951
 Adresa internet stranice: <http://www.adriaticbank.com>
 Adresa elektronske pošte: info@nadriaticbank.com

Banka na 31.decembar 2020. godine ima centralu i 1 filijalu.

Broj zaposlenih na dan 31. decembar 2020. godine je 35 (31. decembar 2019. godine – 30 zaposlenih).

Žiro račun: 907-58001-38

Centralnoj banci Crne Gore je 30. novembra 2015. godine dostavljen zahtjev za izdavanje dozvole za rad Adriatic bank AD Podgorica.

Adriatic banka AD je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata pod brojem 4-0009471.

Centralna banka Crne Gore je 26. februara 2016. godine izdala dozvolu za rad Banke.

Adriatic banka AD Podgorica počela je sa radom 8. juna 2016. godine.

Podaci o predsjedniku i članovima odbora direktora:

	Ime i prezime	Podaci o prebivalištu Država	Adresa (ulica i broj)
1. Predsjednik	Fraser Eliot Marcus	SAD	Ridge Road 4254, Dalas
2. član	Bassem Snaije	Francuska	Rue Pradier 24, Pariz
3. član	Uzi Shaya	Israel	Har Kanan street 653, Modiin Maca
4. član	Đorđe Lukić	Crna Gora	Bulevar Džordža Vašingtona 108, Podgorica
5. član	Ana Ivanović	Crna Gora	II crnogorskog bataljona br 2E, Podgorica

Banka je na 31.12.2020 bila 100% u vlasništvu kompanije Adriatic Capital LLC, Sjedinjene Američke Države.

Revizorska kuća koja je izvršila reviziju finansijskih izvještaja za 2020. godinu: BDO d.o.o., Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 149, 81000 Podgorica, Crna Gora.

Knjigovodstvena vrijednost akcija na dan 31. decembar 2020. godine iznosi EUR 0,04 po akciji.

Isplate dividende u 2020. godini nije bilo.

Đorđe Lukić
Glavni izvršni direktor

Miroslav Vuković
Direktor sektora računovodstva i finansijskog kontrolinga

ADRIATIC BANK

**IZVJEŠTAJ MENADŽMENTA
ADRIATIC BANK A.D., Podgorica
za 2020. godinu**

Mart, 2021.godine

Sadržaj:

1.	IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA.....	3
2.	OPŠTE INFORMACIJE.....	4
2.1.	Registracija i aktivnost Banke	4
2.2.	Organizacija i zaposleni	5
2.3.	Kadrovska struktura zaposlenih	5
2.4.	Organizaciona struktura Banke	6
3.	POSLOVANJE U 2020.GODINI.....	7
4.	REGULATORNI ZAHTJEVI U 2020.GODINI.....	8
5.	BILANS STANJA ZA 2020.GODINU.....	9
5.1.	Aktiva Banke na dan 31. decembar 2020.godine	9
5.2.	Dati krediti komitentima na dan 31. decembar 2020.godine	10
5.3.	Pasiva Banke na dan 31. decembar 2020.godine	11
5.4.	Promjene na kapitalu do 31.decembra 2020. godine.....	12
5.5.	Vanbilansna evidencija Banke	13
6.	BILANS USPJEHA ZA 2020. GODINU.....	14
6.1.	Bilans uspjeha za 2020.godinu	14
6.2.	Prihodi i rashodi od kamate.....	14
6.3.	Prihodi i rashodi od naknada.....	15
6.4.	Operativni rashodi	16
7.	MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE.....	17
8.	PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ	17
9.	PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA.....	19
10.	INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA.....	19
11.	POSLOVNE JEDINICE	19
12.	PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA.....	19
13.	CILJEVI, METODE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA	19
14.	ADEKVATNOST KAPITALA	26

1. IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Službeni list CG" br. 65/2020), Adriatic bank AD Podgorica je danom registracije kao akcionarsko društvo stekla svojstvo pravnog lica. Kao akcionarsko društvo, Adraitic bank AD Podgorica reguliše međusobne odnose svih zainteresovanih subjekata u skladu sa svojim Osnivačkim aktom i Statutom.

Organi Banke su Skupština Banke, Odbor direktora i Izvršni direktor. Uloge organa Banke definisane su Zakonom o bankama i Statutom Adraitic abank AD Podgorica. U dijelu upravljanja, Adraitic bank AD Podgorica, primjenjuje najbolje međunarodne prakse korporativnog upravljanja.

U prvom redu Zakonom o Bankama ("Službeni list Crne Gore", br. 17/08, 44/10, 40/11, 73/17) kao i Statutom Adriatic bank AD Podgorica, definisani su odnosi između Skupštine, Odbora Direktora, Izvršnog direktora.

Korporativno upravljanje se uspostavlja na način:

- Da se u svim segmentima korporativnog upravljanja poštuje pravni okvir Crne Gore i dobra praksa poslovanja;
- Da u tom okviru postavlja principe koji su fleksibilni i daju prostor Odboru direktora da na najbolji način upravlja i rukovodi Bankom i postiže postavljene ciljeve;
- Da svi međusobni odnosi zainteresovanih strana u funkcionisanju Banke budu jasno diferencirani, da nema preklapanja niti praznina u odgovornostima i nadležnostima, te da kod svih zainteresovanih strana bude uspostavljena ravnoteža odgovornosti i obaveza, odnosno prava i nadležnosti;
- Da se odnosi među svim zainteresovanim stranama postave tako da kod svih preovlađuje zajednički interes, odnosno interes Banke u odnosu na njihove pojedinačne interese;
- Da se u potpunosti, efikasno i efektno izvršavaju sve funkcije upravljanja i rukovođenja Bankom, odnosno da se Bankom upravlja na način koji dovodi do postizanja postavljenih ciljeva i zadataka.

U primjeni pravila korporativnog upravljanja implementirana su navedena akta, kao i druga interna akta Banke i u samoj primjeni istih ne postoje odstupanja.

2 OPŠTE INFORMACIJE

Adriatic bank A.D. , Podgorica (do 05.03.2020. godine pod imenom Nova banka) je osnovana 2016. godine od strane kompanije Azmont Investment DOO.

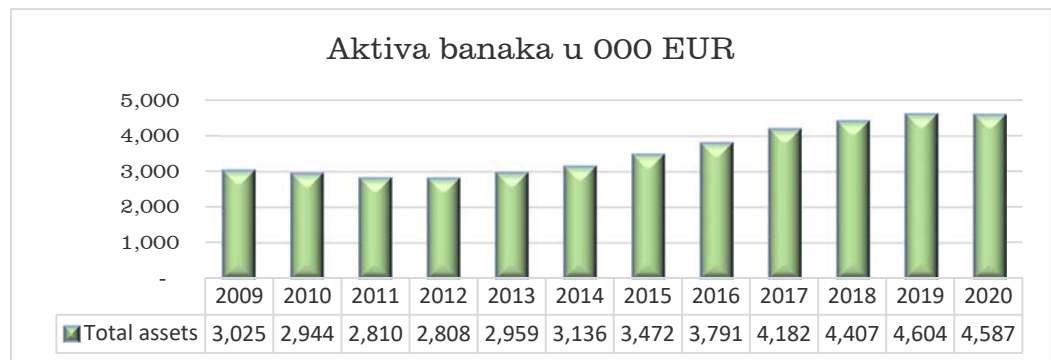
Od 15.januara 2020.godine, izvršena je promjena vlasnika banke čime je prenjeto učešće u vlasništvu od 100% sa prodavca Azmont Investment DOO, Herceg Novi, na kupca Adriatic Capital LLC, Sjedinjene Američke Države.

Sjedište Banke je u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona br. 98/8.

Tabela 1 - Tržišno učešće Banke na 31.decembar 2020. godine

31.12.2020				
Banka	Aktiva	Kreditni	Depoziti	Kapital
Bankarski sektor (000 EUR)	4.586.510	2.804.468	3.368.119	589.496
Adriatic bank AD (000 EUR)	83.026	28.090	71.701	9.371
Učešće u (%)	1.81%	1.00%	2.13%	1.59%

Grafikon 1 - Aktiva bankarskog sektora od 2010 - 2020.godine

U cilju što boljeg pozicioniranja na bankarskom tržištu, banka je vodila računa o kvalitetu kadrovskih resursa, ponudi proizvoda i usluga i razvoju informacionog sistema.

Adriatic bank AD Podgorica je banka čiji je nivo kapitala omogućio stabilno i sigurno poslovanje tokom 2020, uz sposobnost apsorpcije potencijalnih rizika iz poslovanja. Nivo sopstvenih sredstava na 31.decembar 2020.godine je EUR 8.849 (31.decembar 2019: hiljada EUR 5.472 hiljada). U toku 2020. godine izvršena je dokapitalizacija banke u iznosu od EUR 4,5 miliona.

Na dan 31.decembra 2020.godine Banku čini Centrala sa sjedištem u Podgorici na adresi: Bulevar Džordža Vašingtona br. 98/8, i jednom filijalom na na adresi: Cetinjska 9/1, Podgorica.

2.1. Registracija i aktivnost Banke

Adriatic bank A.D., Podgorica (u daljem tekstu: „Banka”) osnovana je 2016. godine izdavanjem odobrenja za rad od strane Centralne Banke Crne Gore. Na osnovu člana 44, stav 2, tačka 7 Zakona o Centralnoj banci (Sl. list CG br. 40/10, 46/10 i 6/13) i člana 23, stav 2 Zakona o bankama (Sl. list CG br. 17/08, 44/10 i 40/11) Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 26. februara 2016. godine donio je rješenje kojim izdaje dozvolu za rad Banci.

Aktivnost Banke uključuje kreditne, depozitne i garancijske poslove, kao i poslove platnog prometa sa inostranstvom, depo poslove, izdavanje, obradu i evidentiranje platnih instrumenata.

Banka je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata pod brojem 4-0009471 dana 13. aprila 2016. godine kao Azmont Banka AD Podgorica. Pod registracionim brojem 4-0009471/003 dana 9.septembra 2016. godine Banka je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata kao Nova Banka A.D., Podgorica. Pod registracionim brojem 4-0009471/012 dana 5. marta 2020. godine Banka je upisana u Centralni Registar Privrednih Subjekata kao Adriatic bank A.D., Podgorica.

2.2. Organizacija i zaposleni

a) Odbor direktora Banke

Tabela 2.- Odbor direktora banke

Pozicija	Ime i prezime	Datum rođenja	Podaci o prebivalištu
1. Predsjednik	Fraser Eliot Marcus	09.09.1954	SAD
2. član	Bassem Snaije	01.03.1958	Francuska
3. član	Uzi Shaya	17.07.1960	Izrael
4. član	Ana Ivanović	06.12.1981	Crna Gora
5. član	Đorđe Lukić	16.06.1981	Crna Gora

b) Izvršni direktori Banke

Tabela 3.- Izvršni direktori Banke

IME I PREZIME	FUNKCIJA	Funkciju obavljala/o od
Đorđe Lukić	Glavni izvršni direktor	09.03.2020
Enesa Bekteši	Izvršni direktor za poslove podrške	09.03.2020

c) Članovi ALCO Odbora

Tabela 4.- Članovi ALCO Odbora

IME I PREZIME	FUNKCIJA
Enesa Bekteši	Predsjednik
Đorđe Lukić	Član
Miroslav Vuković	Član
Maja Barada	Član
Mirza Redžepagić	Član

d) Članovi Odbora za reviziju

Tabela 5.- Članovi Odbora za reviziju

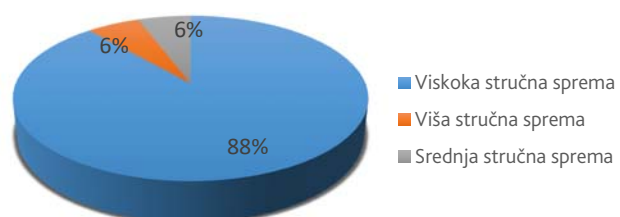
IME I PREZIME	FUNKCIJA
Bassem Snaije	Predsjednik
Fraser Eliot Marcus	Član
Maja Barada	Član

2.3. Kadrovska struktura zaposlenih

Na dan 31.12.2020. godine Banka je imala 35 zaposlenih radnika, i to sa sljedećom kvalifikacionom strukturom:

- visoka stručna sprema 31 radnik ili 88%,
- viša stručna sprema 2 radnika ili 6%,
- srednja stručna sprema 2 radnika ili 6%.

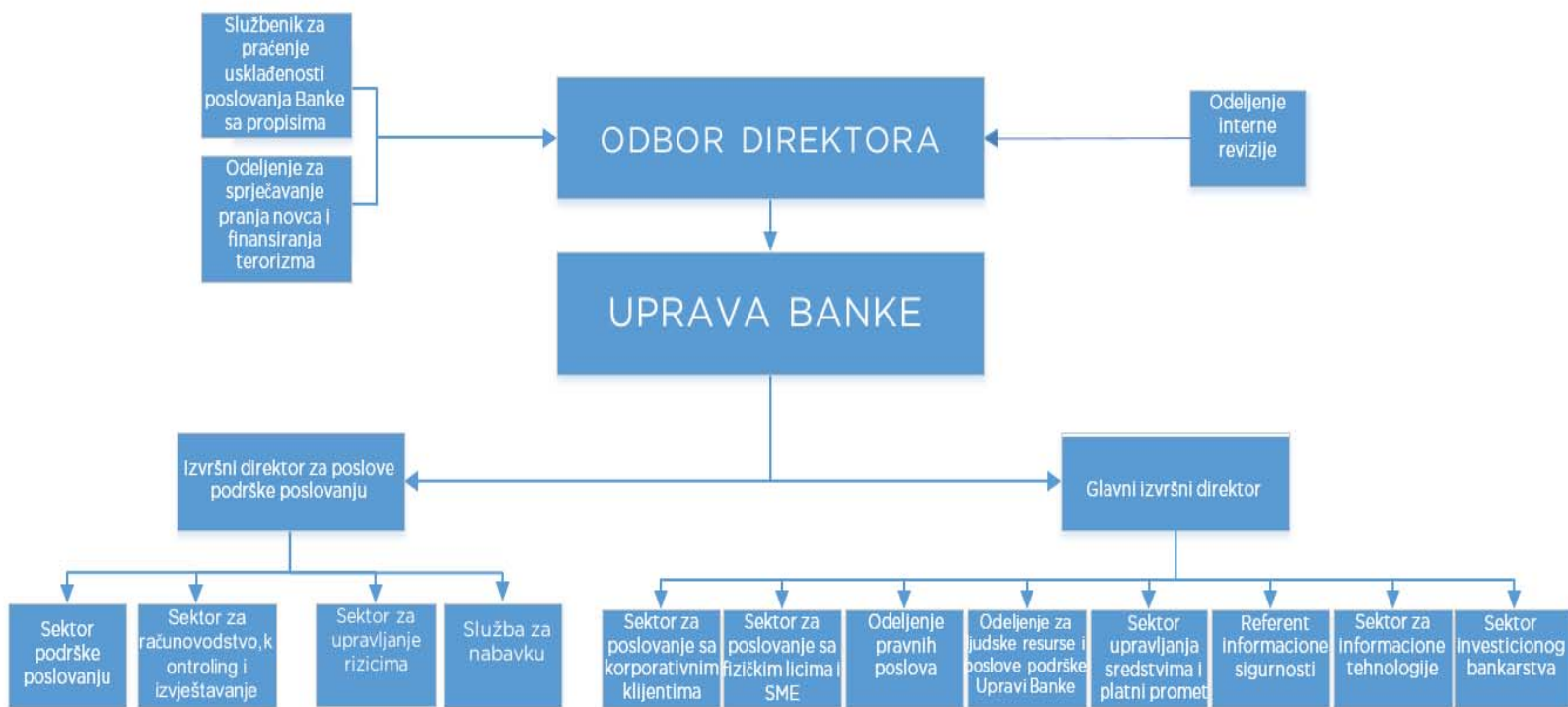
Kvaifikaciona struktura zaposlenih 2020

Grafikon 2. - Struktura zaposlenih

24. Organizaciona struktura Banke

Grafikon 3 – Organizaciona struktura banke

3. POSLOVANJE U 2020.GODINI

Tabela 6.- Pokazatelji poslovanja 2020.godina

(U 000 EUR –a)

OPIS	2020	2019	Promjena %
1	2	3	4
BILANSNA AKTIVA	83.026	25.536	225.13%
BRUTO KREDITI	28.698	10.363	176.93%
Kreditni stanovništva	2.712	2.479	9.40%
Kreditni i pravnih lica	25.986	7.884	229.60%
Bruto Investicione HOV po amortizovanoj vrijednosti	25.262	2.010	1156.82%
DEPOZITI KOMITENATA	71.701	18.885	279.67%
Depoziti stanovništva	29.614	6.272	372.16%
Depoziti pravnih lica	42.087	12.613	233.68%
Ukupan kapital	9.371	5.856	60.02%
GUBITAK IZ POSLOVANJA NAKON OPOREZ.	(984)	(1.453)	-32.25%
PARAMETRI PROFITABILNOSTI U %			
ROA - dobitak / bilansna aktiva %	(1.19)	(5.69)	-79.16%
ROE – dobitak /ukupan kapital %	(10.50)	(24.80)	-57.66%
NETO PRIHOD OD KAMATA	1.017	744	36.74%
NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA	441	(81)	-641.36%
BROJ ZAPOSLENIH	35	30	16.67%
Aktiva po zaposlenom u 000 EUR	2.372	851	178.69%
OPERATIVNI RASHODI	(2.351)	(2.095)	12.22%
POKAZATELJI			
KOEFICIJENT SOLVENTNOSTI U %	26.30	42.24	-37.74%
POKAZATELJ LIKVIDNOSTI %	3.54	3.29	7.60%
GOTOVINA U 000 EUR-a	28.328	12.949	118.77%
Prihodi od kamata / kamatonosna aktiva %	2,35	7.60	-69.05%
Prihod od kamata /ukupna aktiva %	1.53	3.59	-57.29%
Rashodi kamata / kamatonosna pasiva %	0.35	0.89	-60.50%
Oper. rashodi / ukupni rashodi %	68.50	81.02	-15.45%
Likvidna aktiva / depoziti %	36.86	64.58	-49.93%
Likv. aktiva / ukupna aktiva %	31.82	47.76	-31.40%
Likv.aktiva / kratk.obaveze %	44,13	96.88	-54.45%

4. REGULATORNI ZAHTJEVI U 2020.GODINI

Tabela 7.- Propisani pokazatelji poslovanja na dan 31.12.2020.godine

R.Br.	OPIS	LIMIT	31.12.2020
1	Koeficijent solventnosti	min. 10 %	26.30%
3	Izloženost prema licima povezanim s bankom	maks. 200%	7.75%
4	Zbir velikih izloženosti banke	maks. 800%	190.81%
5	Ukupan kapital 000 Eur-a	min 5 mil	9.371
6	Sopstvena sredstva 000 Eur-a	min 5 mil	8.849
7	Ukupna rizična aktiva i drugi rizici 000 Eur-a		
7.1.	Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom		31.853
7.2.	Potreban kapital za tržišne rizike		-
7.3.	Potreban kapital za operativni rizik		100
7.4.	Potreban kapital za rizik zemlje		261
7.5.	Potreban kapital za druge rizike		535
7.6.	Ukupna otvorena devizna pozicija		24

5. BILANS STANJA ZA 2020.GODINU
5.1. Bilans stanja Banke na dan 31. decembar 2020.godine
Tabela 8. - Aktiva Banke na dan 31.decembar 2020.godine u 000 EUR –a

AKTIVA BANKE	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.	Index (2020/2019)
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	22.054	9.533	2.31
Kreditni i potraživanja od banaka	6.256	3.401	1.84
Kreditni i potraživanja od klijenata	28.090	10.043	2.80
Investicione HOV koje se drže do dospjeća	25.149	2.001	12.57
Ostala finansijska potraživanja	10	10	1.00
Nekretnine, postrojenja i oprema	410	217	1.89
Pravo korišćenja	657	-	-
Nematerijalna sredstva	121	237	0.51
Ostala potraživanja	279	94	2.97
UKUPNA SREDSTVA	83.026	25.536	3.25
OBAVEZE			
Depoziti banaka			
Depoziti klijenata	71.701	18.885	3.80
Pozajmljena sredstva od ostalih klijenata	859	479	1.79
Obaveze za dugoročni zakup	663	-	-
Rezerve	205	147	1.39
Odložene poreske obaveze	2	2	1.00
Ostale obaveze	225	167	1.35
UKUPNE OBAVEZE	73.655	19.680	3.74
KAPITAL			
Akcijski kapital	16.480	11.980	1.38
Neraspoređena dobit	(7.038)	(6.053)	1.16
Efekti primjene MSFI9	(71)	(71)	1.00
UKUPAN KAPITAL	9.371	5.856	1.60
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE	83.026	25.536	3.25
VANBILANSNA EVIDENCIJA	43.129	19.579	2.20

Bilansna aktiva Banke je u 2020. godini iznosila EUR 83.026 hiljada.

Kreditni klijentima su bili EUR 28.090 hiljada i kreditni portfolio čini 34% ukupne aktive Banke. Ostvareni rast od 180% u odnosu na prethodnu godinu, rezultat je značajnog povećanja aktivnosti finansiranja nakon promjene vlasnika banke (kupoprodajna transakcija je izvršena 15.januara 2020).

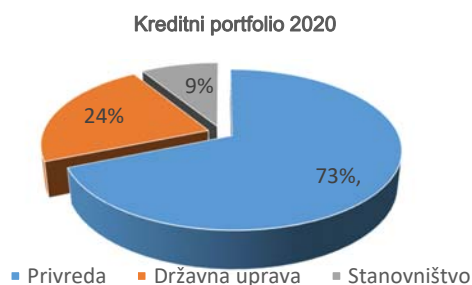
Na dan 31. decembra 2020. godine stanje hartija od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti iznosi EUR 25.149 hiljadu (30% ukupne aktive Banke) i sastoji se iz sljedećeg:

Dugoročni dugovni instrumenti - Euro obveznice Ministarstva finansija Vlade Crne Gore	25.003
Neamortizovana premija/diskont	(255)
Potraživanja za kamatu	514
Ispravka vrijednosti hartija od vrijednosti	(113)
	25.149

Pored plasmana komitentima, značajnije učešće u aktivi čine novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka, kao i potraživanja od banaka (34%).

5.2. Dati krediti komitentima na dan 31. decembar 2020. godine
Tabela 9.- Krediti komitentima na dan 31. decembar 2020. godine u 000 EUR

R.BR.	O P I S	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.	Index
I	BRUTO KREDITI KOMITENTIMA	28.701	10.377	2.77
1	Privreda	20.992	7.895	2.66
2	Državna uprava	4.997	-	-
3	Stanovništvo	2.712	2.482	1.09
II	Ispravke vrijednosti krediti	(611)	(334)	1.83
I+II	NETO KREDITI	28.090	10.043	2.80

Grafikon 4.- Krediti komitentima - 2020

Ukupni krediti komitentima Banke, na dan 31. decembar 2020. godine, iznose EUR 28.090 hiljada (31. decembar 2019: EUR 10.043 hiljada), od čega su plasmani stanovništvu EUR 2.563 hiljada, a privredi EUR 20.552 hiljada i državnoj upravi EUR 4.975 hiljada.

Tabela 10.- Pregled plasmana Banke do 31.12.2020. godine u 000 EUR

Vrsta plasmana	2020	% učešća	2019	% učešća
Bilansne stavke (bruto iznosi)				
Kredit i potraživanja od banaka	6.274	10%	3.416	22%
Kratkoročni krediti	6.650	11%	3.598	23%
Dugoročni krediti	18.330	30%	4.296	27%
Dospjeli krediti	3.718	6%	2.470	16%
Kamatna i druga potraživanja i vremenska razgraničenja	3	0%	13	0%
Hartije od vrijednosti po amortizovanoj vrijednosti	25.262	42%	2.010	13%
Ukupno bilansna izloženost kreditnom riziku	60.237	100%	15.803	100%
Vanbilansne stavke (bruto iznosi)				
Odobrene garancije	6.003	65%	950	70%
Nepovučene kreditne linije	3.209	35%	414	30%
Ukupno vanbilansna izloženost kreditnom riziku	9.212	100%	1.364	100%
Ukupna izloženost kreditnom riziku	69.449		17.167	

U strukturi plasmana Banke, dominantno je učešće dugoročnih kredita i to prije svega dugoročnih kredita za privredna društva.

Tabela 11 - Pregled ukupne izloženosti po nosiocima na 31.12.2020.g. u 000 EUR

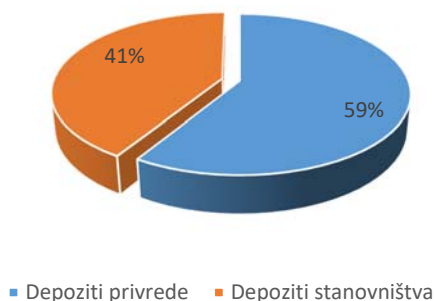
Vrsta plasmana	2020	% učešća	2019	% učešća
Banke, nerezidenti	6.103	10%	3.416	22%
Banke, rezidenti	171	0%	-	0%
Vlada Crne Gore – Ministarstvo finansija	5.000	8%	-	-
Privredna društva u državnom vlasništvu	500	1%	-	0%
Privredna društva u privatnom vlasništvu	18.397	31%	7.200	46%
Privredna društva u privatnom vlasništvu, nerezidenti	1.999	3%	582	4%
Preduzetnici	93	0%	113	1%
Fizička lica, rezidenti	2.682	4%	2.460	16%
Fizička lica, nerezidenti	26	0%	18	0%
Kartice fizička lica, rezidenti	4	0%	4	0%
Vlada Crne Gore - drzavne obveznice	25.262	42%	2.010	13%
Ukupna izloženost kreditnom riziku	60.237	100%	15.803	100%

5.3. Pasiva Banke na dan 31. decembar 2020.godine

U strukturi pasive ukupni depoziti komitenata, sa obračunatom neisplaćenom pripadajućom kamatom na 31.decembar 2020.godine, učestvuju sa 86% i iznose EUR 71.703 hiljada (2019: EUR 18.885 hiljada).

Grafikon 5.- Sektorska struktura depozita 31.12.2019.g.

Sektorska struktura depozita 31.12.2020.

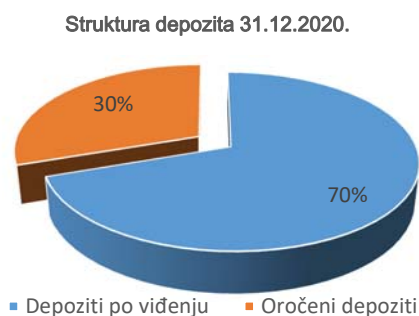

Sektorska struktura depozita na kraju 2020. godine, ukazuje da depoziti stanovništva čine 41% ukupne depozitne baze, odnosno EUR 29,614 hiljada (2019: EUR 6,272 hiljada).

Depoziti privrede čine 59% ukupnih depozita Banke, odnosno EUR 42,089 hiljada (2019: EUR 12.614 hiljada).

Veće učešće depozita privrede rezultat je promjene strategije banke. Intenziviranje aktivnosti na prikupljanju depozita kako bi se obezbijedila diversifikacija izvora finansiranja i model samofinansiranja. Privlačenje depozita, u ovoj operativnoj fazi Banke, je mnogo jednostavnije od korporativnih klijenata nego od stanovništva, ali se i depoziti stanovništva značajno povećavaju iz godine u godinu.

Grafikon 6.- Struktura depozita 31.12.2020.g. po vrsti

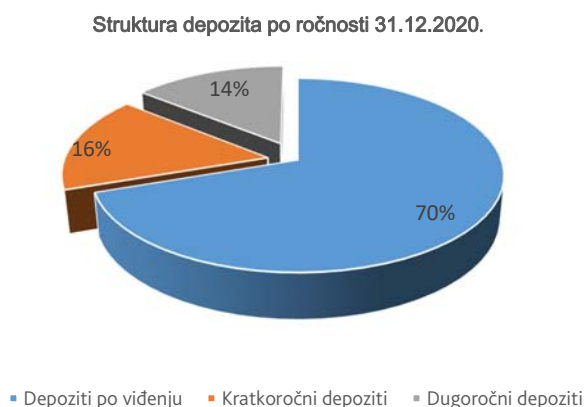

Depoziti po viđenju na kraju 2020. godine iznose EUR 49.988 hiljada (2019: EUR 11.794 hiljada) odnosno 70% ukupnih depozita, dok su oročeni depoziti EUR 29.614 hiljada (2019: EUR 7.091 hiljada) odnosno 30% depozita Banke.

Kamatne stope Banke na oročene depozite su iznad prosječnih kamatnih stopa na oročene depozite.

Koncentracija depozita u Banci je i dalje visoka.

Grafikon 7.- Ročna struktura depozita 31.12.2020g.

Ročna struktura depozita na kraju 2020. godine, ukazuje da dugoročni depoziti čine svega 14% ukupnih depozita, odnosno EUR 10.175 hiljada (2019: EUR 5.766 hiljada).

Kratkoročni i depoziti po viđenju čine 86% ukupnih depozita Banke, odnosno EUR 61.528 hiljada (2019: EUR 13.119 hiljada).

5.4. Promjene na kapitalu do 31.decembra 2020. godine

Na dan 31. decembra 2020 godine akcijski kapital Banke čini 412.011.761 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 0,04.

Tabela 12 - Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 20120 godine

Ime i prezime/naziv kompanije	31. decembar 2020.		
	broj akcija	Iznos u EUR	% učešća
Adriatic Capital LLC, Wilmington, Delaware, Sjedinjene Američke Države	412.011.761	16.480.470,44	100%
	412.011.761	16.480.470,44	100%

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama (Sl. list RCG" br. 17/08, 44/10, 40/11,73/17) i propisima Centralne banke Crne Gore.

Koeficijent solventnosti Banke je na dan 31. decembra 2020. godine iznosio 26,30%.

Na 31. decembar 2020. godine nivo sopstvenih sredstva Banke je iznad propisanog minimuma od EUR 5.000 hiljada i iznosi EUR 8.849 hiljada (2019: EUR 5.472 hiljada).

Zakon o bankama („Sl. list CG" br. 17/2008, 44/2010, 40/2011 i 73/2017) definiše minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti od EUR 5 miliona.

Na dan 31. decembra 2020. godine novčani kapital Banke je iznad propisanog minimuma.

Tabela 13.- Promjene na kapitalu Banke

Pozicija	Aksijski kapital	Akumulirani gubitak	Efekti primjene MSFI9	UKUPNO
Stanje na dan 31.decembar 2018. godine	11.980	(4.600)	(71)	7.309
Gubitak tekuće godine	-	(1.453)	-	(1.453)
Stanje na dan 31.decembra 2019. godine	11.980	(6.053)	(71)	5.856
Emisija akcija	4.500	-	-	4.500
Ostalo	-	(1)	-	(1)
Gubitak tekuće godine	-	(984)	-	(984)
Stanje na dan 31.decembra 2020. godine	16.480	(7.038)	(71)	9.371

5.5. Vanbilansna evidencija Banke

Vanbilansna evidencija banke na 31. decembar 2020.godine sastoji se od potencijalnih obaveza Banke i ostatka vanbilansa koji se odnosi na evidenciju primljenih kolaterala za kreditna potraživanja i potencijalne obaveze banke.

Tabela 14.- Vanbilansna evidencija Banke

U hiljadama EUR	31. decembra 2020.	31. decembra 2019.
Potencijalne obaveze Banke	9.212	1.364
Neopozive obaveze za davanje kredita	3.209	414
Izdate garancije	6.003	950
- <i>Izdate plative garancije</i>	544	510
- <i>Izdate činidbene garancije</i>	5.359	340
- <i>ostale garancije</i>	100	100
Ostali vanbilans iz koga ne proizilaze obaveze	33.917	18.215
Kolateral po osnovu potraživanja	33.879	18.203
Evidentna kamata	38	12
Ukupno	43.129	19,579

Vanbilansna izloženost Banke na 31.decembar 2020.godine iznosi EUR 9.212 hiljada, od čega EUR 3.209 hiljada (35%) predstavljaju odobreni neiskorišćeni krediti dok EUR 6.003 hiljada (65%) predstavljaju odobrene garancije.

6. BILANS USPJEHA ZA 2020. GODINU
6.1. Bilans uspjeha za 2020.godinu
Tabela 15.- Bilans uspjeha

U hiljadama EUR:	2020.	2019.	Index (2020/2019)
Prihodi od kamata	1,259	896	1.41
Prihodi od kamata na obezvrjeđene plasmane	13	20	0.65
Rashodi od kamata	(255)	(172)	1.48
NETO PRIHODI OD KAMATA	1,017	744	1.37
Prihodi od naknada i provizija	820	201	4.09
Rashodi naknada i provizija	(379)	(282)	1.34
NETO PRIHODI OD NAKNADA	441	(81)	(5.41)
Neto dobiti od kursnih razlika	350	3	116.67
Neto dobitak/gubitak po osnovu prestanka priznavanja ostale imovine	(5)	-	-
Troškovi zaposlenih	(1,240)	(1,123)	1.10
Opšti i administrativni troškovi	(782)	(720)	1.09
Troškovi amortizacije	(327)	(249)	1.31
Ostali rashodi	(2)	(4)	0.67
Ostali prihodi	3	-	-
Troškovi obezvrjeđenja	(435)	(33)	13.18
Troškovi rezervisanja	(4)	-	-
OPERATIVNI PROFIT	(984)	(1,463)	0.67
Porez na dobit	-	10	-
NETO PROFIT	(984)	(1,453)	0.68

6.2. Prihodi i rashodi od kamate
Tabela 16.- Prihodi i rashodi od kamata u 000 Eur-a

Prihodi i rashodi kamata	2020.	2019.
Prihodi od kamata		
Kreditni:		
- privrednim društvima u državnom vlasništvu	10	19
- privrednim društvima u privatnom vlasništvu	756	561
- državna uprava	16	-
- preduzetnicima	5	8
- fizičkim licima	156	169
- kamata na obezvrjeđene plasmane	13	20
	956	777
Naknade za odobravanje kredita	59	59
Kamate na hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	256	80
Ukupni prihodi od kamata	1,272	916
Rashodi kamata		
-Ino Banke	-	1
	-	1
Depoziti:		
-Vlada Crne Gore	44	44
- privrednim društvima u državnom vlasništvu	-	10
- privrednim društvima u privatnom vlasništvu	20	1
- osiguravajućim društvima	-	1
- fizičkim licima	168	109
	231	165
- Pozajmice IRF	11	6
- Dugoročni zakup Capital Plaza	13	-
Ukupni rashodi kamata	255	172
Neto prihod od kamate	1,017	744

Iz pregleda prihoda od kamata može se uočiti da najveće učešće po nosiocima imaju prihodi od kamata privrednih društava u privatnom vlasništvu i fizičkih lica što je razumljivo imajući u vidu strukturu portfolija Banke. U toku 2020.godine je evidentno i povećanje prihoda od kamata na obveznice kao posledica značajnog porasta ulaganja u ovaj oblik aktive.

6.3. Prihodi i rashodi od naknada

Tabela 17.- Prihodi i rashodi od naknada u 000 Eur-a

Prihodi i rashodi od naknada	2020.	2019.
Prihodi od naknada:		
Naknade od garancija	53	9
Naknade platnog prometa u zemlji	269	60
Naknade platnog prometa u inostranstvu	70	56
Naknade e-banking	368	31
Kartice	57	39
Ostalo	3	5
Ukupni prihodi od naknada	820	201
Rashodi naknada:		
Naknade Centralnoj banci	56	40
Naknade za usluge međunarodnog platnog prometa	104	51
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	125	100
Naknade za elektronsko bankarstvo	14	14
Naknade za procesuiranje transakcija - kartice	24	24
Naknade MasterCard	56	53
Ukupni rashodi naknada	379	282
Neto prihod od naknada	441	(81)

Ostvareni neto dobitak od naknada u toku 2020 predstavlja početak pozitivnog poslovanja u ovom segmentu za razliku od prethodnih godina u kojim je bilježen gubitak. Gotovo sve vrste prihoda od naknada su zabilježile rast u ovoj godini, posebno platni promet u zemlji i e-banking. Iz pregleda se zaključuje da su povećani troškovi naknada za usluge međunarodnog platnog prometa, kao i troškovi premije za Fond za zaštitu depozita jer su depoziti u prosjeku bili veći u 2020. godini.

6.4. Operativni rashodi
Tabela 18.- Operativni rashodi u 000 Eur-a

Operativni rashodi	2020.	2019.
Troškovi zaposlenih		
Neto zarade	771	629
Porezi, prirezi i doprinosi na zarade	430	432
Ostale neto naknade zaposlenima	1	1
Ugovori o djelu (bruto)	-	1
Troškovi rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmore	31	(3)
Troškovi rezervisanja za otpremnine	(25)	50
Putni troškovi i dnevnice	30	11
Obuka zaposlenih	1	2
Ukupni troškovi zaposlenih	1.240	1.123
Ostali administrativni troškovi		
Troškovi zakupa	23	118
Troškovi eksternih kontrola	151	129
Troškovi obezbjeđenja	23	31
Reklamiranje i marketing	71	15
Advokatske usluge	54	44
Troškovi licenci i održavanja softvera	219	247
Troškovi održavanja objekata, opreme, IT opreme, bankomata	29	13
Troškovi održavanja vozila i registracija	2	2
Konsultantske usluge	29	8
Troškovi električne energije i goriva i komunalnih usluga	14	17
Kancelarijski materijal	11	4
Troškovi komunikacionih mreža	30	18
Troškovi pretplata	15	13
Telefon	12	13
Članski doprinos udruženju banaka	15	16
Osiguranje	15	14
Troškovi reprezentacije	6	5
Čišćenje	11	9
Troškovi vezani za HOV	25	-
Troškovi otpisa plastike za kartice	16	-
Razni troškovi	11	5
Ukupni ostali administrativni troškovi	783	721
Troškovi amortizacije	327	249
Ukupno operativni rashodi	2.350	2,093

Operativni i ostali poslovni rashodi u 2020 iznose EUR 2.350 hiljada od čega EUR 1.240 hiljada, odnosno 53% predstavlja troškove zaposlenih (2019: EUR 1.123 hiljada).

7. MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Adriatic bank AD vodi svoju politiku ekološki svjesno i angažovano, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini ("Službeni list Crne Gore", br. 052/16 od 09.08.2016), Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 075/18 od 23.11.2018) i Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (Službeni list Republike Crne Gore", br. 080/05 od 28.12.2005, Službeni list Crne Gore", br. 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 059/11 od 14.12.2011, 052/16 od 09.08.2016).

U skladu sa članom 9 Zakona o životnoj sredini, Banka obavlja sledeće aktivnosti na obezbijedenju zaštite životne sredine:

- Održivo korišćenje prirodnih resursa, dobara i energije;
- Uvođenje energetski efikasnijih tehnologija i korišćenje obnovljivih prirodnih resursa;
- Upotreba proizvoda, procesa, tehnologija koji manje ugrožavaju životnu sredinu;
- Preduzimanje mjera prevencije i otklanjanja posljedica ugrožavanja i štete po životnu sredinu;
- Druge mjere u skladu sa zakonom.

Banka nije, shodno kriterijumima definisanim Zakonom, prepoznata kao zagađivač i po tom osnovu ne plaća nikakve kazne ili penale. Takođe, u doglednoj budućnosti ne planira nikakav projekat koji bi mogao da ima negativanm uticaj na životnu sredinu.

U skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu, ukoliko određeni projekat ili poslovna aktivnost koja bude planirana od strane banke, može ili će imati uticaj na životnu sredinu, obezbijediće se saglasnosti nadležnog organa na elaborat o procjeni uticaja ili odluke da nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu.

8. PLANIRANI BUDUĆI RAZVOJ

U skladu sa usvojenim budžetom Banke, napravljena je sljedeća projekcija finansijskog rezultata za period 2021-2023:

Tabela 19.- Planirani bilans uspjeha (2021-2023)

Planirani Bilans uspjeha				
	Ostvareno	Planirano		
u hiljadama EUR	2020	2021	2022	2023
Prihod od kamate	1.272	2.529	3.525	4.630
Rashodi kamate	(255)	(314)	(570)	(714)
Neto prihod od kamate	1.017	2.216	2.956	3.915
Prihodi od naknada	820	1.406	1.786	2.332
Rashodi naknada	(379)	(627)	(795)	(899)
Neto prihod od naknada	441	779	991	1.433
Neto prihod od kursnih razlika	350	-	-	-
Gubici od umanjenja vrijednosti	(435)	(348)	(409)	(528)
Neto bankarski prihod	1.373	2.647	3.538	4.820
Troškovi zaposlenih	(1.240)	(1.381)	(1.463)	(1.465)
Troškovi amortizacije	(327)	(366)	(365)	(357)
Ostali rashodi	(790)	(802)	(854)	(888)
Ukupan OPEX	(2.357)	(2.548)	(2.682)	(2.711)
Profit/(gubitak) prije poreza	(984)	99	856	2.110
Porez na dobit 9%	-	-	-	-
Profit/(gubitak)nakon poreza	(984)	99	856	2,110

Period koji je pokriven planom podrazumijeva kontinuiran rad na proširenju baze klijenata. Plan je ostvariti bliske poslovne odnose sa klijentima, razumjeti njihove poslovne aktivnosti i finansijske potrebe, kako bi ih mogli podržati u poslovnim zahtjevima – kreditima za likvidnosti, kreditima za osnovna sredstva, garancijama, akreditivima itd.

Tabela 20 - Planirani bilans stanja za period 2020 do 2023

Planirani Bilans stanja				
u hiljadama EUR	Ostvareno	Planirano		
	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2023
Sredstva				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	26.130	9.939	14.719	18.833
Obavezna rezerva	2.180	3.255	4.178	5.466
Hartije od vrijednosti	25.149	23.234	23.269	23.299
Kreditni datumi klijentima neto	28.090	37.733	52.227	71.299
Nematerijalna sredstva	121	252	256	195
Nekretnine, postrojenja i oprema	410	425	450	359
Pravo korišćenja	657	737	760	577
Ostala sredstva	289	361	397	437
Ukupna sredstva	83.026	75.936	96.258	120.465
Obaveze				
Depoziti klijenata	71.701	59.884	75.962	99.381
Pozajmice	859	5.643	8.889	7.631
Obaveze za dugoročni zakup	663	775	848	711
Ostale obaveze	432	435	504	578
Ukupne obaveze	73.655	66.737	86.203	108.300
Kapital				
Akcijski kapital	16.480	16.480	16.480	16.480
Profit / (gubitak) tekuće godine	(984)	99	856	2.110
Akumulirani rezultat	(6.125)	(7.380)	(7.282)	(6.425)
Ukupan kapital	9.371	9.199	10.055	12.165
Ukupno kapital i obaveze	83.026	75.936	96.258	120.465

Tabela 21 – Ostali bitni projektovani pokazatelji za period 2020 do 2023

Bilans stanja	Dec.20	Dec.21	Dec.22	Dec.23
Kamatonosna aktiva	53.239	60.967	75.496	94.598
Kamatonosna pasiva	72.560	65.527	84.851	107.011
% kamatonosne aktive u ukupnoj aktivi	64%	80%	78%	79%
% kamatonosne pasive u ukupnoj pasivi	87%	86%	88%	89%
Prihod od kamate	916	3.04	3.772	4.251
Rashodi kamate	-172	-265	-326	-356
Kredit/depoziti (L/D ratio)	73%	93%	89%	88%
CIR (cost/income ratio)	-162%	-85%	-68%	-51%
ROE	-11%	1%	9%	17%

9. PODACI O AKTIVNOSTIMA ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

Istraživačko razvojni poslovi Banke dominantno se odnose na istraživanja i analize bankarskog tržišta i druge analize potrebne za donošenje odluka, te poslovnih i razvojnih planova koji su u funkciji ostvarenja strateških ciljeva Banke.

Ključne vrijednosti i garancija ostvarenja deklariranih poslovnih ciljeva Banke jesu njeni zaposleni koji posjeduju potrebne kvalifikacije i informatičko - tehnološku osnovu za kvalitetno obavljanje bankarskih poslova. S tim u vezi, kontinuirana edukacija, stručno usavršavanje i unapređenje vještina zaposlenih su stalni ciljevi Banke.

10. INFORMACIJE O OTKUPU SOPSTVENIH AKCIJA, ODNOSNO UDJELA

Tokom 2020. godine Banka nije otkupljivala sopstvene akcije.

11. POSLOVNE JEDINICE

Tokom 2020. godine Banka je svoje poslovne aktivnosti obavljala u centrali u njenom sjedištu u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona br. 98/8, kao i jednoj filijali na adresi Cetinjska 9/1, Podgorica.

12. PODACI O FINANSIJSKIM INSTRUMENTIMA OD ZNAČAJA ZA PROCJENU FINANSIJSKOG POLOŽAJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA

Na osnovu podataka sadržanih u tačkama 5. i 6. BILANS STANJA I BILANS USPJEHA može se zaključiti da su na kraju poslovne 2020. godine za procjenu finansijskog položaja Banke od ključnog značaja sledeći finansijski instrumenti:

- Gotovina i sredstva kod CBCG;
- Krediti i potraživanja od banaka;
- Krediti i potraživanja od klijenata;
- Hartije od vrijednosti;
- Depoziti klijenata;
- Pozajmljena sredstva;
- Kapital.

13. CILJEVI, METODE I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA

Banka je u svom poslovanju najviše izložena kreditom riziku i time je najveći fokus dat na upravljanju i kontinuiranom razvoju i unapređenju upravljanja kreditnim rizikom, ali ne zanemaruje se uticaj drugih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju kao što su rizik likvidnosti, operativni rizik, tržišni rizik, rizik zemlje i slično.

Strategija upravljanja rizicima predstavlja sveobuhvatan opšti dokument kojim se uređuje oblast upravljanja rizicima u Banci. U cilju efikasnijeg upravljanja rizicima, na operativnom nivou, Banka je razvila posebne politike i procedure za upravljanje rizicima koje su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike, da definišu odgovarajuće limite i kontrole za upravljanje rizicima, kao i da prate izloženost Banke pojedinim rizicima. Politike i procedure za upravljanje rizicima su predmet redovne kontrole u cilju adekvatnog odgovora na nastale promjene na tržištu, proizvodima i uslugama.

Odbor direktora ima sveobuhvatnu odgovornost za uspostavljanje i nadzor nad okvirom za upravljanje rizicima. Odbor direktora je osnovao Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), Kreditni odbor i Odbor za reviziju.

Sektor za upravljanje rizicima je odgovoran za praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima o čemu mjesečno izvještava Odbor direktora.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Banka odobrava kredite u saglasnosti sa poslovnom politikom,

usaglašavajući rokove dospjeća odobrenih kredita i politiku kamatnih stopa sa namjenom kredita i kreditnom sposobnošću dužnika.

Politika upravljanja kreditnim rizikom polazi od zakonske obaveze Banke propisane Zakonom o bankama i podzakonskim aktima, ali i od opšteprihvaćenih međunarodnih načela za upravljanje kreditnim rizikom i pozitivne prakse za procjenu kreditnog rizika.

Cilj politike je uspješno ostvarivanje Kreditne politike i Strategije upravljanja rizicima na način što će se preciznije utvrditi oblasti u kojima se vrši identifikacija izvora kreditnog rizika, metode za identifikaciju, metode i vremenski okviri za mjerenje kreditnog rizika, limiti i postupci kontrolisanja pojedinačnih i ukupnih izloženosti kreditnom riziku uz uvažavanje veličine Banke i složenosti proizvoda, način i dinamika izvještavanja i informisanja Odbora Direktora i Uprave Banke o upravljanju kreditnim rizikom, kao i metode i vremenske okvire naknadne provjere kvaliteta upravljanja kreditnim rizikom.

Konkretno, upravljanje kreditnim rizikom pokriva dva glavna aspekta kreditnih aktivnosti:

- 1.) Prethodnu procjenu rizika koji se preuzima - prethodnom analizom, koja se formalizuje kreiranjem kreditnog fajla, koji odobravaju nadležni organi;
- 2.) Redovno praćenje plasmana, odnosno preuzetog rizika. Nakon odobrenja plasmana, Banka je izložena rizicima koji stalno evoluiraju u zavisnosti od stanja klijenta ili drugih internih ili eksternih faktora. Stoga je potrebno redovno pratiti rizike sa ciljem zaštite interesa Banke.

Upravljanje kreditnim rizikom obuhvata sve aspekte procjene rizika prije odobravanja plasmana, kao i praćenje plasmana do konačne otplate. Upravljanje izloženosti kreditnom riziku vrši se redovnom analizom sposobnosti korisnika kredita i potencijalnih korisnika kredita da otplaćuju obaveze po osnovu kamate i glavnice.

Banka je uspostavila sistem za praćenje plasmana na pojedinačnom i na portfolio nivou, kao i sistem za adekvatno rezervisanje i izdvajanje ispravki vrijednosti za kreditni rizik. Na ovaj način na vrijeme se identifikuju potencijalno problematični krediti i omogućava blagovremeno preduzimanje aktivnosti za naplatu. U skladu sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore, granska koncentracija kredita, kao i koncentracija izloženosti najvećih dužnika, su predmet kontinuiranog praćenja.

Preuzete i potencijalne obaveze po osnovu kredita

Primarna svrha ovih instrumenta je da se obezbijedi da sredstva budu dostupna klijentu u skladu sa zahtjevima. Garancije i aktivirani akreditivi predstavljaju neopozive garancije Banke da će izvršiti plaćanje u slučaju da klijent ne može da ispuni svoje obaveze prema trećim stranama, i stoga nose isti kreditni rizik kao i krediti. Dokumentarni i komercijalni akreditivi – koji predstavljaju pisanu izjavu o obavezi Banke preuzetoj u ime klijenta, a kojom se trećem licu daje ovlaštenje da kod Banke vuče mjenice do iznosa dogovorenog posebnim uslovima – su obezbijedeni osnovnom isporukom robe na koju se odnose, te stoga, nose manji rizik nego direktna pozajmica.

Kreditni portfolio na kraju 2020.godine iznosi EUR 28.698 hiljada dok je vanbilansna izloženost EUR 9.212 hiljada, i klasifikacija ovih potraživanja data je u tabeli ispod.

Tabela 22 – Pregled izloženosti i ispravki vrijednost na 31.12.2020

R.BR.	O P I S	31.12.2020		31.12.2019	
	Kategorija	Izloženost	Ispravka vrijednosti	Izloženost	Ispravka vrijednosti
I	Bilans	28.698	611	10.377	334
1	A	20.870	182	5.722	36
2	B	7.333	335	4.202	229
3	C	208	63	367	34
4	D	4	3	-	-
5	E	283	28	86	35
II	Vanbilans	9.212	95	1.364	46

Na 31.decembar 2020.godine, ispravke vrijednosti su obračunate u skladu sa MSFI 9 i za bilansne izloženosti iznose EUR 611 hiljada, dok za vanbilansne izloženosti iznose EUR 95 hiljada.

Tržišni rizici

Banka trenutno nema i ne planira da ima trgovačku knjigu, te se konstatuje da, na 31.decembar 2020. godine, Adriatic bank nije izložena tržišnom riziku osim u dijelu tržišnog rizika koji je ograničen na devizni rizik.

Devizni rizik

Upravljanje deviznim rizikom je definisano Strategijom upravljanja rizicima i Politikom upravljanja rizikom kamatne stopa iz bankarske knjige i tržišnim rizicima. U ovim aktima je definisan način na koji banka identifikuje, mjeri, kontroliše i ublažava te nadzire devizni rizik. Mjerenje deviznog rizika se vrši primjenom GAP analize za devizni rizik, dok je kontrola uspostavljena kroz sistem limitiranja dugih, kratkih i neto pozicija pojedinačno po valutama i agregatno posmatrano. Na dnevnoj osnovi Odjeljenje za upravljanje sredstvima prati i upravlja valutnim pozicijama, vodeći računa o iznosu i karakteru valutnih pozicija. Sektor za upravljanje rizicima na mjesečnoj osnovi izvještava Komitet za upravljanje aktivom i pasivom o bitnim aspektima upravljanja deviznim rizikom.

Finansijska pozicija i novčani tokovi Banke su izloženi efektima promjena kursa valuta. Izloženost deviznom riziku se redovno prati putem usklađivanja sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

Izloženost Banke riziku od promjena kursa valuta na 31. decembar 2020 godine je bila niska, sa ukupnom otvorenom pozicijom od EUR 24 hiljade. Saldo duge pozicije u stranoj valuti, u eurskoj protivvrijednosti, na 31. decembar 2020. godine iznosio je EUR 3.688 hiljada i kratke EUR 3.664 hiljade.

Rizik od promjene kamatnih stopa

Upravljanje rizikom kamatne stopa iz bankarske knjige je definisano Strategijom upravljanja rizicima i Politikom upravljanja rizikom kamatne stopa iz bankarske knjige i tržišnim rizicima. Rizik od promjene kamatnih stopa predstavlja rizik da će budući novčani tokovi finansijskog instrumenta biti podložni oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Kamatni rizik fer vrijednosti predstavlja rizik da će vrijednost finansijskog instrumenta biti podložna oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Banka je izložena efektima promjene važećih kamatnih stopa na tržištu i to po osnovu rizika od promjene kamatnih stopa na novčane tokove. Kao posljedica takvih promjena može doći do povećanja kamatnih marži, međutim, one mogu umanjiti dobit ili dovesti do gubitka u slučaju neočekivanih kretanja. Kamatne stope se zasnivaju na tržišnim stopama tako da Banka redovno vrši ponovno određivanje cijena.

Naredna tabela prikazuje kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2020. godine:

Tabela 23 - Kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke

U hiljadama EUR	Kamato- nosno	Nekama- tonosno	Ukupno
SREDSTVA			
Novčana sredstva i rač. dep. kod centralnih banaka	19.660	2.394	22.054
Kredit i potraživanja od banaka	6.256	-	6.256
Kredit i potraživanja od klijenata	28.090		28.090
Investicione hartije od vrijednosti	25.149		25.149
Ostala finansijska sredstva	-	10	10
Ostala sredstva	100	179	279
Ukupna sredstva	79.255	2.583	81.838
OBAVEZE			
Depoziti klijenata	32.875	38.826	71.701
Pozajmice od ostalih klijenata	859	-	859
Ostale obaveze	-	888	888
Ukupno obaveze	33.734	39.714	73.448
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:			
- 31. decembar 2020. godine	45.521	(37.731)	8.390
- 31. decembar 2019. godine	7.765	(2.136)	5.629

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2020. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela 24 – Rizik od promjene kamatnih stopa

U hiljadama EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Preko 1 godine	Ukupno
Kamatno osjetljiva aktiva						
Kamatnosni depoziti u ostalim institucijama	25.916	-	-	-	-	25.916
Kamatnosne hartije od vrijednosti	-	4.573	-	-	20.576	25.149
Kreditni i potraživanja od klijenata	1.898	1.009	6.714	5.985	12.484	28.090
Ostala sredstva	100	-	-	-	-	100
Ukupno	27.914	5.582	6.714	5.985	33.060	79.255
% od ukupne kamatonosne aktive	35,22 %	7,04 %	8,47%	7,55%	41,72 %	100%
Kamatno osjetljiva pasiva						
Kamatnosni depoziti klijenata	13.359	9.507	1.279	6703	2.027	32.875
Kamtonosne pozajmice	9	19	53	136	642	859
Ukupno	13.368	9.526	1.332	6.839	2.669	33.734
% od ukupne kamatonosnih obaveza	39.63%	28.24%	3.95%	20.27%	7.91%	100%
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2020.	14.546	(3.944)	5.382	(854)	30.391	45.521
- 31. decembra 2019.	3.486	(322)	1.032	963	2.606	7.765
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2020.	14.546	10.602	15.984	15.130	45.521	
- 31. decembra 2019.	3.486	3.164	4.196	5.159	7.765	

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći obezbijediti dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili rizik da će Banka za izmirivanje dospjelih obaveza morati obezbjeđivati novčana sredstva po razumnoj cijeni i blagovremeno.

Usklađenost i kontrolisana neusklađenost dospjeća i kamatnih stopa po osnovu sredstava i obaveza su od velikog značaja za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno da Banka ima kompletno usklađenu poziciju, budući da poslovne transakcije često imaju neodređen rok dospjeća i da su različitih vrsta. Neusklađena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali i povećava rizik od gubitka.

Dospjeća sredstava i obaveza i sposobnost Banke da po prihvatljivim troškovima obezbijedi izvore sredstava po dospelosti obaveza, važan su činilac u procjeni likvidnosti Banke i njene izloženosti promjenama kamatnih stopa i kurseva.

Potrebe za likvidnošću za pokrivanje garancija i preuzetih obaveza su na kraju 2020.godine iznose EUR 9.212 hiljada.

Na dan 31.decembra 2020. godine Banka je upravljala rizikom likvidnosti u skladu sa usvojenom Strategijom upravljanja rizicima, Politikom upravljanja rizikom likvidnosti i drugim aktima kojima je regulisano upravljanje rizikom likvidnosti. Za mjerenje rizika likvidnosti Banka koristi GAP analizu. Pored dnevnog praćenja rizik likvidnosti se prati na desetodnevnoj i mjesečnoj osnovi kroz sistem izvještavanja supervizora i Komiteta za upravljanje aktivom i pasivom.

Po metodologiji CBCG za pokazatelj likvidnosti uzima se odnos potraživanja, likvidnih sredstava (gotovina, žiro račun, čekovi, sredstva na računima kod domaćih banaka, sredstva kod agenata platnog prometa, sredstva na računima kod ino banaka - depoziti po viđenju i obavezna rezerva) i dospjele obaveze (obaveze po primljenim kreditima, obaveze po kamatama i naknadama, obaveze po oročenim depozitima, 20% depozita po viđenju, 10% odobrenih a neiskorišćenih neopozivih kreditnih obligacija - kreditne linije, ostale dospjele obaveze.

Obračun dnevnog pokazatelja likvidnosti na 31. decembar 2020. godine je prikazan u narednoj tabeli:

Tabela 25 – Pokazatelj likvidnosti 31. decembar 2020

R.br.	OPIS	IZNOS u 000 EUR
I	Likvidna sredstva/potraživanja	26.425
1	Gotovina	1.304
2	Sredstva na računu za poravnanje kod Centralne banke	18.571
3	Ostala novčana potraživanja	(1)
4	Sredstva na računima kod domaćih banaka (depoziti po viđenju)	172
5	Sredstva kod agenata platnog prometa	-
6	Sredstva na računima kod inobanaka (depoziti po viđenju)	5.289
7	Obavezna rezerva kod CBCG (shodno važećoj odluci)	1.090
II	Dospjele obaveze za kredite i pozajmice	7.459
1	Dospjele obaveze po primljenim kreditima	-
2	Dospjele obaveze po kamatama i naknadama	-
3	Dospjele obaveze po oročenim depozitima	-
4	20% Depozita po vidjenju	7.005
5	10% Odobrene a neiskorišćene, neopozive kreditne obligacije (kreditne linije)	321
6	Ostale dospjele obaveze	133
	SUFICIT / DEFICIT (I - II)	18.966
	Pokazatelj likvidnosti (I / II)	3.54

Banka je izložena dnevnim zahtjevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstva sa tekućih računa i depozita. Banka nema potrebu da održava nivo novčanih sredstva da bi izašla u susret svim potencijalnim zahtjevima, procjenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospjelih sredstava može sa sigurnošću predvidjeti.

Ostali pokazatelji likvidnosti banke po kvartalima su dati u tabeli:

Tabela 26 – Pokazatelji likvidnosti

Opis	31.12. 2020	30.09. 2020	30.06. 2020	31.03. 2020	31.12. 2019
Likvidna aktiva	26.427	10.144	12.721	17.433	12.212
Ukupna aktiva	83.026	44.943	37.674	31.794	25.536
Kratkoročne obaveze	59.887	33.400	27.868	22.317	16.427
Likvidna aktiva / ukupna aktiva	31.83%	22.57%	33.77%	54.83%	47.82%
Likvidna aktiva / kratkorocne obaveze	44.13%	30.37%	45.65%	78.12%	74.34%
Koeficijent dnevne likvidnosti	3.54%	2.13%	2.87%	6.06%	3.29%
Odnos bruto kredita i depozita	40.09%	55.76%	63.45%	48.79%	55.11%

Tabela 27 - Ročna uskladenost sredstava i obaveza

U hiljadama EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka:							
Gotovina i gotovisnki ekvivalenti	19.875	-	-	-	-	-	19.875
Sredstva izdvojene obavezne rezerve	1.090	-	-	-	1.089	-	2.179
Finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti:							-
Potraživanja od banaka	6.276	-	-	-	-	-	6.276
Potraživanja od klijenata	1.607	1.007	6.711	5.972	12.603	798	28.698
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća	-	4.573	-	-	10.930	9.500	25.003
Ostala finansijska sredstva	10	-	-	-	-	-	10
Kamatna potraživanja, vremenska razgraničenja i ispravke vrijednosti*	85	147	-	-	(709)	(4)	(481)
Ostala sredstva	171	27	44	5	11	32	290
Ukupno	29.320	5.609	6.758	5.990	24.324	10.330	82.331
Finansijske obaveze koje se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti:							
Depoziti klijenata i banaka	14.817	23.317	13.099	8.039	12.299	10	71.581
Pozajmice od investiciono razvojnog fonda	9	19	53	136	642	-	859
Kamate i vremenska razgraničenja*	4	53	15	19	28	1	120
Ostale obaveze	190	36	47	35	279	300	887
Ukupno	15.016	23.372	13.199	8.210	13.220	310	73.327
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2020. godine	14.304	(17.763)	(6.441)	(2.220)	11.104	10.020	9.004
- 31. decembra 2019. godine	862	(322)	983	2.969	492	893	5.877
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2020. godine	14.304	(3.459)	(9.900)	(12.120)	(1.016)	9.004	
- 31. decembra 2019. godine	862	540	1.523	4.492	4.984	5.877	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2020. godine	19,50%	-4,71 %	-13,50%	-16,52	-1,38 %	12,27 %	
- 31. decembra 2019. godine	4.43%	2.78%	7.83%	23.10%	25.63%	30.22%	

Operativni rizik

Upravljanje operativnim rizikom u Banci se sprovodi u skladu sa Politikom za upravljanje operativnim rizicima kao i relevantnim procedurama, gdje je precizno definisan način identifikacije, ocjenjivanja i savladavanja, odnosno praćenje, upravljanje i davanje prijedloga mjera za otklanjanje izloženosti i posljedica nastalih po osnovu izloženosti operativnim rizicima.

Mjerenje, odnosno procjena operativnog rizika vrši se kroz kvantitativnu i/ili kvalitativnu procjenu idenifikovanog operativnog rizika. Pri tome, Banka vrši identifikaciju operativnih rizika, klasifikujući ih mjerenjem mogućeg finansijskog uticaja i učestalosti događaja koji mogu da prouzrokuju gubitke.

U cilju što efikasnijeg upravljanja operativnim rizikom organizacione jedinice su u obavezi da dostavljaju izvještaje o nastalim štetnim događajima i identifikovanim operativnim rizicima za period izvještavanja.

U postupku identifikacije izvora operativnog rizika, Banka naročito voditi računa da identifikuje rizike koji proizilaze iz:

- neadekvatnog informacionog i drugih sistema u Banci;
- prekida u poslovanju i kvara sistema (na primjer: kvarovi vezani za informacionu tehnologiju, telekomunikacioni problemi, prekidi u radu i sl.);
- nemogućnosti adekvatnog integrisanja ili održivosti informacionih i drugih sistema, u slučaju statusnih promjena Banke;
- protivpravnog i neadekvatnog postupanja zaposlenih u banci, kao što su pokusaji pronevjera, pranja novca, neovlašćeni pristup računima klijenata, zloupotreba povjerljivih informacija, davanje lažnih ili pogrešnih informacija o stanju banke, neažurnost u izvršavanju poslova, greške pri unosu podataka, nepridržavanje dobrih poslovnih praksi u radu i sl.;
- angažovanja lica izvan Banke za obavljanje poslova za Banku;
- radnji, odnosno nečinjenja koja mogu uzrokovati sudske i druge sporove protiv Banke (pravni rizik);
- spoljnih protivpravnih radnji, kao što su krađa, neovlašćeni prenos sredstava, neovlašćeno ulaženje u bazu podataka, nezakonito pribavljanje dokumenata Banke i sl.;
- događaja koji se ne mogu predvidjeti, kao što su elementarne i druge nepogode, terorizam i sl.

Evidencija događaja podrazumijeva sistematsko prikupljanje i analizu podataka o operativnim rizicima u poslovanju Banke koji su doveli do gubitaka. Shodno Politici za upravljanje operativnim rizikom, Banka je u 2020. godini sprovela procese samoprocjene rizika i kontrole i scenario analize.

14. ADEKVATNOST KAPITALA

Sopstvena sredstva

Banka je dužna da javno objelodani informacije i podatke koji se odnose na iznos sopstvenih sredstava, i to:

- 1) sažete informacije koje sadrže glavne karakteristike svih stavki koje se uključuju u izračunavanje sopstvenih sredstava i njegovih elemenata;
- 2) iznos osnovnog kapitala, uz posebno javno objelodanjivanje svih stavki koje se uključuju u osnovni kapital i odbitnih stavki;
- 3) ukupni iznos dopunskog kapitala;
- 4) odbitne stavke od osnovnog i dopunskog kapitala, i
- 5) ukupna sopstvena sredstva, umanjena za odbitne stavke.

Tabela 28 – Pregled sopstvenih sredstava za 2020. godinu

		u 000 Eur
	Uplaćeni akcionarski kapital	16.480
	Nerasporedjena dobit prethodnih godina - efekti primjene MSFI9	(71)
	Gubitak iz prethodnih godina	6.055
	Gubitak iz tekuće godine	984
	Nematerijalna imovina	121
	Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke	400

Na dan 31.decembar 2020. godine, odbitne stavke koje umanjuju sopstvena sredstva Banke odnose se na:

- Ostvareni gubitak u prethodnim godinama od EUR 6.055 hiljada,
- Ostvareni gubitak u tekućoj godini od EUR 984 hiljada,
- Knjigovodstvena vrijednost nematerijalnih sredstava Banke na 31. decembar 2020. godine u iznosu od EUR 121 hiljada,
- Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke u iznosu od EUR 400 hiljada.

Banka je u toku 2020. godine dokapitalizovana u ukupnom iznosu od EUR 4,5 miliona od čega EUR 2,5 miliona u prvom, a EUR 2 miliona u četvrom kvartalu 2020.godine.

Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva, formirana u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31.decembar 2020. godine iznosi EUR 31.895 hiljada.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, a koja je u primjeni na dan 31.decembar 2020. godine, Banka je obavezna da održava minimalni koeficijent solventnosti od 10%.

Koeficijent solventnosti banke na dan 31.12.2020.godine iznosi **26,30%** i iznad je zakonom propisanog limita od 10%.

Đorđe Lukić
Glavni izvršni direktor

Miroslav Vuković
Direktor sektora računovodstva i finansijskog kontrolinga

BDO d.o.o. Podgorica

Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 149

81000 Podgorica

Montenegro

Tel: +382 20 228 449

Fax: +382 20 228 449

www.bdo.co.me

BDO d.o.o. Podgorica, privredno društvo osnovano u Crnoj Gori, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Velikoj Britaniji i dio je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Podgorica, a limited liability company incorporated in Montenegro, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

